

XXIII. ÉVFOLYAM, 13. SZ.
ARA: 80 FILLÉR
1966. JAN. 16., VASÁRNAP

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A SZOT és a Munkaügyi Minisztérium tájékoztatója

a bér-, nyugdíj- és családipótlék-emelésekről, a progresszív nyugdíjjarulék mértékéről

A Minisztérium legutóbbi ülésén meghallgatta a SZOT és a Munkaügyi Minisztérium tájékoztatóját a február 1-én életbe lépő bér-, nyugdíj-, családipótlék-emeléseknek valamint a progresszív nyugdíjjarulék bevezetésének előkészítéséről. A kormány a tájékoztatást tudomásul vette, és határozatot hozott a vonatkozó jogszabályok módosítására.

A SZOT és a Munkaügyi Minisztérium az intézkedésekről az alábbi tájékoztatást adta:

A bér- és nyugdíjlevegű intézkedések több mint egymillió dolgozóra illetve nyugdíjasra terjednek ki. Az intézkedések pénzügyi kihatása évi mintegy kétmilliárd forint. Ezen felül a családi pótlékok emelésére évi 850 millió forintot fordítunk.

A megfelelő előkészítés lehetővé teszi, hogy az intézkedések minden területen a kormány által előzetesen meghatározott időpontig megvalósításra kerüljenek.

ügyvi Minisztérium, az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a Nehézipari Minisztérium bányászati ágazata építőipari vállalatainál, valamint az Építészeti Minisztérium, illetve a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium szakfelügyelete alá tartozó tanácsi építőiparban, tehát az állami építőipar jelentős területein felemelésre kerül a különlési pótlék, ez körülbelül százezer dolgozót érint. Ugyanezeknél a vállalatoknál a munkahelyi pótlék bevezetése mintegy tízezer, építkezéseken dolgozó műszakiak keresetét emeli.

Az új rendelkezések értelmében az állami építőipari vállalatok többségénél a családijuttól távol élő családfenntartó építőipari dolgozók a vállalat székhelyén végzett munka esetén napi 15 forint, a vállalat székhelyén kívüli munka esetén napi 20 forint, a nem-családfenntartók pedig 10 forint, illetve 15 forint különlési pótlékban részesülnek. Ez az intézkedés az érintett dolgozók jövedelmét 125-375 forinttal növeli.

A különlési pótlék emelése és kiterjesztése lehetővé teszi ezeknél a vállalatoknál a nagymértékű és káros munkaerő-hullámlás csökkentését és a munkaerő stabilizálását.

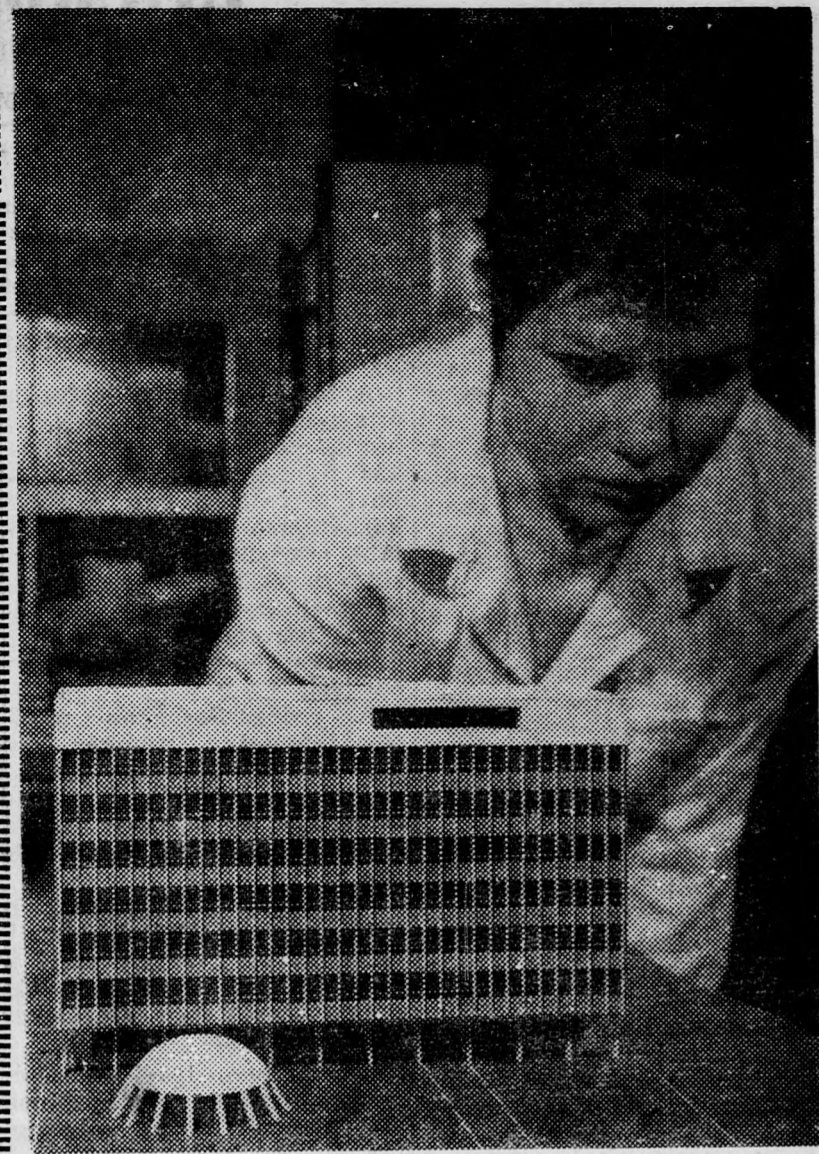
Az említett intézkedésekkel nem érintett építőipari vállalatoknál és munkahelyeken az eddigi rendszer marad érvényben.

A munkahelyi pótlék bevezetése az érintett dolgozóknál — a főépítészvezetőknél, építészvezetőknél, főmunkavezetőknél, munkavezetőknél, valamint a munkahelyen dolgozó mérnököknél és technikusoknál — 10 százalékos béremelést jelent.

A különlési pótlék emelése, valamint a 10 százalékos munkahelyi pótlék bevezetése éves szinten 300 millió forinttal növeli az építőipari dolgozók jövedelmét.

alatti pótlékát az eddigi 20 százalékról 25 százalékra emelik mintegy 25 000 dolgozónál. Emelik a föld alatti szakmá-nyos dolgozók bérét is trösztönként és munkakörönként differenciálva.

A vegyipari ágazat munkásainak 40-45 százalékát érinti a rendezés, főleg a nehéz és egészségre ártalmas munkakörökben foglalkoztatottakat,

A nagykanizsai Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum makettje. Az iskolát az idén kezdik építeni.

(MTI Foto — Tormai Andor felvétele)

(Folytatás a 2. oldalon)

Bérügyi intézkedések

PEDAGÓGUSOK

A pedagógusok bérrendezése valamennyi alsó- és középfokú oktatási intézménynél mintegy százezer nevelőt érint. Kiterjed az óvónőkre és az egyes minisztériumok felügyelete alá tartozó intézmények (például középfokú technikumok, iparitanuló-iskolák) pedagógusaira is. A kereset emelkedésének mértéke átlagban 15-16 százalék, havi átlagban mintegy 280-300 forint.

Az e célra biztosított évi 350 millió forintos keretből az alapbéréket átlag 13-14 százalékkal, az állományba tartozók óradíját 30-35 százalékkal emelik, egyes pótlékok mintegy 15-20 százalékkal lesznek magasabbak.

A bérrendezéssel egyidejűleg csökkentik a korcsoportok számát, és az eddigi státuszgazdálkodás helyett a bérintézkedésben érintett oktatási intézményeknél és munkakörökben összevont bérkeret-gazdálkodást vezetnek be. A jelenlegi bérrendszer „végzettségi elve” fő vonatkozásában továbbra is fennmarad.

képesítéssel nem rendelkező orvosokét 80-100 forint között kell megállapítani. Az ügyeleti díj meghatározásánál figyelembe kell venni az orvosoknak az ügyelet időtartama alatt végzendő munkáját, így például az említett határok között magasabb díjban kell részesíteni azt az orvost, aki az intézet valamelyik felvételre kijelölt osztályán teljesít ügyeleti szolgálatot. A műtős asztalistenek ügyeleti díja 60 forint, egyéb középfokú képesítéssel rendelkező egészségügyi dolgozóké 50 forint lesz. Ugyancsak 50 forint a műszaki szakképesítéssel rendelkező dolgozók (például főgépészek) esetenkénti ügyeleti díja. A nem szakképzett dolgozók ügyeleti díja valamennyi egészségügyi és szociális intézményben esetenként 40 forint lesz.

BELKERESKEDELEM

A belkereskedelmi dolgozóknál a béremelés kiterjed a Belkereskedelmi Minisztérium, a SZÖVOSZ valamint az olyan szervek felügyelete alá tartozó kis- és nagykereskedelmi, továbbá vendéglátóipari vállalatokra, ahol a kereskedelmi dolgozók száma jelentős (például a KPM felügyelete alá tartozó Utasellátó Vállalat, a SZOT-üdülők konyhai dolgozóira). A 300 millió forintos keret felhasználásával a béremelés a hálózatban foglalkoztatott dolgozóknak mintegy kétharmadát érinti. Körülbelül 140 ezer dolgozónak a bére átlagosan mintegy 8-9 százalékkal lesz magasabb. Ezt az átlagos béremelést differenciálják. Egy-egy dolgozó béremelése általában havi 100 forint vagy ennél több. Az átlagosnál nagyobb béremelést irányoztak elő az élelmiszer-, a vas- és háztartási boltok szakképzett vezetői és eladói, továbbá a vendéglátóipar konyhán dolgozó szakképzett szakácsok, cukrárszok, konyhamészárosok, kézi-lányok, mosogatók és segédmunkások, valamint a nagykereskedelem szakképzett áruátvevői, áruösszeállítói és belső árumozgató segédmunkásai számára. Az átlagosnál kisebb mértékű béremelést kapnak a kiskereskedelemben a viszonylag kedvezőbb munkakörülmények között és kisebb fizikai erőfeszítést igénylő munkakörökben dolgozók.

Az állami iparban és az egyéb ágazatokban dolgozó munkások bérét a február 1-én érvénybe lépő intézkedések évente mintegy 630 millió forinttal növelik. Ebből az összegből — a kormányhatározatnak megfelelően — a béremelés körülbelül 300 ezer munkást érint. Ez átlagosan 7-8 százalékos keresetnövekedést eredményez. A béremelésben részesített munkaköröket az irányító szervek az ágazati szakszervezetekkel együttesen határozzák meg. A béremelésnél figyelembe veszik mindenekelőtt a fokozott fizikai igénybevételt, a munkavégzés kedvezőtlen feltételeit, a munkához szükséges szakszervezetek és a gyakorlatot. A béremelés általában érinti a bérszívrovatban viszonylag elmaradt és munkaerő-hiánnyal küzdő területeket is.

ÁLLAMI IPAR ÉS EGYÉB ÁGAZATOK

Az állami iparban és az egyéb ágazatokban dolgozó munkások bérét a február 1-én érvénybe lépő intézkedések évente mintegy 630 millió forinttal növelik. Ebből az összegből — a kormányhatározatnak megfelelően — a béremelés körülbelül 300 ezer munkást érint. Ez átlagosan 7-8 százalékos keresetnövekedést eredményez. A béremelésben részesített munkaköröket az irányító szervek az ágazati szakszervezetekkel együttesen határozzák meg. A béremelésnél figyelembe veszik mindenekelőtt a fokozott fizikai igénybevételt, a munkavégzés kedvezőtlen feltételeit, a munkához szükséges szakszervezetek és a gyakorlatot. A béremelés általában érinti a bérszívrovatban viszonylag elmaradt és munkaerő-hiánnyal küzdő területeket is.

Az irányító szervek által meghatározott keretösszegekben és munkakörökben belül végső soron a vállalat vezetői a szakszervezeti bizottságokkal közösen döntenek el, hogy a vállalatnál ki mennyi béremelést kap.

A bányászban a föld alatti kiszolgáló személyzet föld

Az állami iparban és az egyéb ágazatokban dolgozó munkások bérét a február 1-én érvénybe lépő intézkedések évente mintegy 630 millió forinttal növelik. Ebből az összegből — a kormányhatározatnak megfelelően — a béremelés körülbelül 300 ezer munkást érint. Ez átlagosan 7-8 százalékos keresetnövekedést eredményez. A béremelésben részesített munkaköröket az irányító szervek az ágazati szakszervezetekkel együttesen határozzák meg. A béremelésnél figyelembe veszik mindenekelőtt a fokozott fizikai igénybevételt, a munkavégzés kedvezőtlen feltételeit, a munkához szükséges szakszervezetek és a gyakorlatot. A béremelés általában érinti a bérszívrovatban viszonylag elmaradt és munkaerő-hiánnyal küzdő területeket is.

ÉPÍTŐIPAR

Az Építészeti Minisztérium, a Közlekedés- és Posta-

Tíz évi társadalmi munka elismerése

45 Hajdú-Bihar megyei önkéntes rendőrt tüntettek ki

Major Zsigmond hajdúböszörményi önkéntes rendőr átveszi Cifra László megyei rendőrfőkapitánytól a Közbiztonsági Erem arany fokozatát

A belügyminiszter 45 Hajdú-Bihar megyei önkéntes rendőrt tüntetett ki a Közbiztonsági Erem arany-, ezüst- illetve bronzfokozatával. A kitüntetéseket január 15-én, szombaton délelőtt a megyei tanács épületében Cifra László, a megyei párt-vezető-rehajtóbizottság tagja, megyei rendőrfőkapitány adta át a kitüntetetteknek. Részt vett az ünnepségen Lajos Kálman, a megyei rendőrfőkapitányság pártbizottságának titkára, dr. Kolozsvári Lajos, a megyei tanács végrehajtó bizottságának titkára és Kulcsár László, a munkásorség megyei pártbizottságának titkára is.

Klár Miksa megyei rendőrfőkapitány-helyettes megnívott szavai után Cifra László mondott ünnepi beszédet, és méltatta az önkéntes rendőrök tevékenységét.

— Az önkéntes rendőri szolgálatnak — mint önkéntes

társadalmi szervezetnek — igen nagy jelentősége van. Ezt bizonyítja az elvtársak eddig végzett munkája, amelyvel segítséget nyújtottak a rendőrségnek a közrend, a közbiztonság fenntartása, a társadalmi tulajdon védelme, a törvényes rend szilárdítása, valamint a lakossággal való jó kapcsolat kialakítása terén — több mint egy évtized alatt önkéntes rendőri szolgálatuk közben — mondotta többek között Cifra László.

Ezután néhány számadatot ismertetett az önkéntes rendőrök elmúlt évi munkájáról. Hajdú-Bihar megyében az önkéntes rendőrök 1965-ben 24

esetben érték tetten bűncselekményt elkövetőket, 113 esetben nyújtottak segítséget bűncselekmények elkövetőinek elfogásában, 15 körözött személyt és 3 határsértőt fogtak el. Sikeres munkát végeztek az önkéntes rendőrök a bűncselekmények megelőzésében is: például több mint 3 és fél ezer ismeretterjesztő előadást tartottak a szabálysértésekről, valamint 75 közlekedésrendészeti és 20-20 társadalmi tulajdonvédelmi és ifjúságvédelmi tárgyú előadást. Megyénkben néhány év alatt többszöröse emelkedett azoknak a száma, akik napi fáradtság munkájuk után önkéntes társadalmi munkával segítik a rendőrség munkáját. A megyei rendőrfőkapitányság nagyra értékeli az önkéntes rendőrök tevékenységét. Ennek bizonyítéka, hogy az elmúlt évben 171 önkéntes rendőrt jutalmazott meg, hatvanhatet dícséretben részesített a megyei rendőrfőkapitányság. A Belügyminisztérium is hasonlóképpen értékeli az önkéntes rendőrök tevékenységét: az elmúlt évben 10. az idén pedig 45 Hajdú-Bihar megyei önkéntes rendőrt tüntetett ki a belügyminiszter.

— Arra kérem Önöket — mondotta befejezésül Cifra László —, hogy önként vállalt kötelezettségüknek ugyanolyan becsülettel tegyenek eleget, mint az elmúlt tíz esztendő alatt tették. Járjanak élen a munkában, mutassanak példát az önkéntes rendőri szolgálat ellátásában.

Ezután került sor a kitüntetések átadására. A megyei rendőrfőkapitány a belügyminiszter által adományozott Közbiztonsági Erem aranyfokozatát 12, ezüstfokozatát 18, bronzfokozatát 15 önkéntes rendőrnek adta át.

Az ünnepség után a megyei rendőrfőkapitányság vendégül látta a kitüntetetteket.

Magyar-szovjet megállapodás

A magyar és a szovjet vasutak képviselői 1966. január 10-től 15-ig tárgyalást folytattak Budapesten az 1966. évre szóló magyar-szovjet vasúti

árufuvarozási megállapodásról. A megállapodást szombaton délelőtt a MÁV Vezérigazgatóság tanácstermében írták alá. (MTI)

A SZOT és a Munkaügyi Minisztérium tájékoztatója

(Folytatás az 1. oldalról)

gy pl. a gumiiparban rendezik a hengerkeverők, a vulkanizálók és más egésszére ártalmos munkahelyeken dolgozók béréte. Az emelés mértéke 4-8 százalékkal.

A villamosenergia-iparban felemelik például a szén- és salakmozgatók, a kábel- és villamoshálózat-szerelők béréte 4-7 százalékkal.

A kohászatban mintegy 35 ezer fő részesül 4-10 százalékos béremelésben, elsősorban a nagyolvasztók, a meleghen-gerművek, az öntődék munkásai.

A gépipari vállalatoknál a 4-10 százalékos béremelés mintegy 60 ezer embert érint, elsősorban az öntődék, a kovácsolóüzemek, az edzőműhelyek dolgozóit, az esztérgályosoknál, nehéz vaszerkezeti látkosoknál, sójátéri munkásoknál és még néhány más munkaterületen. A kohó és gépipari vállalatok a rendelkezésre bocsátott béremelésért 80 százalékat használják fel a minisztérium irányelvei szerint, a fennmaradó részt pedig vállalati hatáskörben. Ez lehetővé teszi, hogy az említett számú dolgozóknak kívül további húsz ezer munkás részéről különböző mértékű bércorrekcióban.

A könnyűiparban a béremelés a munkások mintegy 40 százalékat érinti, főleg a teljesítményben dolgozókat. A béremeléssel érintett munkások között az átlagos emelkedés 6 százalék, ez 4 és 12 százalék között oszlik meg.

A művezeriparban számos rendszerbe sorolt munkások csaknem kétharmada részesül átlagosan 7,7 százalékos, a karbantartók egyharmada átlagosan 8 százalékos és kiegészítő állományú rakodók csaknem kétharmada átlagosan 5 százalékos béremelésben. Ehhez a bércorrekcióhoz az 1966. évi bércorrekció egy részét is felhasználják. A bércorrekció koncentrációja érdekében az egy dolgozóra jutó bércorrekció nem lehet kevesebb általában havi 100 forintnál.

Az építőanyag-iparban több mint 30 ezer munkás részesül átlagosan egy főre jutóan 60-150 forint bércorrekcióban. Ezen belül 11 700 téglaipari, 3000 cement- és mészipari, 3000 kő- és kavicsipari, 5700 üvegyipari munkás és mások részesülnek bércorrekcióban.

Nyugdíjemelések

Február 1-től évi 200 millió forint költségkihatással felemelik a munkaviszonyon és a kisipari szövetkezeti tagságon alapuló alacsony összegű nyugdíjakat. A havi 750 forintot el nem érő saját jogú nyugdíjaink átlag 10 százalékkal az emelkedés úgy, hogy a felemelt nyugdíj a 750 forintot nem haladhatja meg. A 400 forintot aluli özevgyi nyugdíjak is átlag 10 százalékkal emelkednek úgy, hogy a felemelt özevgyi nyugdíj a 400 forintot nem haladhatja meg.

A progresszív nyugdíjtarulék bevezetése

A nyugdíjtarulék mértéke havi 1800 forintig változtatlanul 3 százalék; e fölött pedig a következők:

1801-től—2300 forintig	4 százalék
2301-től—3000 forintig	5 százalék
3001-től—4000 forintig	6 százalék
4001-től—5000 forintig	7 százalék
5001-től—6000 forintig	8 százalék
6001-től—7000 forintig	9 százalék
7000 forint felett	10 százalék

A felsorolt százalékos kulcsok alkalmazásánál a dolgozó havi együttes összes keresetét kell számításba venni.

A családi pótlék emelése

A családi pótlék felmérésének éves kihatása 850 millió forint, 50 millió forinttal több a tervezettnél. A családi pótlék rendezése több mint 600 ezer — bérből illetve fizetés-

Az építőipari munkások egy része — köztük a segédüzemek munkásai szintén bércorrekcióban részesülnek. Az Építésügyi valamint a Közlekedés- és Postügyi Minisztérium, továbbá az Országos Vízügyi Főigazgatóság területén ez az intézkedés mintegy 35 ezer munkást érint.

A MÁV-ipar 5500 dolgozója átlagosan 7-8 százalékkal, az autójavító iparban 2340 munkás mintegy 4-5 százalékkal havi bércorrekcióban részesül. A KPM karbantartó munkásainak több mint 28 százaléka részesül átlagosan 3-4 százalékos bércorrekcióban; a rakodómunkások háromnegyed része kap átlagosan 5-6 százalékos bércorrekcióban.

Az erdőgazdaságban mintegy húsz ezer munkás kap bércorrekcióban, elsősorban az alacsony keresetű erdőművelő munkások és a nehéz fizikai munkát végző rakodómunkások.

A vízügyi dolgozók közül elsősorban a kórákodonál, valamint az egyéb szállító, rakodó és anyagmozgató munkásoknál 4-5 százalékos bércorrekció lesz.

Egyéb, nem ipari minisztériumok fizikai munkásainak egy részénél is lesz bércorrekció.

A bércorrekció a tanácsi helyiipari, szolgáltató és kommunális vállalatok egyes munkásait 58 millió forinttal, a kisipari szövetkezetek bérszínvonalban elmaradt és munkaerőhiánnyal küzdő munkaköreiből, munkavezetőit 301 millió forinttal érinti.

A művezetők és főművezetők bércorrekciója előirányzott összeg 80 millió forint. Az intézkedés közvetve összesen 39 ezer személyt érint. A bércorrekció mértéke — a rendelkezésben részesülő művezetőkénél — 100-300 forint között váltakozik szakképzettségtől, szorgalmuktól, az általuk irányított terület jellegétől függően.

A Munkaügyi Minisztérium és a Szakszervezetek Országos Tanácsa felhívja a gazdasági és a szakszervezeti szerveket, hogy az érintett kategóriák bércorrekció megállapításánál az egyéni teljesítményt, a szak-képzettséget, a felelősséget, a magatartást figyelembe véve körültekintően járjanak el, és a lehetőségek szerint mielőbb értesítsék az érintett dolgozókat bércorrekció mértékéről.

egy gyermek után családi pótlékot (egyedül álló nők stb.). A családi pótlék emelése kiterjed a munkaviszonyban álló dolgozókra, a kisipari szövetkezeti tagokra, továbbá a fegyveres testületek tagjaira és azokra is, akik munkaviszonyuk illetőleg kisipari szövetkezeti tagságuk alapján saját jogú nyugdíjban részesülnek.

2 gyermek után 200 forint-ról 300 forintra,
3 gyermek után 360 forint-ról 510 forintra,

4 gyermek után 480 forint-ról 680 forintra,

5 gyermek után 600 forint-ról 850 forintra, minden további gyermek után 120 forintra 170 forintra emelkedik a családi pótlék.

Az egyedül álló nők családi pótléka

1 gyermek után 90 forint-ról 140 forintra,

2 gyermek után 240 forint-ról 340 forintra emelkedik.

(MTI)

A termelőszövetkezetek társadalombiztosítási rendszerének továbbfejlesztése

A Minisztertanács határozatot hozott a termelőszövetkezetek társadalombiztosítási rendszerének továbbfejlesztéséről. E szerint arra kell törekedni, hogy a szolgáltatások megközelítsék a munkaviszonyban álló dolgozóknak és

családtagjaiknak nyújtott szolgáltatást.

Július 1-től kerül sor a betegségi ellátás fejlesztésére, valamint a családi pótlék kiterjesztésére.

Az intézkedések részleteiről megfelelő időpontban tájékoztatás jelenik meg. (MTI)

Katonai állameszény Nigériában

Lagos (MTI). Szombaton a nap folyamán megszakadt minden összeköttetés Afrika legnépesebb országának a több mint ötmillió lakosú Nigériának fővárosával, Lagossal.

A katonai állameszény okáról semmielőre jelentés nincs.

Csupán annyi ismeretes, hogy körülbelül nyolcezer főnyi hadsereg élén Aguiyi Ironsi vezérőrnagy áll.

Az AFP megbízható forrásokra hivatkozva közli, hogy Balewa miniszterelnököt le tartóztatták. Akintólát a nyugati tartomány miniszterelnökét és Ahmadu Bellót, az északi tartomány kormányának vezetőjét megölték. Hasonlóképpen

életét vesztette a nyugati tartomány több minisztere.

A legfrissebb hírgyűjtemények jelentéseiből ugyanakkor arra lehet következtetni, hogy a katonai állameszény nem volt teljesen sikeres. Az akcióban csak a katonaság egy része vett részt, a hadsereg más egységei hűek maradtak a kormányhoz és

Ironsi tábornok vezetésével hozzákézdtek a rend helyreállításához.

Balewa miniszterelnök sorsáról azonban nincs újabb hír. A négy tartományból álló Nigériában az október 11-én megtartott választások óta zavargásokra került sor, amelyekben hivatalos jelentések szerint 153-an vesztették életüket.

Lagos (MTI) A lagosi rádió magyar idő szerint húsz óra körül ismertette a nigériai szövetségi kormány közleményét, amely szerint a hadsereg döntő többsége és a hadsereg élén álló tábornok hű maradt a kormányhoz. Már megtették a szükséges intézkedéseket a hadsereg egy része által ki-robantott lázadás elnyomására. Megbízható forrásokból származó értesülések szerint

az északi tartomány legnagyob- b városára, Kano-ra lázadás közzpon- tja. A város repülőte- réjét még mindig a lázadókat tartják ellenőrzésük alatt.

Ma érkezik Moszkvába a japán külügyminiszter

Moszkva (MTI) A Tokio és Moszkva közötti közvetlen légi- járat szinte évek óta vajdúd kérdése végre megoldódik. Erre mutat az, hogy szombaton, egy nappal Sina japán külügyminiszter Moszkvába érkezése előtt Tokióban parafálták az erre vonatkozó ideiglenes szerződést.

A közvetlen légijárat jelképe- sen a 68 esztendő japán külügyminiszter különrepül- lőgéppel indul, aki a szovjet kormány hivatalos vendége lesz és Moszkvában a légitör- lésügyi megállapodáson kívül a hírek szerint szovjet-japán konzuli egyezményt is aláír.

Indira Gandhi az indiai miniszterelnökjelölt

Új-Delhi (MTI) Az indiai államok főminiszterei szombaton úgy határoztak, javasolni fogják, hogy Indira Gandhi tájékoztatóügyi miniszter, Nehru lánya legyen Sasztri kérésére és Ahmadu Bellót, az északi tartomány kormányának vezetőjét megölték. Hasonlóképpen

képviselői voltak jelen. A főminiszterek szerint egyedül Indira Gandhi megválasztása lehetne egyöntetű, csak ebben az esetben nem kellene a párt egységét fenyegető választásokhoz folyamodni. A főminiszterek egy küldöttsége felkeresi Deszai volt pénzügyminisztert, a miniszterelnöki tisztség egyik fő esélyesét, hogy felkerje a pártvezetés nevében: vonja vissza jelöltségét Gandhi asszony javára.

Nagy tüntetés volt Sukarno ellen

Djakarta (MTI) Djakarta közelében, a bogori nyári elnöki rezidencián Sukarno szombaton minisztertanácsot tartott, amelyen részt vettek a hadsereg vezetői is. A minisztertanácsi ülésen Sukarno beszédet mondott. Időközben jelentős számú

tüntető csoportok kezdtek gyülekezni a palota előtt. Legtöbbjüket — jelenti a Reuter iroda — ismeretlen helyről rendelkezésre bocsátott hetven tehergépkocsi szállította a helyszínre. Az autókra is kormányellenes politikai jelszavakat pingáltak.

Az UPI szerint a tüntetők harmincezen is lehetnek. A palotaőrök feltűzött bajonettel őrizte az épületet és a be- bocsátást követelő tüntetők el- riasztására többször a levegőbe lőtt.

A palotában közben folyt a minisztertanács ülése. A djakartai rádió, valamint az ott levő nyugati tudósítók szerint Sukarno élesen kikelt az éremelések miatt tiltakozó mozgalom szervezői ellen.

Sukarno ismét a nemzeti egység újáteremtését, az uszítás és gyűlölködés abbahagyását követelte. „Megosztott nemzet nem maradhat fenn” — mondotta.

Idegesség Saigonban

Saigon (MTI) Miközben Rusk és Harriman Saigonban tárgyal a dél-vietnami kormány vezetőivel, a fővárosban egyre nagyobb feszültség érezhető. Valóságos puccs előtti hangulat lett úrrá, ami- re számos jelenség vall.

Nyugati hírgyűjtemények szerint Ruskék látogatásának napjára Saigonba példátlanul nagy katonai erősítéseket vezényeltek, köztük a 4. tengerészalags zászlóalj vala-

mennyi egységét. Az AP tudósítója szerint aligha volt még példás olyan készültségre, ami Rusk és Harriman hivatalos tárgyalásait övezte. Ky miniszterelnök rezidenciájának egész útvonalát lezárták. Az épületek környékét állig felfegyverzett katonák vették körül. A tárgyalások végén Ruskék autóját távoztak a dél-vietnami miniszterelnök pedig a háztetőről helikopterrel repült el.

Koszigin visszaérkezett Moszkvába

Moszkva (TASZSZ). Koszigin, a Szovjet Minisztertanács elnöke szombaton visszaérkezett Moszkvába. Mint ismeretes, Koszigin a taskenti találkozót befejezése

után Delhiben részt vett Sasztri indiai miniszterelnök temetésén, majd Kabulban, Afganisztán fővárosában tett látogatást. (MTI)

Szovjet-magyar kereskedelmi tárgyalások

Moszkva. Mint a TASZSZ jelenti, Nyikolaj Patolicsev szovjet és Bíró József magyar külkereskedelmi miniszter szombaton megvitatta a két ország kereskedelmi kapcsolatainak néhány kérdését.

A TASZSZ jelentése hozzáfűzi, hogy a szovjet-magyar árucserreforgalom az 1966-1970 közötti időszakban elérte majd az 5,7 milliárd rubelt és így több mint 50 százalékkal meghaladja az előző öt éves időszak szintjét.

A következő öt évben a Szovjetunió árucserreforgalma

a KGST többi tagországával 45-50 százalékkal növekszik, s értéke valószínűleg elérheti az 50 milliárd rubelt.

A KGST külkereskedelmi állandó bizottsága, amely most fejtezte be negyvenöt ülés- zakt Moszkvában, összegezte a hosszulejárati (1966-1970) árucserreforgalmi egyezmény- nyek megkötésével kapcsolatban egyrészt a KGST tagállamai között, másrészt a KGST tagállamai és Jugoszlávia között folytatott tárgyalások eredményeit. (TASZSZ)

Szovjet-mongol szerződést írtak alá

Ulánbátor (TASZSZ). Szombaton Ulánbátorban aláírták a Szovjetunió és a Mongol Népköztársaság barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződését.

A szerződést szovjet részről a Legfelsőbb Tanács Elnökségének megbízásából Leonid Breznev, a szovjet párt- és kormány- küldöttség vezetője, az SZKP KB első titkára, mongol részről Cedenbal, a Mongol Népi Forradalmi

Párt Központi Bizottságának első titkára, a Mongol Minisztertanács elnöke írta alá.

Breznev és Cedenbal ezenkívül aláírta még a szovjet párt- és kormányküldöttség mongóliai tartózkodásáról szóló szovjet-mongol közle- menyint is.

Az új szerződést újabb húsz évre kötötték, minthogy az 1946. február 27-én aláírt barátsági és kölcsönös segély- nyújtási szerződés valamint a gazdasági és kulturális együtt- működési megállapodás érve- nye lejárt.

Röviden

LONDON (MTI). Londonban hivatalosan bejelentették, hogy Wilson brit miniszterelnök gratulált Kosziginnek a taskenti találkozón India és Pakisztán meg egyezéséről kifejtett „diplomatikus és türelmes” erőfeszítéséért. A jelen- tés szerint Wilson üzenetét intézték Ajud Khan pakisztáni elnökhöz és Nanda indiai ideiglenes megbízott miniszterelnökhöz is.

PÁRIZS (MTI). Ben Bella volt algériai köztársasági elnök párizsi ügyvéde telefonon beszélt Ben Bella Algériában élő hozzátartozóival. A volt elnök családja megerősítette, hogy Ben Bella a napokban levelet írt édesanyjának. Le- velében kijelentette, hogy jó egészségrek örvendő.

DELHI (TASZSZ). Az Indiai Kommunista Párt országos tanácsának tizenkilencedik ülészaka szombaton befejeződött. Az Indiai Kommu- nista Párt országos tanácsa üdvözölte a taskenti meg- egyezést.

MOSZKVA (TASZSZ). Já- nossy Lajos professzor a Dub- nai Egyesített Atomkutató In- tétetben relativássorozatban tar- tott a relativitás elméletéről. Az előadásokon a magyar fi- zikus saját kutatásait ismer- tetette.

BERLIN (MTI). A bonni politikai rendőrség erőszakkal megakadályozta, hogy Otto Gotsche az NDK Államtanácsa titkárnak jelöltje megbízottja átnyújtsa a Bun- destag elnökének Walter Ulbricht hat pontból álló javas- latát a két Németország köze- ledéséről és megértéséről.

SAINT-CLAUDE (AFP, Reuter) Rekordhűdeget mér- tek Franciaországban a Ju- ra-hegységben. Sain-Laurent térségében a hőmérő higany- szála mínusz 31 fokra süllyedt. Az elmúlt 24 órában hatan szenvedtek fagyhalált.

A Napló munkatársa felkérte dr. Szilágyi Gábort, a Debrecen Városi Tanács Végrehajtó Bizottságának elnökét, hogy a várospolitika aktuális kérdéseiről kérjen tájékoztatást. Sok a feladat és gond egy nagyvárosban, amely gyors ütemben fejlődik, ahol az igények ugrásszerűen növekszenek: csatorna, gáz, villany, egészségügyi, gyermeknevelési intézmények, közlekedés és így tovább. Mind-mind olyan probléma, amelyik széleskörűen foglalkoztatja nemcsak a város vezetőit, hanem a közvéleményt is. Érthető, hiszen ezek a várospolitikai feladatok, tenivalók közelről érintik a lakosságot. A kör rendkívül széles. Egyetlen interjúban nem is lehetne valamennyiről beszélni. A Napló munkatársa megkérte dr. Szilágyi Gábort, hogy a lakáshelyzetről, a fűtési csatornaépítésről tájékoztassa a közönséget.

KERDES:

Ismerve a lakáshelyzet népszerűségét, amelyeknek jórésze még a múltban gyökerezik, jó lenne, ha Szilágyi elvtárs néhány mondatban összefoglalná: milyen örökséget kapott Debrecen az elmúlt rendszertől.

Válasz: A kapitalizmus a lakásvizonyok tekintetében súlyos örökséget hagyott ránk és a terheken nem lehet máról holnapra alapvetően enyhíteni. A város ipari fejlődésével arányosan a lakásvizonyok rosszabbodtak. Még ma is ismerjük az Olajút, Téglavető környékét, ahol az emberek földkunyhókban, barakkokban húzódtak meg magukat. A második világháború Debrecen lakásainak egyharmadát, mintegy tízezer lakást rongált meg, 2000 lakást pedig romba döntött. Az egész város lakásállományára az erős avultság jellemző. Az 1965-ös Statisztikai Évkönyv szerint a lakosság 55 százaléka avult, 12 százaléka egészségtelen lakásban lakik. Ez összefügg a lakások hajdani telepítésével és a régen használt építőanyagokkal. Igen sok épület víz, salétrommal teltödött talajon, kellő alap nélkül épült. Debrecen házainak mintegy 30 százaléka vályog vagy sár alapzatú és falazatú. Mindehhez hozzá kell tenni, hogy a debreceni lakások 60,1 százaléka egyszobás. A kis lakások miatt a száz lakosra jutó lakosok száma a magyar városok közül Debrecenben a legnagyobb. Jobb az arány Miskolcon, Pécsen, Szegeden és elsősorban Budapesten. Ennyit talán arról az örökségről, amellyel bírkóznia kellett és kell ma is a szocialista építés útján haladó város vezetőségének.

A Napló interjúja

dr. Szilágyi Gáborral,

a Debrecen Városi Tanács Végrehajtó Bizottságának elnökével

KERDES:

Mi jellemezte a felszabadulás utáni helyzetet?

Válasz: Az 1950-es évek elején erőteljes iparosodás kezdődött. Ezzel együtt a város lakossága rendkívül gyorsan növekedett. 1949 és 1960 között mintegy 19 ezer fővel, 1960 óta is igen erős a város lakosságának gyarapodása. 1960. január elsején 129 ezer 834 főt számolt a népszámlálás, ma pedig mintegy 150 ezer ember lakik Debrecenben. Ha ezek mellé a számok mellé odatesszük azokat a rendkívül súlyos körülményeket, amelyeket örökségül kaptunk, érthető, hogy még mindig nehéz helyzetben vagyunk. Azt is meg kell mondanunk, hogy az iparosodás ütemével nem tartott lépést a lakásépítkezés. Másrészt lakbérpolitikánk elsősorban azt tartotta szem előtt, hogy a bérlők érdeke az elsődleges, az intézkedések korlátozták a háztulajdonosok érdekeltségét. A tulajdonosok házaikat nem javították, amelyekben bérlők laktak. Ez a magyarázata annak, hogy olyan magánházak válnak tömegesen életveszélyessé, amelyben nem a tulajdonos lakik, hanem a lakó.

KERDES:

Mennyi jelenleg a lakásigény, és milyenek a lehetőségek?

Válasz: A kerületi tanácsoknál levő nyilvántartások szerint a lakásigénylők száma 5 és 6 ezer között van.

Ebből mintegy 3 és fél ezer igénylőnek egyáltalán nincs lakása. Ami a lehetőségeket illeti, meg kell mondani, hogy a második öt éves terv során a párt és a kormány helyes politikája következtében nagy ütemben kezdődött meg a lakóházak építése Debrecenben és valósággal új városnegyedek nőnek fel szemünk láttára. A második öt éves tervben több mint ötezer lakás épült Debrecenben.

Ami a tanácsi, hatósági kiutalási lehetőséget illeti, a felépült lakásoknak csak egy részét lehet figyelembe venni. Több mint kétezer lakást OTP-kölcsönrel vagy teljesen magán erővel építettek, társasház vagy földszintes családi ház formájában. Az állami építkezések 3000 lakásra részben úgynevezett OTP-öröklakás, részben szövetkezeti lakás és részben a tanács által elosztható állami lakás. Ez utóbbiak száma a második öt éves terv éveiben 1224 volt. Az állami lakásokból néhány új üzem és intézmény kapott bérlőkijelölési jogot, és ezt a számot terhelte a szanálás is. A szanálás mintegy 250 lakást érintett, tehát az új lakások közül ennyivel kevesebb volt kiosztható. Mint látni, az 5-6000 nyilvántartott szemben az állami kiutalási lehetőség meglehetősen csekély.

KERDES:

Eppen ezek a szűk lehetőségek követelik a gondosabb és körültekintőbb elosztást. A megyei népi ellenőrzési bizottság debreceni vizsgálata feltárta, hogy bár alapvetően jól dolgoznak a tanácsok, volt visszaélés és felületesség a lakásosztás területén. Milyen tapasztalatokat szűrt le a végrehajtó bizottság a vizsgálatból az elosztásra vonatkozóan?

Válasz: A népi ellenőrző bizottság vizsgálata arra figyelmeztetett bennünket, hogy a lakáselosztásnál a jelenleginél még szélesebb alapon álló döntésekre van szükség. Ugyanakkor a lakásosztás nyilvánosságára. Miért kellene a kerületi tanácsoknál titokban tartani azoknak a nevét, akik akár az üzem, akár a tanács út-

ján állami vagy szövetkezeti lakáshoz jutnak? Ma már bevált módszernek lehet tekinteni, hogy a kerületekben társadalmi bizottságok vizsgálják az igényeket, és döntenek a sürgősségi sorrend fölött. Szélesíteni kell a társadalmi bizottság hatókörét, és lehetővé tenni, hogy ne csak a sürgősségi listára felvettek között döntsék el a sorrendet, hanem egyáltalán a lakásigénylők között. Erre megfelelő módszer: kell találni. Igen sok az úgynevezett életveszélyes ház. Sokszor kellő alap nélkül, indok nélkül nyilvánítták életveszélyessé a lakásokat a túlzottan óvatos építészeti hatóságok. Furcsa módon, amikor az „életveszélyes” lakásból a lakó kiköltözik az új állami lakásba, a tulajdonos néhány ezer forinttal valósággal újjávarázsolja az „életveszélyes” lakást és beköltözik. A jövőben építési szakemberekből álló társadalmi bizottság vizsgálja meg, hogy melyik épület életveszélyes valójában. A dolog lényege az, hogy a legszigorúbban fel kell lépni a protekcionizmus, a szubjektív elbírálás ellen, meg kell szüntetni a papírintézkedést, és a lakáskiutalásnál a legszélesebb nyilvánosságot, társadalmi ügyintézet kell biztosítani, alapos, körültekintő helyszíni elbíráások alapján.

KERDES:

A jobb lakásgazdálkodást jelentősen érinti a Debrecen Városi Tanács Végrehajtó Bizottságának az a határozata, amely a lakás-cseréket kapcsolatos. Mi ennek a határozatnak a lényege?

Válasz: A lakásügyekkel foglalkozók azt tapasztalták, hogy a bérlők nagy többsége örül az új lakásnak, megbecsüli, gondozza és megtartja a szocialista együttélés szabályait. Vannak azonban olyanok, akik felháborító módon rongálják a lakásokat, mások pokollá teszik lakóhelyüket. Ezeknek a visszaéléseknek a megszüntetésére hozott határozatot a városi tanács végrehajtó bizottsága a cserékkel kapcsolatban. Igénylők kérésére úgynevezett minőségi cseréket tesz lehetővé a határozat. Rögtön meg kell mondanunk, hogy néhány esetben ezzel visszaélés történt, és a legjobb lakásokat nem a legrászorultabbak kapták, hanem nagyobb jövedelmű tisztviselők. A városi pártbizottság javaslatára végrehajtó bizottságunk 1965-ben határozottan intézkedett, hogy a cseréknel elsősorban a nagy családokat és üzemi munkásokat juttassanak új állami lakásokhoz. A Petőfi téri bérház 86 lakásából 60 lakást munkáscsalád kapott meg. A cserékkel tehát az a cél, hogy a nagycsaládok kerüljenek a nagyobb, kéthárom szobás lakásokba, helyükre az egyszobásokba a kisebb létszámú családok. Ez a gondos lakásgazdálkodás lehetővé teszi, hogy két-háromszáz lakással 4-500 család gondjain tudunk enyhíteni. A cserék kialakításánál és a társadalmi bizottságok véleménye alapján döntenek a kerületi tanácsok. Gyakori a cseréknel a spekuláció. Ezen is elsősorban a szigorúbb ellenőrzés, a nyilvánosság és a társadalmi ügyintézés szélesebb érvényesülése segíthet.

KERDES:

Nemegyszer van panasz a lakásügyi előadók magatartására, tárgyalási hangnemére. Mi ennek az oka?

Válasz: A lakásügyi előadók köztudomásúan a legzaklatottabb emberek tanácsainknál. Érthető, hogy ez idegesebbé teheti őket, de semmiképpen sem elfogadható az, ha közülük némelyek

a lakáshelyzetről, az elosztásról, a cserékről, a Vörös Hadsereg útjáról

durván beszélnek az ügyfelekkel, vagy nem vizsgálják meg gondosan a kérelmeket. Egyszerű szigorúan felelősségre vonjuk az ilyen tisztviselőket, másrészt rendszeresé tettük, hogy a lakásügyi előadók fogadónapján részt vegyen egy-egy tanács tag is. Kötelezővé tettük, hogy a kerületi tanácsoknál az elfogadott és jóváhagyott sürgősségi sorrendet jól látható helyen függesszék ki, ezt a listát hivatalos idő alatt bárki, bármikor megtekintheti, ellenőrizheti, és kívánságára a lakásügyi előadók kötelesek felvilágosítást adni. A kifüggesztett jegyzékben foglaltak ellen helytelen adatok, rosszult megítélt körülmények miatt fel lehet szólalni. A bejelentéseket ki kell viz-

kosság nem érvényesül a munkánkban. Példának felhozhat a szökőkút, a Tanácsköztársaság úti úttest bontását, a villamosáthelyezést, s mondják, hogy előrelátással ezeket el lehetett volna kerülni.

Köszönet ezért a figyelemért. Mégis mi a helyzet? A várost átszelő fő gyűjtőcsatorna eredeti nyomvonala a Kálvin tér, Péterfia, Simonyi úton haladt volna. Ekkor már kész volt a szökőkút és a Tanácsköztársaság útja. Viszont a tervezők később a laza, füves, lápos talaj miatt a Nagytemplom-Kálvin téri útszűkületben nem javasolták a csatornaépítést, mert tartani lehetett volna a Nagytemplom süllyedésétől. Mindenképpen a kisebb és kevesebb költséges kockázatot kellett választani.

Ami pedig a villamospálya ideiglenes áthelyezését illeti, ez sem történt ok nélkül. Milyen javaslatok voltak a programkészítés során? A Nagytemplomig egygátnyú villamosközlekedés legyen, vagy amíg a fútcsa készül, a villamost teljesen leállítani. Ez feltételezte volna, hogy a Kosuth-szobornál ideiglenes korláttal épül ki a Péterfia utcái villamosnak. De akkor a Béke, Hatvan, Csapó utca villamoskocsik kiszolgálása hogyan lett volna? Összes hadakozásunk a látszólagos olcsóbb megoldások ellen a lakosság jobb, zavartalanabb

Új Élet parki lakóházak

gálni, és eredményéről a pártvezetőt értesíteni. Mindenképpen arra törekszünk, hogy a lakások elosztásánál a legkevesebb hiba forduljon elő. A lényeg azonban az, hogy növekedjen a lakóházépítés üteme, hiszen a lakásgondokat csak az új lakások oldhatják meg. A harmadik öt éves tervben fokozódik a lakásépítés. Pontos számokat még nem ismerünk. Mindenestre az állami lakások építése mellett fontos feladatunk, hogy segítsük és ösztönözzük a magán erőket építkezéseket, különösen a társasházak építését. A lakásgondok megoldása nagy társadalmi ügy, amelyhez valamennyiünk összefogására szükség van.

KERDES:

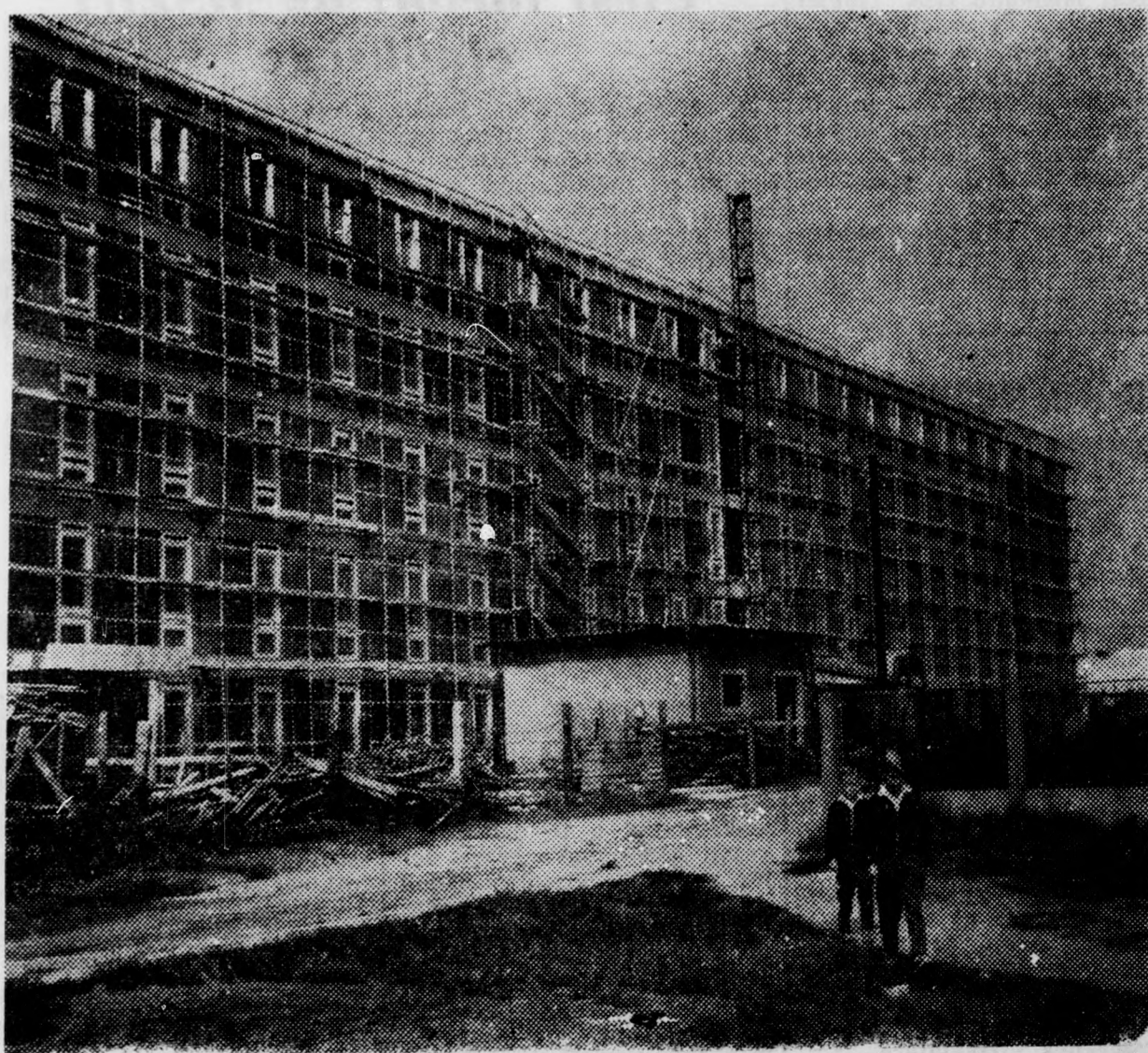
A lakásügyeken kívül még nagy közérdeklődésű kommunális kérdésre szeretnénk választ kapni, ez pedig a város fűtőjárára, a Vörös Hadsereg útjára vonatkozik. Többen mondják, hogy hosszú ideig tart az építkezés, a csatornázás, és a munka nem is folyik a legésszerűbben. Mi a helyzet ezen a téren?

Válasz: — Jogos a kérdés, érthető a türelmetlenség a város, sőt a környék lakossága részéről. Vegyük először a csatornaépítést. Az eredeti tervtől csaknem egy év késéssel van, melyet a vállalat dolgozó ügyfeleknek pótolni, hogy egyszerre két szakaszban dolgozzanak, egyrészt a Hatvan és Bethlen utcán, másrészt a Tanácsköztársaság útján, s ez év végére el kell érniük a Március 21 téri. A munka megítélésénél figyelembe kellett venni az anyagellátási gondokat, s a mély, laza talajviszonyokat, nem utolsósorban azt, hogy a főutcán — ha nem is zavartalanul — de bonyolódott a forgalom. Többen felvetették, hogy tervszerűtlen, pazarló módon dolgozunk, s a takaré-

utazása érdekében történt. Népgazdaságilag is ez a legolcsóbb megoldás, az áthelyezett sín, kö, mint anyag megmarad, felhasználható máshol, s így tavasszal teljes ütemben megindul a középső két vágány, és először az egyik, majd másik oldalon a burkolat megerősítése.

Miben van igaz a lakosoknak? Nem látszik az összeshangoltság a fútcsa átépítésén. Ennek eredője az, hogy senki nem gondolt kezdetben a fűtőcán ilyen nagy rendezési munkára. Csak amikor a csatornaépítés elkezdődött — már az állomás körül járt az építése — kiderült, hogy más vezetékek is avultak, vagy szűk keresztmetszetük miatt 4-5 év múlva cserére lesz szükség, jó lenne egy fűtő alatt azt is elvégezni. Ehhez még átfogó tervre van szükség. Nem lehet megengedni, hogy minden kommunális vállalat saját elgondolása szerint végezze az építkezéseket. A pénzügyi fedezet, kapacitás sem állott egyértelműen rendelkezésünkre a víz-, gáz-, távfűtés, villamos, út, járda, villany stb. megépítéséhez, illetve felújításához. Ezt menetekben sok utánajárással kellett és kell ma is megteremtetni. Az Országos Tervhivatal és a szaktárcaik jóindulatú segítségével ma már szinte minden kérdés rendezettnek mondható. Még egy kis türelmet kérünk. Ami épül, nem egy utca lakosságának, hanem a város nagy részének hosszú évtizedekre oldja meg a kommunális gondjait. Reméljük, utólag egyöntetűen jónak ítéli meg városunk lakossága a tanács ezen tevékenységét is — fejezte be nyilatkozatát dr. Szilágyi Gábor.

Beruházások 1965-ben

Tovább épült Debrecenben a Felsőfokú Építőgépész Technikum (MTI Foto — Szebellédy Géza felvétele)

Kommunisták

Mária nének is írhatnám. Nem azért mintha évei számát tekintve néni lenne, hiszen harminc évesnél nem sokkal több. Hanem azért, mert legkedvesebb emlékei között melengeti azt a napot, amikor tanítóképzés korában a gyakorló iskolában a kislányok először mondták neki azt, hogy Mária néni. Nem azt mondták, amit szoktak — kistanító néni —, hanem azt: Mária néni. Szeretettel mondták, kedvességből. Azért ennyire eleven az emlék is.

Kincses Lajosné püspökládányi tanító első elemista korától, attól a pillanattól kezdve, hogy vágyai tudatosan megfogalmazódtak, arra készült, hogy tanító legyen. Ezért harcolta ki, hogy a felvételik lezárása után is bekerüljön a Svetitsbe, részben ezért nem vállalta a tanítóképző befejezése után a továbbtanulást, pedig mehetett volna Egerbe is, Budapestre is. És ezért nem vállalt el azóta már sok felajánlott állást. Tanítani akar, alsótagozatosokat tanítani, a legfogékonyabb és legtisztább gyermeklelkűk akar foglalkozni. Ez jelenti számára a célt, az értelmet, a szépséget, a munkát. 1951 októberében, a tanítóképző elvégzése után került a püspökládányi fiúiskolába, és azóta is ott tanít.

Amikor szakmai munkájáról beszélünk, nem a kitértekre hívjuk, hanem arra, hogy alsótagozatos munkaközösség-vezető. És ez azt jelenti, hogy egyetlen módszert, elképzelést, ötletet sem kérhet számon úgy és addig a kartársaktól, amíg maga ki nem próbálta, meg nem csinálta.

1951. DECEMBER 2. ÓTA

— Mikor lett párttag?
— 1951. december másodikán lettem tagjelölt.
— Hány éves volt akkor?
— Tizenhét. Akkor kerültem ki a tanítóképzőből.
— És miért lett párttag?
— Furcsa ugye? Hiszen egyházi tanítóképzésben kezdtem, vallásos nevelést kaptam. És azt is elmondhatom, hogy a szememet tulajdonképpen csak a negyedik biológiai anyag nyitotta ki. De nem ezért lettem párttag. Szakmai munkám miatt javasoltak és azért a munkáért, amit a népművelésben otthon, a községben végeztem.

— Belső indítékok nem voltak?
— De voltak. Azt éreztem, hogy ha engem alkalmasnak tartanak arra, hogy a pártnak — melynek élcsapat voltában hittem és hiszek —, tagja lehetek, akkor ennek csak örülnöm szabad és dolgoznom azért, hogy bizonyíthassak. És dolgoztam. Részletet a pártmunkában, plakátokat festett, felvonulásokat szervezt, dolgoztam. 1954-ben tagja lett a pedagógus pártbizottság vezetőjének. 1957-ben a községi pártbizottságnak, 1961-ben a járási párt-vegrehajtó-bizottságnak.

KOMMUNISTA PEDAGÓGUS

— Mit jelent kommunista pedagógusnak lenni?
— Felelősséget. Így fogalmazhatom meg legpontosabban. Hadd mondjak egy példát. Már akkor én vezettem a kartársaknak a szeméreműtöt, amikor én voltam közöttük a legfiatalabb. Hát ezért jelent felelősséget. Amit az ember mond, amiről beszél, azt valóban hinni kell, és saját munkájával bizonyítani.

— Mit jelent ez a gyakorlatban?
— Öszinteséget. Mondok megint egy példát. Sokáig tanítottam elsőosztályosokat, akikben karácsony táján újra és újra feltámad, jórészt szülői ösztönzésre a Jézuska hite. Erről én mindig őszintén beszéltem a gyerekekkel. Azt akartam, hogy azt érezzék, a karácsony a szeretet ünnepe, és az egymáshoz való kedvesség, figyelmesség adja az ünneptartalmát.

NAPLÓ

4. oldal — 1966. január 16.

2. A tanító-nő

— És a szülők?

— Általában megértettek. Igaz, volt aki — nem nekem — azt mondta, ha a tanító néni így akarja, legyen így, de otthon csak másként lesz az.

Visszatér a korábbi témára. — Azt hiszem, az új feladatok vállalását is jelenti az, ha az ember kommunista pedagógus. Hogy vállalkozzon és higgyen a vállalkozásai sikerében.

TANUL, TANÍT, GYERMEKEKET NEVEL

— Tanul?
— Marxista esti egyetemen vagyok harmadéves. Most készülő vizsgára, de ez is külön felelősség, eddig ugyanis minden vizsgám jeles volt. Szeretném továbbra is így...
— És tanít is. Marxista középiskolában is tanít, nemcsak az iskolában.

A szó lassan a hétköznapi gondjaira terelődik. Férje ugyancsak tanító, két gyermekük van, a fiú tizenharmadik éves, a kislány tíz. Háztartással, tanulással, tanítással, pártmunkával sok elfoglaltsága van, szabad ideje kevés.

— Mi a szórakozása?
— Jórészt a televízió. A színházi közvetítések, tv-játékok.

— És az iskolatelevízió? Hallgatja? Felhasználja?

— Persze. Minden adást megnézünk az osztályommal közösen, ami nekünk szól.
— Van tv az iskolában?
— Most már van, de nem ott nézzük. A lakásban. Átmegyünk, a gyerekek levelezik a cipőjüket, körülüljük a televíziót, és nézzük. Szinte az első adások óta.

— Könyvek?
— Vannak könyveink. Jó-kai sorozat, Szabó Magda minden könyve s mások is. Csak keveset tudok olvasni, főként az ünnepi könyvhét körül számom ra magam jobban, hogy olvassak.

— Nem sok ez így együtt?
— Sok? Sok. Néha nagyon sok. Higgye el, a pártmunkának is vannak hátrányai. Volt olyan esztendőm például, hogy 210 tanítási órától több mint nyolcvanóra hiányoztam. Rendkívül nagy gond ez, pedig mindent elkövetek, hogy ne hiányozzam. Inkább külön is megtartom az órákat a gyerekeknek, csak el ne maradjanak. Mégis, sok a munka, sok az elfoglaltság. Ez a hátrány...

FELELŐSSÉG

— És az előny?
— Előny? Az előbb azt mondtam, hogy kommunista pedagógusnak lenni felelősséget. Most elmondom, miért. Először is azért, mert úgy érzem, hogy a párt bizonyos fokig a kommunista pedagógusok útján ismeri meg általában a pedagógusokat. Hogy én hogy hajtom végre a pártfeladatokat, az nemcsak rám, az én munkámra nézve mérce, hanem a pedagógusokra általában, sőt egy kicsit az értelmiségre is. Most a járási párt-vegrehajtóbizottság tagja vagyok. De úgy hiszem, hogy elsősorban mint pedagógus vagyok itt, és csak másodsorban, mint Kincses Lajosné. És ez azt is jelenti, hogy itt nekem meggyőzően kell képviselnem a pedagógusok, a szülők és a gyerekek érdekeit: helyzetüket, szükségleteiket úgy kell ismernem és feltárnom, hogy ebből mindenkinek haszna legyen, legfőképpen pedig a közösségnek.

Közbeszólnék, de folytatja: — Minden kimondott szavamnak tükröznie kell az egész problémát, ez a lényeg.

ges. Az is igaz, persze, hogy így, innen jobban látom, mi a követelmény a pedagógusokkal szemben, s hogy mit jelent úgy nevelni, hogy gyerekeink a jövőben is helytállóak. Nem is beszélve a legfontosabbról, hogy a párt céljait, törekvéseit kell érvényesíteni saját munkámban, sőt azon a munkahelyen is, ahol dolgozom.

— És ez sikerül?
— Hát... — nevet — nem akarok az elégedettség látszatában sem tetszelegni, de azt hiszem, néha igen. Jelenleg az a helyzet, hogy a pedagógus pártbizottságok a kartársak körében tekintélye van, s a kommunista pedagógusok valóban példamutatóan dolgoznak. És ez lényeges.

Mit is jelent hát kommunista pedagógusnak lenni a gyakorlatban? Kincses Lajosné szavakkal próbált rá felelni a fenti sorokban, de talán tisztább és világosabb lenne a válasz, ha az egész életét, hétköznapijait, az órákat az iskolában, az órákat otthon, az órákat a pártmunkában leírnam. Csak úgy, ahogy egymás után következnek. Hogy kitesse belőlük: kommunista pedagógusnak lenni elsősorban felelősséget jelent, vállalást, kötelességet, szenvedélyt és odaadást.

Ahogy azt Kincses Lajosné eddigi munkájával napról napra bizonyította.

Bényei József

Növekszik az építőanyagok termelése

Az Építészeti Minisztérium építőanyagipari üzemében ebben az évben mintegy 370 millió forint értékű építőanyagot többet gyártanak, mint tavaly. Többek között cementből 170 000 tonnával, előregyártott betongerendából 260 000 méterrel, zúzott kőből pedig 200 000 tonnával növelik a termelést.

Rendkívül intézkedésekre került sor, hogy az építőipar termelésnövelésének megfelelően a tavalyinál legalább 53 millióval több téglát gyártsanak.

Ebben az évben nagymennyiséget terveznek az ipari és a mezőgazdasági üzemcsarnokok, épületek előregyártott vázszerkezetének termelésében. A több célra hasznosítható épületvázból majdnem

Az összes főközlekedési út járható DERÜLT LESZ AZ IDŐ

A KPM Közúti Főigazgatóságának szombat esti tájékoztatása szerint az ország egész területén valamennyi fő közlekedési út járható.

Néhány alsóbbrendű út még járhatatlan vagy nehezen járható, különösen a Nagy-kálló—Baktalórántháza—Vásárosnamény vonaltól keletre, továbbá Bácsalmás környékén. A főútvonalak felszabadításával egyidejűleg a Budapesti MÁVAUT Igazgatósága közölte, hogy a budapesti Engels térről induló távolsági járatok zavartalanul közlekednek.

A MÁV szombaton jelentette, hogy a vasúton nincs forgalmi akadály és igyekeznek csökkenteni a késéseket.

A MÁV főmenetirányító szolgálat szombat este már arról

adott hírt, hogy az országban lényegesen kevesebb vonat közlekedett késve, mint az előző napon.

Míg az útviszonyokról nagyon kedvezőek a hírek, a jéghelyzetéről már kevésbé biztatóak a tájékoztatások. A Tiszán összefüggő a jégpáncél Tiszalóktól Tiszabecsig, szombatra a folyó középső és alsó szakaszán összesen hét helyen keletkezett 2—10 kilométer hosszú álló jégmező.

A Dunán erősödött a zajlás, átlagosan a víztükörnek 60 százalékát borítja jégképzés.

A délmagyarországi szakaszon már helyenként a víztükör 75 százalékát takarja jég. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság intézkedésére szombaton délután Budapestre újabb

négyszázötven hajó áll készenlétben a bajai hajóállomáson.

A meteorológusok szerint a derült, szép idő valószínűleg vasárnap is tart hazánkban.

legfeljebb a Földközi-tengeri kis ciklonok északra húzódnak, átlagosan a víztükörrel növekszik meg a felhőzet, elsősorban a déli megyék felett. Eppen ezért a „téli sportok vasárnapjára” számíthatunk. Időnként megnövekszik a felhőzet, a délnyugati vidékeken valószínűleg lesznek kisebb havazások. (MTI)

Az idén ötezer traktort kap a mezőgazdaság Új istállók épülnek 30 ezer tehén elhelyezésére

A mezőgazdaságban most viszonylag sok az épülőfélben lévő létesítmény, ezek mielőb-

bi befejezése érdekében az idén aránylag kevesebb új beruházás kezdődik. A mezőgazdasági termelő üzemekben 5,8 milliárd forint összegű beruházást terveztek, ennek 70 százaléka jut a termelőszövetkezetekre, ahol az idén is jelentős mértékben fejlesztik a közös nagyüzemi épület- és géppalánnyat.

Az állami gazdasági és termelőszövetkezeti építkezések többsége az állattenyésztés fejlesztését szolgálja. Ezen belül is előtérbe került a szarvasmarha-tartás, amelynek építkezéseire több mint egymilliárd forintot fordítanak. Ebből

többek között 30 000 tehén és csak a szövetkezetekben több mint 10 000 növendékmarha elhelyezésére létesítenek új épületeket. A nagyüzemi tésztahálózat főrészlegei 74 000-rel a juhholdályok 68 000-rel bővülnek. Az új tojóházakban 285 000 tyúk részére lesz majd hely, s a termelőszövetkezetek 90 ezer baromfi részére csibenevelőt is építenek. Ugyancsak a szarvasmarhatenyésztés fejlesztését, illetve jobb takarmányellátását segíti a több száz új szénaszárító, amelyekkel évente csaknem 2000 vaggon lucernalisztet állítanak majd elő. A gazdaságokba kerül majd a takarmánykoncentrátum az állami beruházásként Győrött épülő állati fehérje feldolgozó is, amely idei üzembe helyezése után évente 1900 tonna húslisztet termel.

Elhunyt Koroljev a nagy szovjet tudós

Moszkva (TASZSZ) Az SZKP Központi Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa közölte, hogy 60. évében, pénteken váratlanul elhunyt Szergej Koroljev, a rakéta-technika és az űrkutatások nagy tudósa és konstruktőre, a Szovjet Tudományos Akadémia elnökségének tagja, az SZKP tagja, a szocialista munka kétszeres hőse, Lenin-díjas akadémikus.

A nekrológ, amelyet Leonid Breznyev, Alekszej Kosszigin, Nyikolaj Podgornij és más szovjet vezetők, továbbá Keldis, a Szovjet Tudomá-

nyos Akadémia elnöke és más akadémikusok írtak alá, hangsúlyozza, hogy Szergej Koroljev az űrrakéta-technika kiemelkedő tudósa, az űrhajózás korának megnyitóját szovjet szputnyikok és űrhajók konstruktőre volt. A szovjet űrrakéta-technika fejlesztésének szentelte életét. Az utóbbi időkben betegeskedett, bírlák miatt operációt hajtottak rajta végre. Halálát a szívizomkóros elváltozás okozta.

A tudós temetésé kedden lesz. Koroljevot a Vörös téren, a Kremel falánál fogják eltemetni. (MTI)

Új üzem a legelőgyom-irtó vegyszerek előállítására

Az elmúlt időben két igen fontos vegyszert kísérletezett ki a Budapesti Vegyiművek kutatólaboratóriuma. Az egyik a legelő gyomirtására alkalmas. Ismeretes ugyanis, hogy a hazai rétek és legelők egy része legeltetésre alig alkalmas, alacsony a fűhozamuk, s annyira elburjánzott a gyomrajtuk, hogy a megtermett

szénának is alig van értéke. Az eddig használatos szerek mellett kerül gyártásra a Trifenox, amely kipusztítja az elborkosodott gyomokat és megakadályozza az újabb gyomosodást. A Trifenox gyártására új üzemrészt építenek, amely évente 2000 tonna vegyszert gyárt majd.

ÚJ MŰSZEREK

Tokodi Pál, a KGM műszeripari igazgatóságának főmérnöke szombaton bemutatta az újságíróknak az iparág legújabb termékeit. A főmérnök elmondta, hogy 1965-ben 320 féle műszer mintapéldányát, 252-nek a mintasorozatát ké-

szítették el, 180-nal pedig megkezdődött az üzemszerű gyártása. Egyik új műszer a lakosságot közvetlenül is érdeklő — alkalmas ugyanis a cipőtálpőr vízáteresztőképességének vizsgálatára. (MTI)

bi befejezése érdekében az idén aránylag kevesebb új beruházás kezdődik. A mezőgazdasági termelő üzemekben 5,8 milliárd forint összegű beruházást terveztek, ennek 70 százaléka jut a termelőszövetkezetekre, ahol az idén is jelentős mértékben fejlesztik a közös nagyüzemi épület- és géppalánnyat.

Az állami gazdasági és termelőszövetkezeti építkezések többsége az állattenyésztés fejlesztését szolgálja. Ezen belül is előtérbe került a szarvasmarha-tartás, amelynek építkezéseire több mint egymilliárd forintot fordítanak. Ebből többek között 30 000 tehén és csak a szövetkezetekben több mint 10 000 növendékmarha elhelyezésére létesítenek új épületeket. A nagyüzemi tésztahálózat főrészlegei 74 000-rel a juhholdályok 68 000-rel bővülnek. Az új tojóházakban 285 000 tyúk részére lesz majd hely, s a termelőszövetkezetek 90 ezer baromfi részére csibenevelőt is építenek. Ugyancsak a szarvasmarhatenyésztés fejlesztését, illetve jobb takarmányellátását segíti a több száz új szénaszárító, amelyekkel évente csaknem 2000 vaggon lucernalisztet állítanak majd elő. A gazdaságokba kerül majd a takarmánykoncentrátum az állami beruházásként Győrött épülő állati fehérje feldolgozó is, amely idei üzembe helyezése után évente 1900 tonna húslisztet termel.

Ülést tartott az MSZBT elnöksége

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság országos elnöksége szombaton Kardos László elnöklésével ülést tartott a Barátság Házában. Az elnökség meghallgatta Nagy Rikárdnak, a budapesti pártbizottság osztályvezetőjének, az azerbajdzsáni magyar kulturális napokon részt vett küldöttség vezetőjének beszámolóját. Ezután Kristóf István, az MSZBT főtitkára számolt be a január 21—22-én összeülő kongresszus előkészítő munkálatairól. Hangoztatta, hogy

a megyei, budapesti és kerületi konferenciák, amelyek a múlt héten véget értek, sok értékes útmutatással szolgálták a társaság további munkájához.

A konferenciákon összesen 350 szavazati joggal és 80 tanácskozási joggal felruházott küldöttet választottak a kongresszusra, amelyre mintegy száz vendéget is meghívunk. Küldöttséggel képviselteti magát a Szovjet—Magyar Baráti Társaság is.

A titkári tájékoztatót vita követte. (MTI)

Több mint ezer traktor teljes műszaki kiszolgálása

Néhány esztendővel ezelőtt nemcsak megyénkben, hanem az egész országban is a kezdeményezői voltak a Vámospercsi Géppalánnyal vezetői és szakemberei a termelőszövetkezeti gépek úgynevezett teljes műszaki kiszolgálásának. Az első esztendőben 15 termelőszövetkezeti saját traktor javítását, rendszeres karbantartását és évközből üzemanyaggal történő ellátását is vállalták. Nagy gondot vettek le a szövetkezeti vezetők válláról.

A vámospercsi tapasztalatok tovább szélesedtek s tavaly 650 gépnél alkalmazták a teljes műszaki kiszolgálást. Megkötötték erre az évre is a szerződéseket: 71 termelőszövetkezet több mint 1000 traktorának teljes műszaki kiszolgálását végzik el a megyében a gépjavító állomások. S a munkájuk tovább szélesedett: az erőgépek mellett jelentős számú munkagép rendszeres javítását és ellátását is vállalták.

HÁROM MÉRGES FIATAL

Szemből ülnék

velem, és nincs az arcukon semmi zavart. Tetszik és imponál a bátorságuk. Vagy talán nem is pontos az, hogy a bátorságuk, inkább a határozottságuk, a megjelenésük teszi őket vonzóvá. Indulattal és haraggal jöttek hozzám, s ennek most külön érdekessége van, ahogy ez az érzelmi hullámvágás át meg át vívral rajtuk. Pereinek, vitatkozni, heves és gyors véleménycsere alakul ki közöttünk, s ahogy figyelem őket, önkéntelenül is ez írás körvonalai bontakoznak ki előttem.

Névszerint nem ismerem őket, s ez megkönnyíti a helyzetemet. Csak annyit tudok rólok, hogy az egyik debreceni középiskola érettségi előtt álló növendékei. Két lány és egy fiú. Valami fiatal vibrálást hoztak magukkal, s egy olyasfajta fölényességet is, ami — ha nem tudnám jövővelük célját — könnyen ösztönözhető volna az ifjúságot nemegyszer jellemző nyegleséggel. De én tudom, hogy nem arról van szó, tudom, hogy támadó álláspontjukkal a védekezés belső futóárkát assák. Úgy érzik, hogy sérelmet érte őket, az iskolát, az ifjúságot, s ez ellen akarnak most protestálni.

— Hát akkor — kezdem némi dialektikus bevezetéssel — tessék, miért jöttök?
— Az újságicik miatt — mondják egyszerre. Igazságtalan, sérelmesnek érezzük, lehetetlennek tennünk — s szinte egymást előzik meg a gondolatváltásokban. Az arcuk kipirul, s ilyen heve van annak is, amit mondanak, s a közzé módja is ezzel a fiatalossággal azonosul.

De hát mi is történt?

— tünődöm magamban, s az érthetőség kedvéért össze is foglalom az előzményeket. Az iskola szalagavató rendezett, s mivel az intézetben nincs megfelelő helyiség az ünnepség lebonyolítására, a Kossuth egyetem díszudvarát vették igénybe. Természetesen a helyiség mérete megszabta a szalagavató méretét is, s miután ilyen lehetőség kínálkozott, a kivételzés minden mozzanata ehhez alkalmazkodott. A szalagavató nyilvános volt — mostanában ilyen minden szalagavató —, a zenekar budapesti, a díjazás ezekben mérhető, s a látogatás ellen sem lehetett kifogás. A túlméretezettség természetesen némi feltűnést kelthetett, s így született meg a már említett glossza, amely néhány ponton különvéleményt jelentett be az iskolai ünnepséget illetően. Nos, ez a különvélemény aztán alaposan felborzolta a kedélyeket. Először a szülői munkaközösség jelentkezett helyreigazítási igényekkel, aztán mások juttatták el levelüket a szerkesztőséghez, végül pedig jött három fiatal, s most itt ülünk szemközt egymással, s érvelnek olyan indulatosan, mintha a legfontosabb dolgok mibenléte forogna kockán.

Az ő véleményük

igazított leginkább — megvallom őszintén. Az megszokott s már kissé reflexszerű megnyilvánulás, ahogy a szülők legtöbb esetben közebe akarnak lépni teljesen egyértelmű helyzetekben is. Nem a megszokottság fárasztó ezekben a reagálásokban, inkább a személyesség unos-untalan közbejártatása veszi el az ember vitaközös szándékát. De ők, a fiatalok még teljes érzelmi azonosulással nyilvánulnak meg minden jelenlétben, s ez az őszinteség, ha nem is elegendő vitaérv minden esetben, a tanulságok szempontjából érdekes és elgondolkodtató lehet. Számomra szintén az volt, s ezúttal hádd adjam most ennek az eredményét.

A párbeszéd rövid, megzengős cikkekkajait mellőzöm. Amit összegezni lehet, azt az alábbiakban tudnám megfogalmazni:

A három fiatal

meglehetősen hangsúlyozta, hogy ők

NAPLÓ

5. oldal — 1966. január 16.

szinte egy intézet, egy iskola ifjúságának az álláspontját képviselik. S miután ilyenformán igazukat mennyiségileg nagy horderejűnek érezték, véleményük kimondásában és hangsúlyozásában nem is tartózkodtak az agresszivitástól. Ami természetesen legjobban meglepett, az nem a nyersege és a szokimondás volt. Furcsának és szinte hihetetlennek tűnt, hogy egy néhány soros észrevétel ilyen hamar működésbe hozza tiltakozó képességüket. Mert mit érezték ki ők elsősorban az írás szándékából? Azt, hogy egyes felnőttek korlátozni akarják az ő szórákzási törekvéseiket. A táncot, az üszvejtétel lehetőségét féltették, s azt figyelembe se vették, hogy a meghittség, a belső ünnepség hangulata milyen erős hangsúlyt kapott az írás szándékában. Nem, ők mereven és egyértelműen elutasították minden észrevételt, saját és szuverén joguknak tekintve, hogy szórákzási formájukat miként és hogyan válaszítsák meg.

S volt abban valami mulatságos meg megrövidítő is, ahogyan újból és újból a tánc, a bálhoz kanyarítottak minden megnyilvánulást. Baj, hogy szeretünk táncolni? Baj, hogy fiatalok vagunk? Baj, hogy a gyors számokat kedveljük? — zuhogtak rám a kérdések, s azzal a szenvedélyességgel, mintha ezt bárki től is védelmeznünk kellene! Nem, nem baj — mondtam csendesen —, csak hogy vannak itt más mozzanatok is. Mennyibe került a zenekar, mennyibe került a bál megrendezése, mennyibe kerültek a jegyek, mennyibe került ez az összes ünnepély? — tettem fel én is kérdéseket, s ők milderre olyan megszokottsággal dobálóztak az ezreszekkel, ami már valóban meghökkenített. Tízezer, húszezer mondták a lehető legnagyobb egykedvűséggel, s amikor mindezt így elhangzott nem álltam meg, hogy eszembe ne jusson a saját szalagavatóm. Vidéki gimnáziumban érettségiztem: től volt, amikor sor került a szalagtűzésünkre. Az iskola dísztermében rendeztük saját szűkegyes mulatságunkat, s ahogy visszagondolok az alumínium poharakra, amit az iskola menzájáról kértünk az alkalomra, szinte nem tudok szabadulni az élmények megannyi előrajzásától. Igen, volt szalagavatónk nekünk is, bort is itunk, hiszen a legtöbben tudunk otthonról hozni egy-egy demizzonnal, csakhat ott se nyilvánosság nem volt, se jegyeket nem kellett árulni, se a szülők nem érezték sértve magukat, hogy a gyerekek nélkülül szalagavatóztunk. Nem reggelig, hanem éjfélig, s zenekar is csak annyit volt, amennyi belőlünk kiteltett.

Eszembe jutott

mind- ez, de hát akkor e három mérges fiatal előtt óvakodtam attól, hogy elmondjam. Nem, egy másik példát emlittem, egy vidéki középiskolát, ahol uram bocsá' egy termelőszövetkezetben rendezte meg az osztály a szalagavatóját. S a hírek szerint nagyszerűen sikerült, bensőséges is volt megközvetlen is, igaz nem forgott harminc-negyven ezer a kasz. szában, de hát az is csak szalagavató volt, s azok is csak fiatalok a maguk módján és lehetőségében.

Na, de mit mondott erre az én három mérges fiatalom? Azok ott vannak, mi meg itt élünk. Nekünk ehhez volt lehetőségünk s nem rendezhetjük úgy a szalagavatókat, ahogyan tíz vagy húsz évvel ezelőtt tették. S itt ennél a gondolatnál horgonyoztak le legmakacsabban. Mert végül is minden érvelésem ellen ez volt a legfőbb adujuk: fiatalok vagyunk, s a tegnapi dolgok nem lehetnek mértékadóak.

Nem lehetnek?

— tünődtem ismét, s akkor es az óta a fiatalok mibenlétén sokat gondolkodom. Sokat gondolkodom az érvelésükön, s azon a belső passzivitáson, amely hiába próbál mérges meg fennhéjázó indulatokkal cselekvőképesnek mutatkozni, mégis csak elmenekülés mindazon dolog elől, amellyel nekik kell elsősorban szembenézniük. Van abban valami belső kényelmesség, hogy fia-

talok vagyunk, s a tegnapi dolgok nem lehetnek mértékadóak. Igaz ma más a tánc ritmusa, lendülete, mint akárcsak néhány évvel ezelőtt is. A kor tempója azonban nemcsak a mozdulatok ritmusváltásában mutatkozik. A gondolkodás gyorsító műhelyeiben megannyi új ötlet és új elgondolás születik, s mindinkább körvonalazódnak azok a perspektívák, amelyek végülis mindannyiunk feladatát előírják. S e feladatok vállalásában már ők is ott kell, hogy legyenek. A fiatalok is. Mert ha igaz az a tétel — márpedig igaz —, hogy iskolánk, oktatásunk korszerűsége érték van, akkor igaz az a tétel is, hogy ebben nekik is tevéleg szerepet kell játszanunk. S ilyenformán akkor talán a vita sem a tánc vagy a szalagavatók körül kezdődik, hanem esetleg olyan kérdések körülhetnek az érdeklődés középpontjába, amelyek érdemesebb a heves indulatváltásokra, véleménycserekre.

Tisztázásra várna

a korszerűség értelmezése. Az ő heveségükben ez természetesen megint csak „évjárat” kérdése. A tizenhét-tizennyolc évesek minden megnyilvánulása — legalábbis a három vitapartnerem szerint — korszerű, s a felnőtteknek ezt tudomásul kell vennük, ehhez kell igazodniuk.

En természetesen belemelegyek ebbe a játékba is, és várom a véleményüket. Várom, hogy mit tudnak mondani, hogyan értelmezik a közkezen forgó sablont, mit tudnak hozzátenni a maguk sajátos véleményéből. A beszélgetés azonban ezen a ponton elakad. A korszerűségről csak a megszokott klisé-keretek villannak elő, s észre sem veszik, hogy mindez, amit mondanak, csak utánnomása a kézen kapott formuláknak. S bármennyire is furcsa, de előáll az a látszat-ellentmondás, hogy ők, a tizennyolc évesek merevülnek

a sablonokhoz, egyszerűen csak a tánc, a méreten felüli szalagavató, a bál események maradnak a végső érvelések.

Nem róvóm meg őket

ezért sem. Valamit azonban feltétlenül hozzá kell tennem: ehhez a vitaponthoz is. A fiatalok fogalma sohasem jelenthet leszüketit értelmezést bizonyos kényelmi szempontok szerint. Márpedig ők olyanformán építnek határvonalat maguk köré, amit az nemegyszer a leglényegtelenebb mozzanatok cementanyagával el is merevítettek. Peleig megfőtálem szerint éppen a fiatalok a legrugalmasabb életállapot, amelyben a feszes meg hajlékony körvonalak a kor legszebb élményei szerint alakulhatnak. S ezek az élmények ma olyan mérethez vannak adva, mint még soha máskor. Csak persze ezekre oda is kell figyelni, észre is kell venni őket. S nekik, a fiataloknak kell elsősorban észrevenniük, hiszen belőlük sugárzik, tehát önön élményanyagok is. Márpedig azzal, ami az embernek sajátja, hosszú távon kell számolni. És ez végülis perspektíva kérdése, s ebben nemcsak nekik, hanem a társadalom minden évjáratának, minden generációjának megvan a feladata.

A három fiatal kissé megsérülődötten távozik. Azzal a meggyőződéssel jöttek, hogy saját indulatuk — maguk mögött tudva az iskola ifjúságának közhangulatát — elegendő érv lesz a mi álláspontunk megváltoztatásához. Nos én az ő közvéleményükre is számítva teszem fel a kérdést: elegendő volt e? Úgy hiszem, ha tovább gondoljuk mindazt, amit megfogalmaztam a közös véleménycsereben, napjaink egyik legfontosabb kérdéséről — a fiatalokról — fejthetjük ki álláspontunkat. S ebben rájuk is számítok.

Boda István

Cserehangversenyt tervez egy csehszlovák zeneiskolával a nánási iskola

Hajdúnánás kulturális életében — a korábbi időben — a művészetek, ezen belül a komolyzene iránti érdeklődés csak a lakosság egészen szűk számbeli területére korlátozódott, szinte csak baráti körre, amely nem terjesztette ki határát az egész város kulturális életére.

Hiányzott — és igényként jelentkezett — egy olyan intézmény, mely az általános iskolák tanulóival kezdje el a komolyzene fejlesztését, művelését, s ennek a munkának a hatása terjedjen ki a város felnőtt lakosságára. A város zenei életében a változás 1959. szeptember 1-én következett be, amikor — bár hiányos előfeltételekkel — helyiség-, hangszerproblémákkal küzdve, de elkezdődött az állami zeneoktatás 95 tanulóval a Hajdúböszörményhez tartozó fiók-zeneiskolában.

Az igény, s az említett szervek jó együttműködése eredményezhette azt, hogy a zeneiskola viszonylag rövid időn belül a város zenei életének középpontjává vált.

A zeneiskola 1964. szeptember 1-től önálló intézményként működik. A megszervezett tanszakok (ütő-rézfúvós, fafúvós, gordonka tanszakok) leküzdötték az ismeretlen hangszerrel való korábbi idegenkedést. Az iskola kezdeményezésének és felvilágosító munkájának eredményeként jelenleg népes zongora-hegedű tanszak végzi munkáját. Kialakultak az alapjai a város rézfúvós zenekarának és népes gordonka tanszak működik az iskolában.

Hajdúnánás zenei élete ma már más képet mutat, mint a korábbi években. A zeneiskola nemes céllal igyekszik bekapcsolódni a művelődési életbe. A filharmoniai bérleti estek telt házzal folynak, tervben szerepel 3 növendék-

hangverseny és egy cserehangverseny a ludovai zeneiskolával (Csehszlovákia). Az iskola tervében szerepel továbbá egy hajdúdorogi bemutatkozó hangverseny, bemutatkozó tanítások, zenei ismeretterjesztő előadások.

JEGYZET

KÉT DOBOZ GYUFA

Láttam már gyufásdobozok tetején Petőfi Sándor és Ady Endre arcképet. Akkor csak a fejemet csóváltam, furcsának tartottam és tartom az ilyenfajta árukapsolást. Még akkor is, ha újabban a gyufacímkegyűjtők szeptája befolyásolja a dobozokra kerülő kis papírdarabok rajzainak tematikáját.

Általában ugyanis az a helyzet, hogy a gyufacímkeket reklámozásra használják fel. Szerződéses sertéshizlalat, biztosítást és hasonlókat propagálnak rajta, s ez még önmagában véve nem is lenne baj. Mint ahogy önmagában véve nem háborított fel az a gyufásdoboz sem, amelynek címkéjén az alábbi versetekt találtam:

„Hallgasson a szóra,
Mosás előtt Flóra.”
Mint az köztudomású, a Flóra egy mosószer, amelynek népszerűségét ilyen formában is növelni akarják. Am legyen, ha a szerződéses sertéshizlalat lehet így népszerűsíteni, akkor a mosószer is. A versetét úgyis visszazárunk annak a fejére, aki elkövette.

Csak hogy még ugyanazon a napon kezembe került egy másik gyufásdoboz is. Rajta egy arckép, József Attilát ábrázolja, a költőt, a tisztaszívű embert, aki többek között a következő verssorokat is leírta —
„Neve ha van, csak áruvéde-
jegy,
mint akármely mosóporé.”

Élete, ha van élte még egy, a proletár utókoré.”
Magáról írta ezeket a sorokat József Attila. Azt mondják, a költők látók, valóban mintha ő is előre látta volna, hogy neve éppen úgy áruvédejjé változott, mint a Flóra mosószeré. Az egyik gyufásdobozról a Flóra név virít a szemünkbe, a másikon a sokat szenvedett nagy proletárköltő keserű vonásait látjuk.

Kegyetlen tréfa ez, akárcsak taláta ki. Nem azért érzem most kötelességemnek a tiltakozást, mert Petőfit vagy Adyt kisebb költőnek tartom József Attilánál, hanem azért, mert a költő, aki a szárszói sínekre fektette tragédiáját, leírta azt a négy sort is, amelyet fentebb idéztem. És azoknak, akik a gyufacímkeket tervezik, akik meghatározzák, hogy egy-egy dobozra mi kerül, ismerniük kellett volna ezt a néhány verssort, ha már egyáltalán azt az abszurd gondolatot önmagában nem vetették el, hogy költők arcképeit tegyék gyufásdobozokra.

Úgy hiszem, ez az a proletár utókor, amelyet a költő megálmodott, amelyben élete valóban milliók kincse lett. És éppen ezért, az ilyen izléstelen reklámfogásokat ez a kor nem vállalhatja magáénak. József Attila neve nem lehet áruvédejjé 1966-ban Magyarországon, nem lehet áruvédejjé különösen egy mosópor társaságában.

(11)

SZABÓ LÁSZLÓ: TANYA (linó)

NYELV ÉS MŰVELTSÉG

EZ IS „SUKSÜK“-NYELV?

A „süksük”-ölet, vagyis a láthassuk, mondhassuk-féle igealakok használatát a láthatjuk, mondhatjuk helyén, a nyelvi igényességre törekvők gondosan elkerülik beszédükben. Azt ugyan nem mondhatjuk, hogy ezek a hibás szóalakok teljesen visszaszorultak, hiszen különösen az idősebb, kevésbé iskolázott rétegeket aligha sikerül valaha is leszoktatni használatuktól, ellenben a fiatalok aránylag kevésbé élnek vele. Csak hogy nem minden formájában tudják elkerülni! Bizonyos típusokat nem ismernek fel, és gyanútlanul használják a hibás kifejezéseket.

Azt könnyű megjegyezni, hogy a „süksük”-özés — szabatosan fogalmazva: felszólító módú igealakok használata ott, ahol kijelentő módúra lenne szükség — általában a t hangra végződő ige ragozásában jelentkezik: „Láthassa, akinek van szeme” (ehelyett: láthatja); „Hitassa a tanító úr” (ehelyett: hívat-
ja); stb.

Ezek az igealakok azonban különösen az iskolai felkészítő módú alakjaikat aszerint, hogy a t véghang előtt milyen más hang található. A tántja, tanítja, hatja típusú igeik „süksük”-özés formája nem s-ez, hanem cs-öz: táccsa, vaniccsa, hajcsa (írásban: tátsa, tanítsa, hajtja). A „süksük” mintájára ezt a típust „csukcsük”-nek is nevezhetnénk. Könnyű felismerni és elkerülni éppen a nagy hangzásbeli különbség miatt is. Ugyanez vonatkozik a magas hangrendű igeekre: a szereti és szeresse, felejtí és felejtsse (írva: felejtse) annyira eltérően hangzik, hogy összecserélésük jóval ritkább.

Annál kevesebben veszik észre és kerülik ki az sz- végű igeikben rejülő buktatót. Ezt a típust még értelmiségi foglalkozásúak, tanárok, orvosok kiejtésében is sokszor hallani, és elég gyakori hibája a rádió és televízió bemondóinak, riportereinek is. Ilyen példákat jegyeztem fel rá: „A neves sportoló szegre-

alossza futócipőjét, visszavonul a versenyzéstől”. A terv teljesítése a legnagyobb kötetelményeket támassza a dolgozókkal szemben”; „Hisszen a lapokat csak hatkor osszák!”; „Ebben a tárgyban a szavazást elhalasszuk” stb. Mindezekben kijelentő módú igealakokra lett volna szükség: akasztja, támassza, osztják, elhalasztjuk.

Annak, hogy ez a „süksük”-özés — mondhatnánk: „süksük”-özés — a többi típusnál szívósabban él, sőt talán terjed is, bizonyára a csakélyebb hangzásbeli eltérés az oka. Az akasztja (írva: akasztja) és akassa stb. között jóval kisebb az akusztikai eltérés, mint a fentebb elemzett párok közt. Ez azonban csak arra figyelmeztet, hogy jobban vigyázzunk rá, gondosabban tudatosítsuk az ilyeneket is, hiszen ugyanakkor a jelenségnek rejtettebb — mondhatnánk alattomosabb — hordozói.

— 6 —

Blaha Lujza

(1850-1926)

Neveztek őt csillagnak, csalógnak, tündérnek, csak egyet nem mondtak el róla, hogy milyen nagy drámai művész — írta róla Jókai Mór. S valóban, köztudatunk a nemzet csalógnaként ismeri őt, az első nagy magyar színésznőt, aki énekes és prózai művészek egyaránt kiváló volt, aki operában, operettben és népszínműben egyaránt sikereket aratott.

Hírét, országgrázó sikereit Debrecenben kezdte. Szabó József szerződtette le Szabadkáról, s 1866-ban a Városhegyedűben mutatkozott be a debreceni közönségnek óriási sikerrel. Azonban csakhamar abbahagyja az operai éneklést, a társulat jöszemű direktora észrevette a művész nő világszerte hajlandóságát a népszínmű figuráit iránt, s Blaha Lujzából Debrecenben válik népszínmű-énekes.

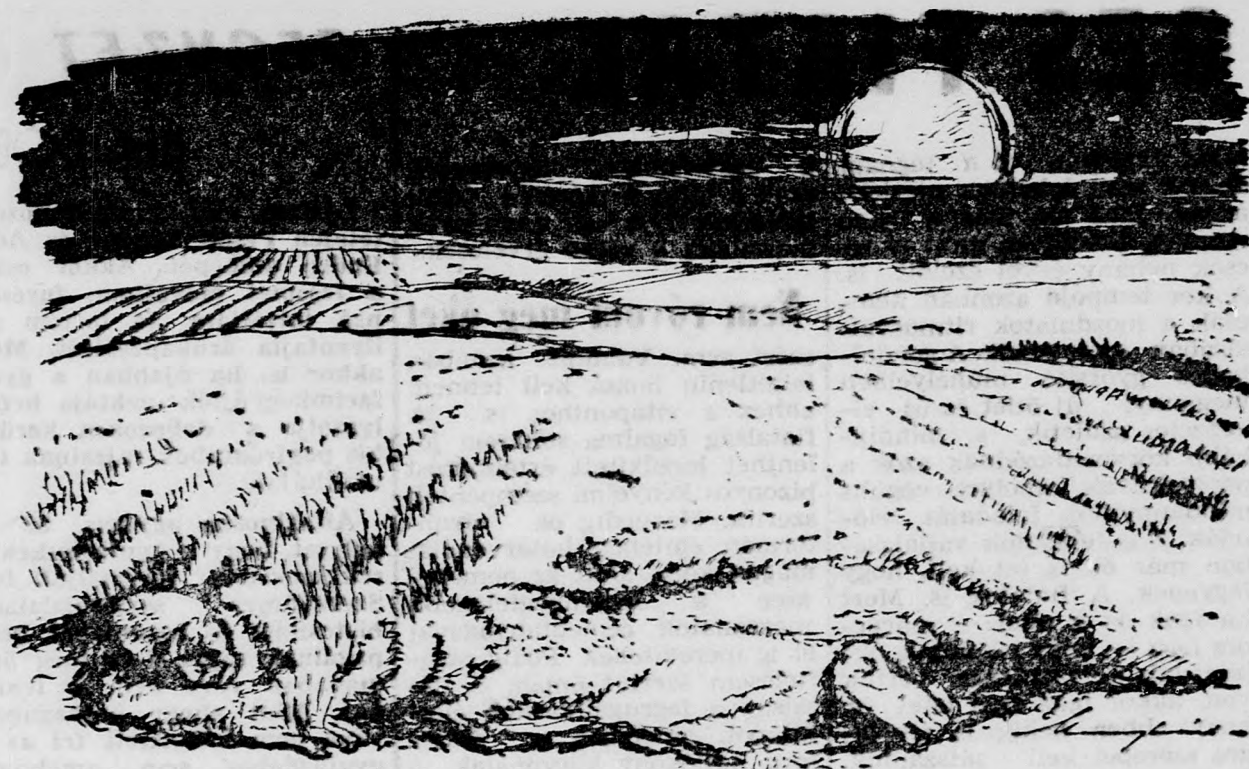
Mondhatnák úgy is, ez a műfaj neki köszönheti másodvirágzását, az ő személye és művészete támasztotta fel újra. Nemcsak a klasszikus értékű népszínművekben aratja Debrecenben, majd később Pesten sikereit, új népszínművek jelennek meg a drámairodalomban, bennük kifejezetten Blahánéknak írt szerepek. Öreg korában még Csiky Gergely *A napomama* című vígjátékát is átdolgozták zenés darabba Blaha Lujza kedvéért.

Minek köszönheti sikereit? Feltűnően bájos, szép arú színésznő volt, hangja kivételesen szép. Színésznőként is nagyszerű lehetett, ha Jókai éppen drámai képességeit értékelni leggyömbörra. Drámai színésznő mégsem lett belőle, megmaradt énekes színésznő, s neve még tartó érvényvel ösztönözött a népszínművekkel. Török Zsófi (*Piros bujgallás*), Finom Rózi (*A falu rossza*) az ő alakításában nvertte el igazi színpadi alakját.

Azonban ahhoz, hogy a népszínművekben tűzörpattant magyar menyecskéket kivételes színpadi eszközökkel és gyönyörű hanggal ábrázoló Blaha Lujza művészetét olyan nemzeti elismerés kísérelje, hogy Bródy Sándor azt írja róla, vajon nem ő volt-e az a magyar nemzeti genius, akiről Rákosi Jenő írt — a kornak is szerepe van. Blaha Lujza minden addigalig nagyobb lelkesedéssel fogadott művészetének sikeréhez az a történelmi helyzet is hozzájárult, amelyben útnak indult. A kiegyezést közvetlenül megelőző évben szerződött Debrecenbe, s 1871-ben került a fővárosba. A nemzeti öntudat szokatlanul heves megerősödésének esztendei voltak ezek, nem véletlen, hogy amikor egyszer Ferenc József, a király úgy nyilatkozott Blahánéról, hogy első a művészetben, első a bájban, Andrassy Gyula hozzátette: „Első, felség, magyarságában.”

Nem kétséges, a népszínművek a magyar népről túlságosan idillikus, túlságosan szépítő képet festettek: nem kétséges, Blaha Lujza művészetével éppen ezt az idilli világot tudta igazán kifejezni, hiszen Móricz Zsigmond Sári bírójában nem aratott igazán sikert, azt az újfajta népszínművet már nem tudta érzékelni és kifejezni. Blaha Lujza azonban abban a történelmi helyzetben elevenítette meg a magyar színpadokon a falusi népet, amikor volt a magyar nemzeti öntudat újbóli felrázásában. Ez az irány egybeesett a millenniumra készülő oralkodó osztály törekvéseivel is, és a történelmi helyzet valamint egy nagyszerű művész színpadon való megjelenésével ki-bomlott egy talán mind a mai napig látványos sikereiben legzadagabb, de művészi eredményekben is igen rangos művészpálya.

A magyar színpad első messze fénylő csillaga volt. Jókai szavai mondának leg-többet róla: „Blahánéknak pedig különösen hálás elismeréssel tartozom azért, hogy előkelő drámai tehetségével a népszínművet megnevesítette, s az operette-nek tisztességet szerzett. A mély érzés, a nemes szív aureolát sugárzott e művészi fajokra.”

MENYHART JÓZSEF: TÉL

Hetvenéves a mozi

„Louis Lumière emlékezete” kiállítás Párizsban

A művészetek közül egyedül a filmművészet születésének ismerjük a pontos dátumát. Egyedül a filmművészetnek lehet kiadni a születési anyakönyvi bizonyítványát. A Lumière fivérek találmányát a „cinématographe”-ot 1895. február 13-án vették nyilvánosságra a Párizsi Találkozó Hivatalban, és néhány héttel később elkészült az első film is. Csak néhány hónappal kellett várni, hogy az első nyilvános filmvetítés után véglegesen elindulhasson hódító útjára a mozi.

Ezen nevezetes esemény pontos időpontja 1895. december 28., színhelye pedig egy párizsi kávéház, a Boulevard des Capucines-en levő Grand Café volt. A nevezetes helyet ma egy hálókorsz-ügynökség hirdeti foglalkozásuk el, és csak egy szerény emléktábla jelöli az esemény színhelyét.

Méltó ünneplés

De most, a nagy esemény hetvenedik évfordulója alkalmából Párizs, a mozi szülőháza méltó ünneplésben részesítette a legfiatalabb és a sokak legbecsült művészetét.

André Malraux kultuszminiszternek és M. Holleaux, az Országos Filmfőigazgatóság vezetőjének patronálásával a Cinéma-technique Française (film-múzeum) kiállítást rendezett „Louis Lumière emlékezete” címmel. A kiállítás anyagában fényképek, az első filmpalakók, a kezdetleges vetítógépek és a korabeli sajtóvisszhangot tükröző dokumentumok láthatók. Kévszám, mert a kortársak még nem tudták felmérni a mozi születésének jelentőségét. A korabeli sajtó a többi vásári szórakozás közé sorolta. Még maguk az alkotók sem bíztak valószínűleg saját találmányukban. Értékes, mert egy csodálatos esemény dokumentuma.

Az emlékkiállítást Henri Langlois, a film egyik nagyon régi képviselője, a Francia Film-múzeum igazgatója rendezte. A harmincas évek kezdetén a hangosfilm térhódítása idején, amikor a némafilmeket kilóra árulták a piacra, ő látta be, hogy milyen kárt okozna ezen filmek pusztulása, és sok száz filmet vásárolt össze. Ez a gyűjtemény lett aztán később a film-múzeum (amelyben ma már 50 ezer körül jár a filmek száma) anyagának egyik alapja.

A párizsi film-múzeum

A párizsi Cinéma-technique nemcsak a filmek őrzését tartja feladatának, hanem két vetítőtermében (az egyik 450, a másik 200 személy befogadására alkalmas) naponta 3-3 régi film felújításával teszi

lehetővé a filmbarátok részére, hogy megismerjék a film klasszikusait. Ezenkívül elég gyakori, hogy a klasszikus filmek még ma is élő alkotói személyes látogatásukkal teszik élményszerűbbé a vetítéseket. Az elmúlt hetek során nem kisebb sztárok és rendezők jelentek meg személyesen is filmjeik vetítésén mint: Mary Pickford, William Wyler, Busby Berkeley. A fiatalabbak közül pedig John Donner és Harriet Andersen. A film barátai pedig minden nap kapnak valami csemegét a két vetítőtermében. Hol Chaplint, hol Mizoguchit, hol Marilyn Monroe-t, és így érthető is, hogy elég gyakran megtörténik, hogy valaki nem kap jegyet egy-egy vetítésre.

A rendezés igazi leckéje

A kiállítás alkalmából a filmművészet a Lumière és tanítványai által készített filmekből álló sorozat vetítését kezdi meg, hogy megismertesse a közönséggel a film hőskörét. A Lumière emléksorozat vetítésével kapcsolatban Henri Langlois a sajtónak adott nyilatkozatában a következőket

mondta: „G. Sadoul kivételével, aki elsőnek hangsúlyozta a vonat érkezése planjainak és kompozíciójának gazdagságát és bonyolultságát, ezeket a filmeket a mozi kedves és tiszteltető méltó őseinek tartották, de azt mondták rólok, hogy sokkal inkább amatőr munkák, mint filmalkotások. De a Lumière produkció gazdagsága nagy, és operatőrjeinek felfedezése lényegesek; még a fényképezés szépségét is sikerült megőrizni. Louis Lumière filmjei a rendezés igazi leckéjét adják, amely egészen közel áll az új hullám és a cinéma vérték szemléletéhez, és függetlenül tulajdonképpeni értékeiktől ezek a filmek lehetővé teszik, hogy igaz utazást tegyünk az időben. Egy eltűnt világgal hoznak bennünket kapcsolatba, és lehetővé teszik, hogy saját szemünkkel lássuk azt, ami már nincs többé.”

Ugyancsak a kiállítás alkalmából két párizsi mozi, a Dragon és a Nap-leon reggel-től éjjelig tartó ingyenes filmvetítést tart. A műsoron szerepel Joseph von Stenberg *Kék angyal* című alkotása Marlene Dietrichel a főszerepben. A japán Mizoguchi *A Gion-i zene* című alkotása, Eizenstein *Potyomkin* című alkotása és több kisfilm (As-truc, Abel Gance stb.).

O. T.

Kovács Imre:

LAGI úr

Sajnálunk a fiút attól a perctől kezdve, hogy odakerült a brigádba. Annyi fapofa mázsal körülöttünk, itt benn az úmben, ennek meg volt valami a szemében, mit tudom én, valami bánatféle. Bár a mi öntődnék nem egy fényes hely, itt az ember nem ér rá egymást bámulni és hát mit is néz-nénk a másikon, de a fiú barna szembe muszáj volt belenézni, és aki nézte, mindenféle kérdések jáltak az eszébe, hát te ki fia vagy, mivel fényesíted a szemed, hol nőttél ilyen kicsire, meg ilyesmik. Mikor odahe-lyezték a brigádba, Lázár meg az öccse odaküldték hozzám, a két süket fráter, azzal küldték oda, hogy engem urazni kell, mert én vagyok a főnök, különben nem állok vele szóba. Szegény kis srác, megállt előttem, majd-nem vigyázban és mondta: Klencs úr kérem, másodéves vagyok, ma reggel-től délelőtti leszek, azt mondta a művezető elvtárs. Jól van Laci úr, mondtam, mert tudtam a dolgot, ez a megszólítás csak úgy a számra jött, hát így ragadt rajta a név.

Laci úr épp hogy a világon volt. Nemcsak alacsony termete, hanem csöndes beszédmodora tette alig ész-revehetővé. Mindent nézett, nézett,

hogy talán a szemé is belefájdulha-toit, kérdezni ritkán kérdezett, először azt hittem, nem figyel oda, de figyelt a fiú. Ha kérdezték, csöndesen felelt, egyszerű rábiztam, öntön le két hen-gerfejt, néztem milyen akkurátusan dolgozik, na jó, barátságoskám, egész korrek kis fickó vagy, segéd leszel nemsokára, mire háromszor feketére pörkölődik a tenyered.

Megyünk egy alkalommal hazafelé, kérdem tőle, hol lakik. Azt mondja, meg benn az otthonban, mert az úze-mi szálláson nincs üresedés.

— Miféle otthonban? — kérdezem, mert mindig ilyen lassan kapcsolok —, erre azt mondja, a lelcenben, hogy jobban értem.

— Hát a szüleid? —
Vont egyet a vállán. Nagynehezen kiszédtem aztán belőle, hogy csak az anyját ismertem, de az meghalt, régen, még elemista volt, nem is idehaza halt meg, valahol külföldön, kiment a többivel, és most már nem jön ha-za, de ő még akkor került az otthon-ba, amikor az anyja idehaza volt. Mutatott egy fényképet is róla, sovány, kislányos arc, nagy barna szemekkel, le se tagadhatná ez a gyerek az any-ját.

MODERN KISFILM

(Monológ)

Pszé, maradj csendben kislányom, zavarod a töb-bi nézőt is, ha állandóan kérdezel, látod, milyen áhítattal figyelik ezt a modern kisfilmet, aminek az a címe: Gyermeki vá-gyak. Mi az, hogy modern kisfilm? Ejjnye, de buta-ságokat tudsz kérdezni, hát az olyan néhány per-cig tartó filmecske, amit csak úgy lehet megérteni, ha az ember erősen figyel, mert a bácsi, aki készí-tette, szimbólumokba rej-tette mondanivalóját, de ne kérdezd, mi az a szim-bólum, mert azt most úgysem tudom elmagya-rázni, különben is már többen figyelnek bennün-ke, mint a modern kisfil-met, nahát, hogy milyen rossz gyerek vagy, elvo-nod a nézők figyelmét, akik áhítattal akarják csodálni a művészetet. Hogy mi az a nagy fekete pac-ni egy vörös kör közepén? Ezt te még nem érted, gyermekem, ez azt akarja kifejezni, hogy izé... És azok az egymásba futó fe-kete és sárga vonalak, kis madárkák, na látod, hát azok a kis madarak hangjegyek, bizony, na, most egy zöld szívbé fut-nak be a vonalak, látod, ez azt jelenti, hogy a gyer-mek szív muzsikál, ha el-éri vágyait... Hogy miért zöld, amikor a szív pi-rós? Ejjnye, ne butáskodj, hát zöld szívről nem hallottál még, egészen megzavarod az embert, és feltűnően keltező folytonos kérdőző-ködéssel, látod, milyen rossz vagy, már mindenki minket figyel, ahelyett hogy a művészetet csodál-

nák, többé nem hozlak el moziba, ha modern kis-bi nézőt is, ha állandóan kérdezel, látod, milyen áhítattal figyelik ezt a modern kisfilmet, aminek az a címe: Gyermeki vá-gyak. Mi az, hogy modern kisfilm? Ejjnye, de buta-ságokat tudsz kérdezni, hát az olyan néhány per-cig tartó filmecske, amit csak úgy lehet megérteni, ha az ember erősen figyel, mert a bácsi, aki készí-tette, szimbólumokba rej-tette mondanivalóját, de ne kérdezd, mi az a szim-bólum, mert azt most úgysem tudom elmagya-rázni, különben is már többen figyelnek bennün-ke, mint a modern kisfil-met, nahát, hogy milyen rossz gyerek vagy, elvo-nod a nézők figyelmét, akik áhítattal akarják csodálni a művészetet. Hogy mi az a nagy fekete pac-ni egy vörös kör közepén? Ezt te még nem érted, gyermekem, ez azt akarja kifejezni, hogy izé... És azok az egymásba futó fe-kete és sárga vonalak, kis madárkák, na látod, hát azok a kis madarak hangjegyek, bizony, na, most egy zöld szívbé fut-nak be a vonalak, látod, ez azt jelenti, hogy a gyer-mek szív muzsikál, ha el-éri vágyait... Hogy miért zöld, amikor a szív pi-rós? Ejjnye, ne butáskodj, hát zöld szívről nem hallottál még, egészen megzavarod az embert, és feltűnően keltező folytonos kérdőző-ködéssel, látod, milyen rossz vagy, már mindenki minket figyel, ahelyett hogy a művészetet csodál-

Vattai Miklós

Tankönyvkiállítás Debrecenben

Január 19-én, szerdán dél-előtt 11 órakor nyitják meg Debrecenben az Építők Kos-suth Lajos művelődési ottho-nában a neveléstudományi könyvkiállítást. A kiállítást a Kossuth egyetemnek, a megyei és városi tanács vb. művelő-désügyi osztályának és a Pe-dagógus Szakszervezet városi bizottságának közreműködésével a Tankönyvkiadó és az Állami Könyvtérjesztő Vállalat rendezte.

A kiállítás keretében a Tan-könyvkiadó az utóbbi években közreadott pedagógiai tárgyú kiadványait és a re-

formtankönyvek lesznek meg-tekinthetők. Ezeken kívül ki-állítanak számos e tudomány határterületén mozgó, a pe-dagógus munkájában felhasználható könyvet és folyóiratot is.

A megnyitást követően ja-nuár 26-ig naponta 10 és este 7 óra között lesz megtekin-thető a kiállítás, amelyet a ki-küldött meghívókkal ellentét-ben nem az Ady Endre könyv-szoboltban rendeznek meg, mivel előreláthatólag az üz-letben már ezekben a na-pokban megkezdik a nagyszá-bású átalakítást.

— És az apád?
— Az megvan, úgy tudom. De nem láttam, sohase láttam még.

— Akkor honnan tudod, hogy meg-van?
— Tudom, mert mondták. Nagyma-ma mondta, emlegette sokszor: az a disznó apád, az a világ csavargója, az tett bennünket szerencsétlenné. Innen tudom, hogy megvan.

A keresztedésnél elköszönt, sza-ladt a villamos után. Utána akartam kiabálni, vigyázzon, ne ugráljon, várja meg a következőt, de akkor már fenn volt, intett is a lépcsőről. Na megállj majd reggel megkapod a magadét, nem fogsz te csak úgy ész nélkül felugral-ni. De másnap valahogy elfelejttem az egészét.

Néha összeülünk a brigádban, hogy megváltjuk a világot. Ha a társaság sóher, akkor jó a szakszervezeti klub-szoba is, de ha valami befut, nem ad-juk alább a két nagyfröccsnél, job-ban esik verni az asztalt, ha tarka abrosz van rajta. Sok minden előjön ilyenkor, ami ott jut az ember eszébe, van egy vak harmonika, ahogy az el-kezd játszani, az ember érzi, hogy van lelke. Egy ilyen alkalommal azon kap-tam magam, hogy Laci úr hiányzik. Mondom a többieknek, erre az öreg Vitkóci mindjárt óbegátni kezd, ráér még fröccsözni az a taknyos.

— MÉR taknyos az a neked, Franci bácsi? — kérdezem.

— Hát nem az? Neked tán megen-gedtem ilyen idős korodban, amikor odakerültél mellém? No. Felelj! És közben a nagy butykok ujjait ropog-tatta szokása szerint, és amíg beszélt, mindig a kezét nézte. — Ráér még, csak minél később kezdje.

Ebből tudtam meg, hogy az öreg is szereti, ebből, hogy láttam, gondja va-rá.

— Valamit tenni kellene érte — kockáztattam meg. — Hogy lássa, mégis tartozik valahová. Tudjátok mit? Keressük meg az apját!
Egész fellelkesedtem az ötleten. Tel-

Példázat a megszálltságról

GOLDING: A TORONY

Félve írja az ember a címet, hiszen azt szeretné, hogy valamiképp az ismeret-teszre váró mű lényegét sűrít-tenné bele, ám ezáltal ez korántsem oly magától értető-ően egyszerű feladat. Talán erről szól a regény, talán másról. Hiába próbáljuk ize-re bontani, s utána egységbe fogni a leszűrt tanulságokat, nem kapunk képletszerűen vi-lágos, egyértelmű eredményt. Nem méntségképpen bővíte-nénk tehát meghatározásun-kat, hanem azért, hogy pon-tosabban jellemezzük a tőp-rengésre szorító különös al-kotást. A kibővített cím így szólhatna: rejtélyes példázat a megszálltságról ellentmon-dásairól. Ezt a jellemzést kel-lene valamiképp részletez-nünk. Erdemes megkísérelni,

A HEGYEK URA

William Golding a mai an-gol regény sokra tartott kép-viselője, s tegyük hozzá: sok-kat vitatott képviselője. Na-lunk sem ismeretlen. „A to-rony” ötödik — ez idő szerint utolsó — regénye. „A legyek ura” című első jelentős mun-kája nemrég magyarul is megjelent, s ugyancsak elmél-kedésre serkentette olvasó-ját. Egy lakatlan szigetre ve-tődött gyermektársaság csele-kedeteinek ábrázolása ke-reesztül mutatta be Golding az elemberrel való viszonyt. A közvetlen valóságábrázolást ötvözte — megragadó művé-szi erővel — a jelképes leírás nehezebben elemezhető köze-vettségével. Golding tehetségét bizonyítja, hogy ez a módszer tökéletes hatású regényt te-remtet, mely magához köti szuggesztívással csendítette meg a maga eléggé leverő, végeredményben pesszimista mondanivalóját.

A TORONY

„A torony”-ban életre kel-tett valóság pedig még egysé-gesebben megformált; minden elvontsága ellenére is rendkü-lönül hiteles, nyomasztóan ér-zékletes, s a kihámozható üzenete ellentmondásos és meglehetősen sötét árnyalású. A történet nem sokszálú, már-már szikár, szinte ösztö-vér. Nyilván szándékosan, hi-

szen az író számára aligha a „mese” a fontos, sokkal inkább a mélyre rejthető gondolati-filozófiai tanulság. Az események tér-ideje meghatározatlan, il-letve csak hozzávetőlegesen rögzíthető. Valahol a középkori Angliában játszódik le a tragikus végű cselekmény. Jocelin dékán, képeleltében különös látomás fészkelődik, valamiféle isteni kinyilatko-ztatás, mely arról győzi meg őt, hogy kiválasztott, mégpedig egy csak általa végrehajtható nagy cselekedetre: a helybeli templomra hatalmas tornyot építeni. Úgy érzi, ez lett élete legnagyobb feladata, melyet elrendelése végére kell hajtatnia. S ez a sejtelen fo-kozatosan fanatikus hitté vál-tozik gondolatvilágában, s ez jelöli ki számára az egyetlenséget, léte vált értelmét. És ettől kezdve ez a megszállotti-ság mozgatja. Végzetesen. Mindent erre az egyetlenségre „lapra” tesz fel, s ezentúl maga is kiszolgáltatottá válik. Lángoló akarata akarja fel-vinni a torony tetefjére, mit sem törődve a vállalkozás le-hetlenségével. Megszervezi a munkát, embereket hajszol bele a vállalkozásba, s noha lázas képzeltével szászor is látja leomlani a felfelé szökő építményt, szándékát fel nem adja, a magához láncolt em-bereket sem engedi visszakoz-ni. Iszonyú gyötürdés közep-tette őli bele minden erejét, elszántságát a „nagy műbe”. De nemcsak magát tékozolja valami elképesztő skarlát in-dulattal, hanem a vele együtt szenvedőket is — a szó szor-os értelmében, hiszen a munka emberáldozatokat kö-vetel, életüket, viszonyokat tép szét kegyetlenül. Jocelin látja az elszabadult romlás, szenvedni a pusztulást, de a kegyetlenség tántoríthatat-lan, s innen már nem fakad-hat más, csak végzetes torzu-lás. Világosabb pillanataiban megéli a beteggé változott hit és az ellentmondó értelem csatáját, de nem tágit, a rab-ság indái körülkerítik, s a meghasolás felé zuhanó épí-tőmesterek is csak rombolás-ba hajlott megszállottság sza-vaikat ismétli: ettől a munkától egyikünk sem menekülhet.

A torony áll végül — s tö-vében a szenvedés jászava hallik, körötte emberi tragé-diák hullámai csapdosnak. S ezek a dékánt is maguk alá temetik: sorsa a táboly, a si-vatagi egyedüllét s végül a halál. Mégpedig a vigasztalan tanulsággal záruló, az „azi-

hittem, nagy művet alkotok, s amit végeztem, romlás és gyűlölet” felismerése. Nélkü-lözi ez a borzongató vég a megtisztulást is, a haldokló összegzéséből inkább a keserűség, valami részvétlen hi-degség, a megigazulási való képtelenség és a „most sem tudok semmit, de semmit” hiányszólama hallik, benne a komor ítélet az emberi tragi-kumról s a kiismerhetetlen összevisszaságnak látott vi-lágról.

ELRENDELÉSSZERŰ TRAGÉDIA

Golding regénye nyilvánva-lóan parabola, tehát többré-tű olvasmány, mely a konkrét anyagba ágyazva tartalmazza az író véleményét az emberi sorsról, s a messihi múltból merített téma elsősorban ürügy valamiféle ma is ér-vényesnek szánt tanítás mű-vészi közléséhez. A modern irodalomban gyakorta talál-kozhatni efféle ábrázolással — Hemingwaytól, Kafkától Dür-rennattig számos nagy alko-tó életművében —; Golding vilásképe a legrejtjelebbek közül való. Az elvontság mö-gül is kitetszik azonban, hogy frónkat ebben a könyvében is az emberi egyéniség szerkezete foglalkoztatta: ösztön és értelem, jó és rossz, nagyratörés és tudatos vagy önkéntelen gonoszság, bűn és bűnhődés, vétek és jóvátétel-lehetőség viszonya. Általában az ember lehetőségeire kérdez: kiszol-gáltatottság vagy irányítható sors, rabság vagy szabadság, önzés és magány kettősségét feszegeti. Egyértelműen nem-igen lehet leírni Golding ezek-ről való véleményét: szimbó-lum-rendszer, allegorizáló módszer melyen rejtetik a fogalmi ítélet. Mi a komor reménytelenséget véltük meg-határozónak a végzeteserű-ség motívumát sejtjük uralko-dónak ebben a világképben. Ezt sugallja „A torony” vilá-gának egyenemű sötétsége, fénytelenége. A főhős vétkes-ségét s az egész tragédiát el-rendelése szerűen, kikerülhet-lelenül bekövetkezőnek mutatja Golding s általánosítja is. Felfogásával ezért nem tudunk megváltani, bármilyen nagy művészettel, egészen egyen-teretű stílussal és szerkesz-téssel is képes művészi láto-mással formálni sejtett gond-olatait.

Fülöp László

BARTHA GÁBOR VERSEI:

Költözők Évforduló

Alltam a sarkon és néztem őket.
A költözőket, ahogyan jöttek a sárba
kicsi motyójuk gonddal vigyázva
autón, szekeren és taligákon,
vitte a sorsát.
Festett kredencet, vakult szentképet
Máriát,
amely felhőlyagzott a nedves falon.
Fületesen vödört
rossz lavort,
zsákba kötözött színes ágyneműt.
Permeteső hullt, mégis mindenütt
fény járt előtük,
ahogyan menek viték álmaik
gonddal, vigyázva.
És elnyelte őket a bérház szája.

Nedves pincéből lán szabadultak,
tenyérnyi ablak, omló vakolat
kancsít utánuk.
Sivár odúkból, hozták az ágyuk,
Az ágyat, amelyen hárman aludtak,
most várja meleg víz, kétszárnyú ablak.
És vakult szentkép fürdik a fényben,
festett kredencük szégyenkezik,
félév után a pincébe
költöznek féltett kincseik.
És mindennap költözik a bérház,
gazdagszik néhány fogalommal,
míg megszoktató lesz a megcsodált,
s a kitárt kétszárnyú ablakkal
lesz más az ember.

Alltam a sarkon és néztem őket
a honfoglaló költözőket.

Egy ujjam tartom fel a tizből.
Marad kilenc.
Mint a gyermek játszó
látod újra Kedves.
Kilenc ujj kilenc év...
még keresem a kedved.
Szemed lesem, az ismert
mosolygást várom arcodon,
de szemed körül s homlokodon
hálókat szöttek a ráncok.
Táncol a kilenc ujj,
árnyékán látom a táncot,
mintha a kezem remegne.
Simítsd meg! S nevéss! Látod;
a táncoló kilenc ujj
felejtí a táncot...

Fogaskerek

Köszönt a költő!
A törpe mágiák tudója
Olajszagú Fogaskerek!
Tehtetlentként hódol
a nála hasznosabbnak.
Szétpattant szappanbuborék
napjai kergetik eddig,
feladva a gögöt
megalázva irigyl Téged.
Az Egész mozgató erejét
értő, s szolgáló boldogát.

„A hallgatóság lelkesedése nagy volt és megérdemelt”

NÉMET KRITIKÁK A DEBRECENI MÁV-ZENEKARRÓL

A debreceni MÁV Filhar-monikus Zenekar 1965 őszén első alkalommal vendégszere-pelt a Német Szövetségi Köz-társaságban. A német közön-ség előtt ismeretlen volt az együttes, még nem fémjelze-ték nevét ebben az ország-ban aratott sikerek. A zenekar számára pedig ismeretlen volt a közönség, a koncert létköre, a pénz világának hangversenyélete.

Egy kicsit kéve ugyan, de megérkeztek a kritikákat tartalmazó német újságok, s ezek is bizonyítják, hogy a felkészülés komoly munkával és sok fáradozással nem volt eredménytelen, a hangver-senyturné sikerrel zárult.

Bonn, Hanau, Offenbach, Ansbach koncerttermeiben szerepelt Rubányi Vilmos vezetésével az együttes. A fel-

hangzó tapsok igazi szívből jövő meglepődöttséget, elis-merést jelentettek. Ebben az országban — mint sok hely-lyen a világon — ismeretlen az udvariassági taps.

A német nép zeneismerő, zeneszerető, kritikus, igényes hangversenylátogató. Hiszen a zeneirodalom nagyjait vall-hatják magukénak. Az első hangversenyre Beethoven szülővárosában, Bonnban ke-rült sor, ahol egy hét lefor-gása alatt a debreceniek sze-replése a harmadik külföldi zenekar fellépését jelentette, mert pár nappal korábban vendégszerepelt a remek akusztikájú Beethovenhalló-ban a berlini filharmonikus zenekar Herbert von Karajan vezényletével, és a londoni filharmonikus zenekar. Így nem csoda, hogy a feladat nehéz volt. A műsoron sze-repelt Schubert: *Befejezetlen szimfónia*, Frank Martin: *Hegedűverseny*, Liszt: *Tasso* — szimfonikus költemény — és Kodály: *Galántai táncok*.

A bonni lap kritikája a kö-vetkezőket írja: „A bevezet-őtönt játszott *Befejezetlen* is jöleső baráti gesztusként hatott a közönségre. A mély vonások bevezető dallama lágy, finom szépségében csendült fel. Ehhez érzékenyen, schuberti finomsággal illesz-tek a hegedűk szólama. Finom árnyalással adta vissza a mű felejthetetlen szépsé-geit, belső finomságait a ma-gas fűvökon felcsendülő dallamok dicséretre méltó hangzása.” „Frank Martin hegedűversenye messzeme-nően az est fénypontja volt, mely alkalmat adott a ná-lunk nem ismert Bodonyi Istvánnak, hogy bemutassa rendkívüli tudását, briliáns virtuozitását.”

Havasi Tihamér

Pályaválasztási tanácskozás a püspökladányi nőtanácsnál

(Tudósnoktól)
Pénteken kibővített ülést tartott a Püspökladányi Járá-si Nőtanács Végrehajtó Bi-zottsága, amelyen részt vet-tek a járás iskolai szülői munkaközösségeinek vezetői is. Benedek László, a püspökladányi gimnázium igazgatója a pályaválasztási

problémáiról beszélt, különö-sen hangsúlyozva a mezőgaz-dasági szakmák jelentőségét. Az előadást vita követte majd a tanácskozás részvevői meglátogatták a gimnázium két szakmühelyét, az öntözé-ségépész-műhelyt és a nőisza-bó-műhelyt.

Tarr Sándor

szett a többieknek is. Csak az öreg morgott közbe megint.

— Aztán mire mérsz vele? Ha köl-lene neki, már régen megkereste volna a fiát ömaga. Többet érnék vele, ha meghívnátok egy jó ebédre.

— Ezt akármikor megtehetjük. Meg is beszéltek hat hétre előre, hogy vasárnapként Laci úr melyik-nél ebédel.

Azon a vasárnapon, mikor nálunk volt soros, mintha épp akkor jutott volna az eszembe, meg is kérdeztem tőle:

— Mit szólnál, ha megkeresnének az apádat?

Soha nem felejttem el, ahogyan fülig húzódo szájjal mosolyog, közben a szeme hirtelen meglik könnyel.

— És meg lehetne találni? — kapott a szón, de még a hangja is elfulladt.

Jaj Laci úr, Laci úr, kicsoda meg-legszív emberke vagy te! Megkeresem az apádat, ha él. Megkeresem, meg-találom. De ezt már nem neki mon-dtam, csak úgy megfogadtam. Magam-nak.

Hol kezd az ember? A hivatalok-nál persze. Mindjárt az első helyen egy kis filigrán szemüveges asszonyka fogadott.

— Elvtársnő — mondom neki —, van nálunk egy kis lelenecs. Most másodéves, az anyja meghalt, az apját csak fényképről látta. Nálunk dolgozik a brigádban. Rendes fiú, jóra-való. Nem lehetne valamit csinálni?

Szerencsém volt, hogy mindjárt el-sőnek egy ilyen lelkes nőre akadtam. Az asztalán levő képre néztem. Három kis vigyorgó ugrifüles nézett rám a képről. Három fiú, kis rablóvezérek. Na, gondoltam, jóhelyt járok.

Összeszedték az adatokat nagy ne-hezen, két hónap is beletelt, a kis nő kitett magáért, hetenként hívogatott telefonon, hogy a fejleményekről tájé-koztasson. Végül kijött a gyárba meg-hozni a választ: Laci úr apja él, itt és itt, tessék a cím; mi a vélemé-nyünk, mi legyen tovább? Sokáig stu-

díroztunk, frjünk-e levelet vagy men-jünk oda, először mi menjünk-e vagy hívjuk fel, találkozzanak itt, Vitkózi, az öreg úgy vélekedett és az asszony-ka támogatta ebben, hogy bízzuk a fiúra a döntést, elvégre maholnap ti-zenhat éves, s már a legerősebb ciga-reltát szívja.

Napokig figyeltük a fiút, aki érde-kes változáson ment át. Amíg az apja keresése tartott, valami titkolt büsz-keséggel járt közöttünk, a képre rá volt írva az öröm, mozdulatai bátrabbak lettek, hangja tisztább, cse-ngőbb. Pütyörészni hallottuk, amit az-előtt soha, láttuk elidőzni a magkészi-tők hosszú asztalánál, a kontyosoknál, akik különben nem akárhivél állnak le tárgyalni. A bizonyosság azonban szóltan töprengővé tette, elgondolko-dóvá, mozgása fürgességéből sokat vesztett, cselelt-botlott az öntőformák között, már félni kellett, hogy ráomlik a forró vas, baj éri, legjobb lenne túl-esni az egészen minél hamarabb.

A hír vétele után három nappal, péntek délután elébém állt, hogy más-napra szabadságot kér. Elmegy, felke-resi az apját, legalább két nap kell, messze van az észak-magyarországi falu, amit címél megadtak. Szavaiból kivettem, hogy egyedül akar menni. Azért a pályaudvarra kikísértem.

Útközben azt monda nekem, hogy nem tudja, milyen ajándékok vigyen. Cigarettát? De hátha nem dohányzik. Zoknit vagy inget? Nem tudja, milyen méret kell. Végül megállapodtunk egy szép nyakkendőben. Nyolcvanöt forin-tot gombolt le érte, nem mondom, ilyen szép nyakkendőt elhordhat akár-ki.

— Most gondold meg, Laci úr, szí-vesen veled megyek — mondtam neki a vasúti pénztár előtt. Tiltakozott.

Vasárnap este majdnem mindnyá-jan kimentünk elébe. Bejön a vonat, na itt van már, figyeljetelek jól, mert amilyen kicsi, teljesen eltűnik a tö-megben. Majd kineztük a szemünket, annyira figyeltük, de nem láttuk se-hol. Arra gondoltunk, hogy kicsoda

találkozás lehetett az. Talán el se en-gedi többé maga mellől az apja. Mi-csoda találkozás!

Amikor másnap bementünk, Laci úr már rég az öltözőben üldögélt. Lát-tam, hogy valami nagy baj lehet, de azért adtam a meglepettet.

— Hogyhogy te itt vagy? Mikor ér-keztél?

— Vasárnap. Vasárnap a hajnalival.

— És apád? Nem is találkoztatok?

— De igen. Találkoztunk.

— Na és?

— Úgy kellett belőle harapófogóval ki-húzni a szót.

— Már este volt, hogy odaértem. Szép nagy házban lakik, olyan, mint egy villa. Bementem a kapun, mert láttam, hogy a redőnyök mögött vilá-gos van. Kopogtam a verandaajtón háromszor is. Valahonét a kertből szaladt és ugatott a kutya. Erre kijött egy asszony, kérdezte, kit keresek, meg-mondtam. Beengedett a verandára, hívta a férjét. En meg csak álltam, ke-zemben volt a fényképe, de anélkül is tudtam, hogy ő az. Az apám. Felé-je hajoltam, hogy megcsókoljam leg-alább, mondom: édesapám, a fia va-gyok, eljöttem. Ő meg csak hátrált előlem, hátrált, hátrált... Kiverte a verejték, és azt mondta: nem, nem igaz, meg, hogy mit keresek én itt, tűnjek el. Ne borítsam fel az életét. A váróteremben aludtam. Jöttem visz-sza az első vonattal.

...Most vasárnap a gyerek nálunk volt ebéden. Csöndben volt, csak jó-val ebéd után szólat meg. Elővett egy kis csomagot, átadta:

— Klencs úr, odaadnám ezt. Tessék. Fogadja el.

Az a nyakkendő volt benne.

Mikor elment, a feleségem elkezdett bögni. En meg dühbe gurultam azon, amit csináltam. Elmentem otthonról, ittam egész délután. Mindig annak a gyereknek a szeme volt előttem. Tud-ja, milyen volt a szeme? Mint egy megrügdösött, vérző kutyáé, amikor nyüsszítve a sebeit nyalogatja. Laci úr, Laci úr, mit törtem össze benned!

Évekre szóló felelősséggel

Az állóeszközök újraértékelése a mezőgazdasági nagyüzemekben

Ezekben a hetekben nagy körültekintést és felelősséget igénylő munkát végeznek a mezőgazdasági nagyüzemekben. December közepén jelent meg a földművelésügyi miniszter rendelete az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és a termelői csoportok állóeszközökének újraértékeléséről. Azóta már az üzemek és az értékelést végző, illetve ellenőrző járási és megyei szakbizottságok kézhöz kapták a részletes útmutatókat, árjegyzékeket. A december 31-i állapotnak megfelelően pontosan leltárba vették mindenütt a vagyontárgyakat, és január elején megkezdődött a gépek, épületek, felszerelések újraértékelése.

Nem váratlan, máról holnapra történt elhatározásról van szó. Az MSZMP Központi Bizottsága 1964. februári határozatában ezt így fogalmazta meg: „Olvan intézkedések megtételére van szükség, amelyek hatására növekszenek a termelőszövetkezetek gazdasági eredményei, s ezáltal a jelenleginél nagyobb mértékben lehetővé válik,

hogy saját erőből pótolják elhasznált állóeszközöket, visszafizessék a felvett hiteleket, és a termelés fejlesztésével összhangban növelhessék tagjaik jövedelmét”. Minden termelési folyamatban az új értékek előállításához használt eszközök bizonyos idő alatt elkopnak. A közgazdaságtudomány ezt így fogalmazza: a termelőeszközök értéke bizonyos idő alatt a megtermelt áruk értékébe megy át. A mezőgazdaságban is ilyen termelőeszközök számít minden munkagép, szerszám, épület, berendezés, felszerelés. Mi sem természetesebb tehát, hogy mindezek elhasználódását figyelembe kell venni a termelési költségekben.

A párt Központi Bizottságának 1964. februári határozata és a földművelésügyi miniszter mostani rendelete tehát szerves részét és mintegy kezdetét jelenti a következő években megvalósítandó gazdasági reformnak. A mezőgazdasági állóeszközök újraértékelése mindenekelőtt lehetővé teszi, hogy a mezőgazdasági nagyüzemekben a

valóságban megfelelő, pontos képet kapjanak a termelőeszközök értékéről. Az újraértékelés módját nyújt arra is, hogy a következő években a termelés fejlesztését, a termelőeszközök pótlását az új értékek beruházását pontosabban megtervezzék. E célokat figyelembe véve mondja ki a földművelésügyi miniszter rendelete, hogy a termelőszövetkezetek állóeszközökének újraértékelésekor kell meghatározni egy-egy termelőeszköz új bruttó értékét, vagyis azt az árat, amellyel az eszköz 1965. június 30-án beszerezhető volt. Tartalmaznia kell az újraértékelésnek a termelőszövetkezet bekerülési értékét is, vagyis a bruttó értékéből kell vonni az állami támogatás összegét. Az értékesítőknek leírasi kulcsát az a százalékszám mutatja, amely kifejezi az állóeszköz értékének egy évre jutó elhasználódási hányadát. Az újra értékelt állóeszközök jó szakértelmű állapítást meg minden vagyontárgy hátralevő értékét és arról, milyen feladataik vannak állóeszközöknek a jövőben, illetve újak beszerzésében.

Az újraértékelést végző szakbizottságok feladata és felelőssége különösen nagy a termelőszövetkezetekben. A szövetkezeti gazdaságok minden vagyontárgya a tagok közös tulajdona. A következő években a termelőszövetkezetek önállósága olyan értelemben is nagyobb lesz, hogy termelőeszközök pótlását új beruházások megvalósítását saját elhatározásuk szerint, saját erejükből és az eddigieknél nagyobb felelősséggel végzik. A termelőszövetkezetek vezetői és tagjai maugradnak a földdel, a terményekkel, az állattalománnyal, hanem a gépekkel, épületekkel, gazdasági felszerelésekkel is. És az egész gazdaságok eredményétől függ az egyes termelőszövetkezeti családok jövedelme, mérhetősége. A mostani újraértékelés tehát évekre szóló felelősséget hárít a szakbizottságokra.

Névadójuk emlékeit keresik

A debreceni Kossuth Lajos gyakorló általános iskola tanulóinak a honismereti szakkör vezetésével elhatározták, hogy felkutatják az iskola névadójával kapcsolatos helyi emlékeket. Nem könnyű feladatra vállalkoztak a gyerekek, hiszen a Kossuth Lajossal kapcsolatos tárgyi és írásbeli emlékeket az elmúlt évtizedek alatt az iskolánál jelentősebb szervek, múzeumok, történelmi intézetek már jórészt felkutatják és összegyűjtötték.

Az iskola tanulóinak azonban most elsősorban azokat az emlékeket keresik, amelyek családoknál találhatóak. Kép, szobor, jelvény, könyv, levél számos városi és falusi családnál van, sok közülük olyan, amit még nagyszülők vagy még régebbi elődök szerettek s azóta is őrznek. Sok családi emlék is él az emberek körében olyan régebbi családtagokról, ismerősökről, akik részt vettek a szabadságharcban, az őreges sok, szüleitől, nagyszüleitől hallott történetet tudnak elmesélni.

A gyerekek most arra kérének meg mindenkit, akinek bármilyen, Kossuth-tal kapcsolatos emléktárgya van, vagy a szabadságharcról fennmaradt történetet tud, hogy írja meg levelében az iskolának. Ezeknek a leveleknek a segítségével szeretnék felmérni, hogy hogyan és milyen mértékben él Kossuth Lajos emléke a megye lakossága körében. A beérkezett leveleket díszes albumban akarják elhelyezni és a többi Kossuth-emlék közé tenni.

Az iskola külföldi iskolákkal folytatott levelezés során már számos Kossuth-emlékről szerzett tudomást.

Vigyázat, sikosak az utak!

Egy út mentén álló tehergépkocsit akart kikerülni két pótkocsis vontatójával Dobó Nagy Antal Hajdúbosszortmánya, Bátor útcá 38/1. szám alatti lakos. A kikerülés még sikerült. Azonban, amikor a járművet vissza akarta vezetni az út menté irányba, a hátsó pótkocsi megcsúszott a síkos úton s meglökte az előtte levő pótkocsit, a vontatót az árokba nyomta. Személyi sérülés nem történt, a kár mintegy ezer forint. A rendőrség vizsgálatot indított az ügyben.

Mezjegyzés

a tízezres csatornákról

A vállalatok számviteli szakemberei ezekben a napokban azon szorgoskodnak, hogy pontos mérleget készítsenek az elmúlt esztendő munkájáról. Apró részletességgel boncolgadják a vállalati tevékenység minden ágát, a termelési költségvetésről a készleigazgatásig. Lassan elkészül a mérlegbeszámoló, amely képet ad a múlt évi gazdálkodásról.

Vannak azonban olyan rubrikák is, ahová olyan adatok kerülnek be, amelyeket nem szoktak dicsekvéssel emlegetni. Szakmai nyelven úgy mondják: „nem tervezhető költségek”. Ide tartoznak a különböző büntetőkamatok, kötbérek is, amelyek sürítve jelzik, hol lett volna szükség pontosabb munkára, ésszerűbb gazdálkodásra. Megmutatják azokat a csatornákat, ahol évek óta folytak a tízezrek, amelyek jócskán csökkentik a vállalati nyereséget. Némely vállalatnál nem is tízezrekről, hanem százazárokról, sőt milliókról van szó. Az EM Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalatnál például a múlt esztendőben büntetőkamatok és kötbér címén több mint kétmillió forintot fizettek ki. De a BIOGAL Gyógyszergyár büntetőkamatot is eléri a 300 ezer forintot. Debrecen nagyobb szállítói vállalatok a vasútnak köcsilláspénz címén több mint 600 ezer forintot fizettek ki. Különösen a dohánygyár, az AKÖV, a TŰZEP számláján található nagyobb összeg.

Büntetőkamatok, kötbérek. Mondhatja bárki: nincs ennek különösebb jelentősége, hiszen a pénzt az állami vállalatok fizetik egymásnak. Végére is az állam teszi át egyik zsebből a másikba. Ennek hatása azonban nagyonis érződik mind a vállalatnál, mind a népgazdaságban. Hiszen ezek az összegek csökkentik a vállalati nyereséget, a dolgozók nyereségét. Ahol magasabb a büntetőkamat, a kötbér, ott év végén a nyereségosztáskor vékonyabb lesz a munkások részére jutó részesedés.

A kötbérek és büntetőkamatok csatornáján elfolyt tízezreket nem minden esetben az illető vállalat a felelős. Hiszen akadályozhatja a munkát az anyaghiány, az időjárás stb. De mindent az ügyvezető objektív tényezők számlájára írni túlzás volna. Az okok jórészt a szervezőtlenség, a kényelmességben keresendők. S ezért valaki felelős. De csak elvben. Mert a gyakorlatban ritkán történik felelőségrevonás. A szakemberek most dolgozzák ki a szállítási szerződés új rendszerét. Az új jogszabályokban különös hangsúlyt kap majd a személyileg felelősökre háruló kártérítés. Ugyanis a kötbérek és büntetőkamatok — néhány, a vállalatnál valóban független okot leszámítva — általában a szervezőtlenség kifejezői, a tervszerűtlen irányítás tükrözői. S akik ezért személyileg felelősök, azoknak a borítékján fog meglátszani. Így igazságos.

Király Ferenc

Jogi tanácsadó

Mit kell bejegyezni a munkakönyvbe a kisgyermekes anya felmondása esetén?

T. S. derecskai olvasónk írja: Kétéves gyermekem van, és ezért munkaviszonyom fel akarja mondani, mert jelenlegi munkahelyem két munkában kell dolgoznom. Az a kérdésem, hogy ha ezért a munkakönyvbe bejegyzem, hogy az ő felmondása folytán szűnt meg a munkaviszonyom —, nem származik-e ebből hátránya.

A vonatkozó rendelkezések lehetővé teszik, hogy a kisgyermekes anyák gyermekük hároméves koráig munkaviszonyukat felmondhassák bármilyen hátrányos következmény nélkül. Ilyen esetben a munkakönyvbe a „munkaviszony megszűnt” bejegyzés kerül.

Ez azt jelenti, hogy ha a dolgozó 30 napon belül ismét elhelyezkedik, munkaviszonyának folyamatosága nem szakad meg, tehát nem kerül hátrányos helyzetbe.

Olvasónk leveléből kitűnőleg jelenlegi munkahelyén úgy tájékoztatták, hogy felmondás esetén munkakönyvébe a „Felmondás a dolgozó részéről” bejegyzést fogják beírni. Ez csak abban az esetben volna szabályos, ha nem kisgyermekes anyáról volna szó, mert vele kapcsolatban csak a fentiek szerinti bejegyzés eszközölhető. Ha mégis nem ilyen bejegyzést alkalmaznak, e szabálytalan bejegyzés helyesbítése végett a Munkaügyi Döntőbizottsághoz kell fordulnia. A munkakönyvi bejegyzéseket ugyanis csak jogerős munkaügyi döntőbizottsági határozat, bírói ítélet vagy más hatósági határozat eredményeként szabad módosítani.

Társbérlok közötti vita a közös lakás használatáról.

K. S. olvasónk írja: Társbérletben lakik egyik munkatársával egy háromszobás lakásban. Társbérletje most különböző átalakításokat kíván a lakás használatának megváltoztatása érdekében végezni, és ehhez a tanács elvi hozzájárulását is megkapta. Ő azonban ellenzi ezt az átalakítást, és nem is hajlandó hozzájárulni. Társbérletje ezért a lakásügyi hatóságtól kéri, hogy erre kötelezzék. Az a kérdése, hogy a lakásügyi hatóság kényszerítheti-e őt a hozzájárulás megadására.

A vonatkozó lakásügyi jogszabály a társbérletek megszüntetése céljából a lakások műszaki megosztásának előmozdítása tárgyában tartalmaz rendelkezéseket. Ennek érdekében a rendelet megállapítja az új lakások kialakításának feltételeit és azt, hogy milyen mellékfelvisé-

gekkel kell a kialakítandó új lakásokat tervezni.

A lakás ilyen műszaki megosztásával kapcsolatos vita a bérlok között felmerül, a rendelet értelmében társadalmi tulajdonban álló lakás esetében az elsőfokú lakásügyi hatóság hatáskörébe tartozik. Olvasónk esetében azonban a levélből kitűnőleg az átalakítással nem akarták a társbérlet megszüntetését, de nem akarták a lakás műszaki megosztását sem. Nem a lakás megosztásának, hanem csak a lakás korszerűsítésének az érdekében kívánt az egyik társbérlet átalakítást végezni, és ennek engedélyezését kérte. Ezen igény elbírálásánál pedig a fenti rendelet nem alkalmazható.

A vita a társbérlok közös használatára szolgáló helviségek használatával kapcsolatos, amelynek eldöntése a bíróság hatáskörébe tartozik. Olvasónk ellen tehát a lakásügyi hatóság nem hozhat a fentiek tárgyában kényszerítő határozatot.

Ünnep

A debreceni

Arany János utca elején a tisztelő emlékezés márványtáblája díszíti a házat. Az első emeletén két belvárosi pártszervezet talált otthont. A történelemmel együtt, Negyvenhét évvel ezelőtt ebben a házban alakult meg a Kommunista Magyarországi Pártjának debreceni szervezete. 1919. január 16-án.

A teremben ünnepelő párttagok, pártönkivüliek. Az emelvényről kitüntetéses veteránok. A sovány Harsányi Gábor, akit 1920-ban Horthyék véstörtényszéke halálra ítélt, és ő húsz perccel a tervezett kivégzés előtt menekült meg az akasztótól. Bernáth József, a hetvenkét éves tanító, aki most elnököl, és így beszél megfontolt, egyszerű szókimondással, közhelyek nélkül.

— Köszönjük az előadást, amiben dr. Komoróczy György levéltáros nemcsak híu maradt a történelmi igazsághoz, de úgy is mondta el, hogy közben elragadta a lelkesedés tüze is. Nem csoda ebben a teremben, ahol Debrecenben először alakult meg a párt...

Az elnöki székben

Bernáth József, a hetvenkét éves tanító úll. 1894-ben született Hajdúszovón, apja szegényparaszti volt, és ő a legkisebb a hét gyermek közül. Géplakatos tanuló akart lenni, és amikor eljött az ideje, az apja kézen fogta, és bejött vele a debreceni vagongyárba. Meghallgatták az őregét, aztán mondták, hogy várjanak. Leülték a gyár kapujánál a lépcsőre, és két óra múlva kiültek: a gyereket nem vesszük fel.

Akkor a testvérek meg a szülők

elhatározták, hogy mivel Jóska nem bírja a szakolást, tanuljon, legyen tanító, ők majd segítik. Beadták az ősi kollégiumba. Sem a testvérei, sem az apja, anyja nem családtag benne. A harmadik esztendő utáni nyáron egy barátjával felkereskedett, hogy bejárja az országot. Az anyja tíz koronát adott neki két hónapra. Mentek faluról falura, városról városra, közben vándor iparoslegények csatlakoztak hozzájuk, pásztoroknál szálltak meg. Kenyeret meg kockacukrot ettek, hacsak valahol meg nem kínálták őket valamivel. Járták az országot, de pappal és jegyzővel nem beszéltek, csak szegényemberekkel, hogy megtudják, mi az igazság.

1912-ben

a kollégium önképzőköri szabadelőadást tartott a szocializmusról, és egy pályamunkát is írt: „A tanító a szocializmus szolgálatában.” Az volt az alap gondolata, hogy a tanítóknak kell az új eszmét a nép között terjeszteni. Járt a gyárakban, sok munkást ismert, és 1912 őszén, a nagy debreceni tüntetés alkalmával ő is ott verkedett a csendőrkkel a kőhajító munkások csatornáiban. Másnap a rendőrségre hívták.

Alig tanított, még egy esztendő sem, katonának vitték a háborúba. Orosz fogságba esett, és Krasznodárba került. Két költő is volt a barátai között, Boros Sándor és Gyóni Géza. Hármán sétáltak, közösen Gyóni Boros nacionalista volt, vadul és gyóvíthatatlanul. Engesztelhetetlen viták robbantak, Gyóni csak hallgatott.

— Belül égett az ember. Ez az önmérsztés borította fel a lelki

egyensúlyát. Halála előtt a faira karcolta, ágya fölé verseinek töredékét. Ezekben a sorokban már azt írta, hogy amit eddig csinált, hamis volt, másként kell élni.

1918-ban a vörös gardába lépett, harcolt az ellenforradalmár Kolcsak ellen, az anarchista bandák ellen, pártiskolákat szervezett. Tagja lett a bolsevik pártnak. 1921-ben a párt hazaküldte. Hajdúszovára jött tanítani, de fegyelmit indítottak ellene, és harmincöt éves korában, 1929-ben kényszenyugdíjazták. Az indoklásban az volt, hogy súlyos fertőző betegsége van, amely az iskolára nézve veszélyes. Makkegészséges volt.

Inségmunkás

lett egészen a felszabadulásig. A legnagyobb keresete az volt, amikor egy negyedévre 24 pengőt kapott. Közben szervezte a kommunista agitációt. Nagy éberséggel, de nagy elszánnással. Tagja volt például a hajdúszovói parasztdalárdának. Egyszer dalostünnepre volt a kórus hivatalos a homokkerti református egyházközség rendezésében, amelyen munkásokorusok is fel léptek. Bernáth József felszólt, és azt mondta:

— A munkásoknak és parasztnak össze kell fogni, akkor szűnik meg a kizsákmányolás.

Utána Szabó Imre kommiációs kerékgyártó barátjának debreceni lakására menekült, hogy baja ne esék.

A felszabadulás.

Tanított, Szatmárban a demokratikus rendőrséget szervezte, földet osztott, pártszervezetet alakított. Nyughatatlanul dolgozott. Később iskolaiagazgató lett Debrecenben, 1949-ben nyugdíjazták. Háromszáz valamennyi forinttal. A gyapotbegyűjtőnél vállalt mellékállást. Agitátor és propagandista volt a pártszervezetben. Örök vitaköz.

— Tegnap is harmincöt ember

ment vidékre gyapotért, és másfél kilót hoztak be. Tízszerezen több a napidíj, a kiutazási költség. Ez így nincs jól. Így nem lehet dolgozni. Valami nagy baj van az országon.

Becsületesen, őszintén akart segíteni, bírálta minden esetben. Fegyelmit indítottak ellene, és kizárták a pártból. Ilyen vádak voltak ellene: „Alakoskodott a Horthy rendszer alatt, megalkuvó volt, nem hordta a bolsevik párt jelvényét, letagadta, hogy tagja volt. Nem volt igaz harcos.”

1956-ban, az ellenforradalom leverése után ott volt a pártszervezők első sorában, és azóta is dolgozik a pártért, a népert.

A tagkönyvében az van beírva: „Párttagságának kelte 1920.” 1965-ben Moszkvában ünnepelte a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját a magyar veteránküldött-ség tagjaként. A bolsevik párti tagsági könyvét, amit egész életében híven megrőzött, ajándéknak hagyta ott a történelmi emlékmúzeum számára.

A teremben

ünnepi csend van.

A történelem beszél Bernáth elvtárs szavaiban: — Mi adta az erőt ahhoz, hogy bátran küzdjünk? Harsányi Gábornak, akit halálra ítélték, valamennyiünknek, a munkásoktálynak? A történelmi hit az ügy győzelmében, az elszánnas az igazság mellett. Ez a küzdelem példát mutat a ma kommunista számára is. Azt a példát, hogy az élet nemcsak prémiumból, jutalomból áll, hanem áldozatvállalásból is. Ezt jól meg kell értenie minden kommunista, áldozatok nélkül nem lehet siker és győzelem.

Az ünnepségnek vége. Késő este van már. Az utcán emberek sietnek haza. Holnap újra kezdődik a munka, holnap újra hétköznapra virradunk. De a történelem példája örök társul szegődött hozzánk.

Soltész István

A francia elnökválasztás

A közhangulat kezd meg-nyugodni, vége az izgalmas elnökválasztási kampánynak, amely a pótválasztások miatt jóval tovább tartott, mint ahogy előre eltervezték. De Gaulle tábornok újabb hét évre az elnöki szék tulajdonosa. Utólag érdemes felidézni az elnökválasztás néhány mulatságos epizódját.

HUMORA

PÁRIZSI LEVÉL

1. A PLAKÁTRAGASZTÓ TÉVEDÉSE

Az egyik kis Vendée megyei faluban, Saint Martin des Noyers-ban történt, hogy a mezőrt — aki egyben a kis-bírói tisztséget is ellátja — bízták meg az elnökjelöltek arcképeinek kiragasztásával. (A választási törvények értelmében ugyanis minden jelöltet hivatalosan is reklámozni kell, egyenlő nagyságú és formájú plakátokon.) Plakátragasztás közben hirtelen a mi mezőrtünk azt veszi észre, hogy kiváncsiskodók gyűrűje veszi körül, és nevetve szemlélik munkáját. Az okot keresve felfedezi, hogy az egyes arcképek között túl sok helyközött hagyott, és így olvashatóvá vált egy régebbi plakát, amelyen a faluban járt vándorszínház a Kellenetlenkedők című darabot hirdette. Hogy véget vessen a derűtlenségnek, az egyik elnökjelölt arcképével fedte le a bajt okozó színház-műsort.

A fáma nem szól arról, hogy kinek az arcképe felelt meg legjobban erre a célra.

2. A SÍRÓ ELNOKJELÖLT

A hat elnökjelölt között volt egy — Marcel Barbu — aki maga sem vette komolyan

a jelöltséget, és személyesen is bevallotta rádió- és televízió-beszédében, hogy jelöltségének egyetlen célja van: „Felhívni a figyelmet a bürokratizmusra, és tiltakozni az embertelenül hosszú ügyintézés ellen”.

Egyébként nagyon híressé vált utópikus ötletei miatt és mivel elírta magát. Az eset egyik televízióbeszéde közben történt. Nagyon ellágyult saját beszédétől. Közben De Gaulle-hoz címezve a következőket mondta: „Ha van egyetlen esély is arra, hogy az ön emberi szívére hassunk, akkor elmegyek, és kopogni fogok az ajtón”. És itt elírta magát. Utána pedig szavaihoz híven valóban elment az Élysée Palotába, de az elnök nem fogadta.

3. A NŐK FIGYELMÉBE!

A választási törvények értelmében a szavazócédulán talált rúzsfoltok nem teszik érvénytelenné a szavazatot. Mindenki nyugodtan megcsokolhatja kedvenc jelöltjét. Viszont a szavazócédulára írt káromkodások és csúnya kifejezések a szavazat érvénytelenségét vonják maguk után. Hasonlóképpen érvénytelen szavazatnak számít az olyan boríték, amelyben állatképeket (számár, disznó stb.) talál a számláló bizottság. Az ilyen és hasonló rendeletek

hozatalát az előző választások tapasztalatai tették szükségessé.

4. KI KORÁN KEL...

Colombey les Deux Éalisés Párizs melletti kis falu, De Gaulle birtoka. A választás második fordulójának napján a nyolcszáz lakosú falucska első szavazója nem volt más, mint maga De Gaulle elnök. Nyolc óra (a hivatalos kezdés) után egy perccel érkezett. A polgármesternek alig volt ideje, hogy megkösse a nyakendőjét.

5. ÉS ELMENT VADÁSZNI...

Az egyik alpesi falucskában este kilencig kellett várni a szavazatok összesítésére, mert a falu férfi lakosai (összesen 8 fő) vadászni mentek, és csak későn érkeztek haza.

6. DE GAULLE ÉLETE FILMEN

Végezetül hadd álljon itt még egy nyilatkozat. Az éppen Párizsban tartózkodó neves olasz filmrendező, Vittorio de Sica jelentette ki (nagyon komolyan, de nem minden humor nélkül): „Két legfőbb kívánságom: szeretnék francia lenni, és szeretnék egy filmet forgatni De Gaulle tábornok életéről, amelyben a főhőst Jean Paul Belmondo alakítaná.”

O. T.

Segítség-segítenek!

A minap kissé megfázva kóvályogtam az élet országútján, azon tündölvén, vajon meddig óhajtanak fejemben tanyázni a méhecskék, amikor sorsom összehozott Pacolaival. — Na, mi van? Betegek vagyunk betegeket? — harsogta ordító egészségesebben injekciós tűt szúrta volna a nem ordító felébe. — Nem vagyok, csak vagyok — motyogtam, mert valóban, rendkívül kutyául éreztem magam. — Oda se neki — mondta Pacolai — itt van két szem

hiperszupraszeptil... meghalt... Mert nem hallgott rám — tartotta fel figyelmemetően az ujját. — S miben nem hallgattam rád? — nyöszörgöttem, és kerék kis töcsa képződött körülöttem a hideg veritékből. — Mondtam, hogy vegyen be három szem bizotramicidet és mintha elvágta volna... Nesze, éppen van nálam! — Puszpáng, akit mindig akkor hoz felém a sorsom, amikor látása idegzavarókat vált ki belőlem... — Ejnye, na, a múlt héten a nagybácsikám nézett így ki, és estére

sak, mert már a földön ültem. Nagyon jó orvosság volt: a méhek kimentek a fejemből és helyettük kis vörös karikák ugráltak a szemem előtt. Nagyon szépek voltak, és hiába kapkodtam utánuk, mindig elkarikáztak előlem. — Neked vitustáncod van — húzott fel a földről Bohonya, és a hónom alá nyúlt jobb kézzel, míg ballal valamit a számba gyömöszölt... — Ne félj, ez jól tesz — kiabálta a fülemben —, nitroglicerin-szulfát egy kis cianál keverve... Nemcsak jóízű, de azonnali hatása van... Volt. Bohonya megelégedetten dörzsölte kezét a tetemem fölött: „Meglesz a prémium.” A temetkezési vállalat anyagbeszerzője volt!

Gyurkó Géza

PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÓ

Heti humor

— Jól érezzük magunkat, csak az öcsi ráunt a hal-
césre.

— Ez itt egy íróasztal...
... amely egy mozdulattal esztergapaddá alakitható!

KERESZTREJTVÉNY

BLAHA LUJZA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14								15				
16								17				
18								19				
20								21				
22								23				
24								25				
26								27				
28								29				
30								31				
32								33				
34								35				
36								37				
38								39				
40								41				
42								43				
44								45				
46								47				
48								49				
50								51				
52								53				
54								55				
56								57				
58								59				
60								61				
62								63				
64								65				
66								67				
68								69				
70								71				
72								73				

1926. január 18-án, negyven esztendőse halt meg a nagynevű enyvesné.

VÍZSZINTES

1. Blaha Lujzát neveztek így. 14. Tehetetlenül, mohón evők. 15. Német festő, a müncheni akadémia tanáraként nagy hatással volt korára (1826-86). 16. Vadászkutya. 17. Kiejtett betű. 19. Alba... (székelyesfény). 20. L. Y. D. 22. A teljes magyar ábécé kezdete. 24. Angol nyelvterületen elterjedt labdajáték. 26. Ugyanint, rövidített. 27. Szígliget Ede színműve, amelyben Blaha Lujza egyik legnagyobb sikerét aratta. 30. Lel, betűl keverve. 31. Fogoly. 33. Rangjelzés. 34. Az ételt az asztalra helyezi. 36. A. K. 37. Apró részlekre esik szét. 38. A magyar tenger. 39. Régi római súly és pénz (fordítva). 40. Régi úrmérték. 42. I. G. O. 43. S. T. 44. Hibás beszéd. 47. Itt van, fogd! 49. Z. H. 51. A rest kétszer... 52. Jelenleg. 53. Vízben élő növény. 54. A. A. K. 56. Mórlic Zsigmond színműve a bírónt alakította benne Blaha Lujza. 59. Fedd. 60. Dunakeszi vel egybeépült község. 62. Indulatsz. 63. A verssor végén van. 64. Feleslegesen, sokat beszél. 65. Kicsinyítő képző. 68. A. A. K. 69. Hosszan énekelj haldokló hattyúm, szép emlékezt!

FÜGGŐLEGES

1. Tóth Ede színműve. Egyik szerepét Blaha Lujza játszotta. 2. Csiky Gergely népszerű vígjátékának címszerepe, amelyben Blaha Lujza először 1908-ban lépett fel.

Könyvet nyertek: Fülöp Katalin Debrecen, Gyepű sor 19., Sági József Báránd, Lenin út 7., Ifj. Lóós Mihály Debrecen, Bőszörményi út 123., Tatár Mária Hajdúhadházi, Sirályi utca 6., Ifj. Bajka Imre Debrecen, Dévai utca 1. A könyveket postán küldjük el. Mai rejtvényünk bektüldési határideje január 26.

9. oldal — 1966. január 16.

Mindig viszolyogtam még attól a gondolatól is, hogy valaha is valamilyen kényserítő körülmény miatt a lakásból nem az ajtón, hanem az ablakon keresztül legyek kénytelen távozni. S imre bekövetkezett. Mэгhözzá a mellék-helyiség szűk ablakán preseltem ki magam a lakásból.

Előrebocsátom: mindazok azonnal hagyják abba az olvasást, akik a bevezető után most valami pikáns szerelmi történetre számítnak hirtelen hazatérő férjjel, kinos zavarban levő feleséggel s a mellék-helyiség ablakán lenge magyarban kiugró harmadikkal. En és a mellék-helyiség ablaka egy egészen egyszerű, hétköznapi eset miatt kerültünk szoros kapcsolatba.

Előszobánk ajtajának kilincse az ajtója még valamikor az első világháború idején kerülhetett szolgálati helyére, s ott érte meg a második világháború befejezésének huszadik évfordulóját is. Löttyögtek már a kilincsek, löttyögött a zár is. Az ajtó csak úgy lehetett kilincsre zárni, ha jól becsaptuk. Megszületett tehát a család határozat: új zár, új kilincs lesz, ez utóbbi műanyagból. En ugyan aggályomat fejeztem ki: a tö is többször mutatva is újság is sokszor megírta, hogy a műanyag kilincsek hamar törnek. De feleségem hajthatatlan volt: a műanyag ol-

zár! Hogy milyen hajlincsnak, finoman szólva az ember tenyérébe az a műanyag kilincs. Nem kellett már csapkodni az ajtó feljárti teraszra.

Másnap délután — megfellekedve az új zár, új kilincs áldásos voltáról — szokás szerint jól becsaptam magam mögött az ajtót.

Akkor preseltem át magam — néhány lakótárs kiváncsiskodó pillantásainak ke- resztjében — a mellék-helyiség ablakára.

Ugyanis észrevettem, hogy a műanyag kilincs tengelyén nincs bevágás, amibe a biztosító szeg beillene. A régi kilincsek tengelyén volt ilyen bevágás több is, hogy az ajtó vastagságától függetlenül lehessen felszerelni. De miért nincs az új kilincs tengelyén?

Valaki már megint takarékoskodott. Még talán jutalmat is kapott, amiért megtakarította a kilincsten-gyártás költségét egy műveletét. De hogyan csinálják én a tengelyre bevágást? Se nekem, se a sógoromnak nincs hozzá való reszelője. A társbérletnek sincs. A szomszédoknak sincs. Vegyük az alkalmából reszelőt, esetleg hiv- jalek kisiparost, vagy várjam meg, míg egy ktsz szakembert küld ki? Mondhatom szíven takarékoskodott valaki az én pénztárcám terhére!

Igy voltam kényte- len a lakásból abla- kon. Mэгhözzá a mel- lék-helyiség ablakán távozni. Ezúton tisz- teltem azokat a kilin- csten-gyártól a rovat- tól. Hogy finoman fejez- zem ki magamat... Nyalka Tibor

A kilincs

csöb mint a fém, műanyag kilincs lesz, kész.

Az is lett. Egyik sógorom, aki még végül hazatértemkor büszkén mutatta mű- vét. Láttam a sze- mén, hogy erkölcsi elismerést vár. Megkapta. Hogy milyen lágyan csu- kódott, nyitódott az előszoba ajtaját. Aj- tócsattanás. Majd két koppanás. Ki kopog? — nyúltam a kilin- csbe padlójám he- lyére. „Mégis nekem lett igazam, letört, egy nap múlva be- tört!” — állapítottam meg némi elégtétel- le. s előre éreztem: milyen hatást fog gyakorolni bejelenté- sem a feleségemre. Jó, jó, de hogyan nyissam ki az ajtót. A kezemben levő ki-

Ma rendezik Debrecen ez évi asztalitenisz-bajnokságát

A debreceni szövetség a mai napon rendezte a város 1966. évi férfi és női felnőtt egyéni és páros bajnokságának küzdelmeit. A versenyt reggel 8 órai kezdettel a tanítóképző intézet tornatermében bonyolították le.

A párosmérkőzésekkel kezdik, majd az egyéni küzdelmekre kerül sor — kiéseges rendszerben, két nyert játszmáig. A férfiaknál érdekesebb, szorosabb küzdelem várható, az esélyesebb Meteor és a DVSC versenyzői közt. A nőknél a DMTE „házi-versenyének” ígérkezik a küzdelem.

Már a legjobb nyolc közé kerülés is siker lenne

Latolgatás a világbajnokság esélyeiről

A sportvilág figyelmébe január 6-án Angliára fordult; ekkor történt meg az 1966. évi labdarúgó világbajnokság csoportbeosztásának sorsolása. A televízió képernyőjén láthattuk a négy fekete táblát, majd a sorsolás nyomán egymás után kerültek fel a kis fehér táblácskák, rajtuk az ország megnevezésével.

A Royal Garden szállóban már a sorsolás utáni pillanatokban mékashoz hasonló volt a helyzet, beszélgetések folytak le, nyilatkozatok hangzottak el, s a világsajtó szárnyra röptette a híradásokat.

Amint ismeretes — s bennünket legjobban érdekel — Magyarország a C-csoportba került, Braziliával, Portugáliával és Bulgáriával együtt.

A csoportban a brazilok örültek leginkább. Amint J. Havelange, a brazil szövetség elnöke az angol lapokban megjelent nyilatkozata elárulja — „Brazília kedvezőbb sorsolást nem is kaphatott volna” — bizakodó, derülő a hangulat a brazil keretben. Más szakértők szerint a C-csoportban a legkiesélyesebbek az erőviszonyok. Ezek szerint tehát nagy harc lesz majd a továbbjutásért, az első két hely eléréséért.

Világszerte elkezdődtek a találgatások, s ami bennünket illet, esélyeinket nehéz latolgatni. Igaz, ilyenkor, fél évvel a küzdelmek előtt még „semi sem drága”, bátran mondhatjuk, minden lehetséges.

BRAZÍLIA ?

Brazília mellett szól az, hogy legutóbb kétszer egymás után nyert világbajnokságot — Svédországban és Chilében. A brazil labdarúgás jelenleg is világklasszissal rendelkezik. Gilmar, Santos, az „egyedülálló” Pelé és a többiek egy csapatban nagyra becsülendő ellenfelek. A brazilok mellett szól az is, hogy 1965-ben nem szenvedtek vereséget. Közlebről nézve azonban Brazília sem mehet biztosra, nem egészen nyilvánvaló a Rimet Kupa védőjének esélye.

Nézünk egy táblázatot, melyen a C-csoportba került négy ország 1965-ben elért hivatalos nemzetek közti válogatott mérkőzések szereplőinek.

- 1. Bulgária 9 7 1 1 29:10 15
2. Brazília 8 5 3 — 17: 3 13
3. Portugália 7 4 2 1 9: 4 10
4. Magyaro. 6 4 1 1 10: 5 9

Bizonyos, hogy a fenti táblázatot nem lehet teljes egészében értékmérőnek tekinteni, hiszen a válogatott csapatok nem azonos erők ellenfelek ellen mérkőztek. Figyelembe lehet venni a csatárok gólerősségét, a védelmek biztonságát, az adott, illetve a kapott gólok száma szerint. A brazilokról szólva: 1965-

ben három nehéz ellenfelük volt, ezek közül Argentínával és Portugáliával eldöntetlenül mérkőztek, a Szovjetuniót pedig egyszer megverték, egyszer eldöntetlenül mérkőztek vele. Az előző két évben Brazília háromszor kikapott Argentínától, ezenkívül még hat európai és dél-amerikai csapattól szenvedett vereséget. Világbajnoki eredmények: 29 mérkőzésből 19-et megnyertek, öt eldöntetlenül végződött és ötöt elvesztettek. Legutolsó világbajnoki vereségüket 1954-ben éppen Magyarországtól szenvedték el.

Ezek szerint — a szakértőkkel együtt — elmondhatjuk, hogy előfordulhat 1966-ban Angliában, hogy a C-csoportból nem jut tovább Brazília. Persze, ez esetben növekedne az esélye — Magyarországnak.

PORTUGÁLIA ? BULGÁRIA ? MAGYARORSZAG ?

A portugál, bolgár és magyar válogatott megközelítően azonos játékerőt képvisel. Bizonyos, hogy Portugália nagy becsúval küzd majd, hiszen először szerepel a világbajnokság 16-os döntőjében. A csapatukban nem kisebb nagyságok játszanak, mint Eusebio, Augusto. A bolgárok küzdőképességükről, harcias játékmódjukról nevezetesek. Egyetlen válogatottnak sem lesz könnyű ellenfele Bulgária. Mind a portugál és bolgár, mind a magyar válogatott más-más stílusban, játékelőfogatásban játszik. Mindhárom csapatban megtalálható a nemzeti hagyományos játékmód. A mérkőzéseken mérlegre kerül a gyors és technikás, a kemény, emberfogó és a nagy találkozókra új hadrendet, küzdőmodort felvonultató játék. Persze a pillanatnyi forma, a jól időzített erőnlét is döntő lesz, nem feledkezve meg a futballban nélkülözhetetlen szerencséről sem.

A teljes igazság az, hogy egyetlen csoportban sem lehet biztosra senki, egyelőre egyik mérkőzés sincs lefutva. A bennünket érdeklő harmadik csoportban valóban kiegyensúlyozottak az erőviszonyok, talán Brazília mutatkozik — a papírforma szerint — elővannak. Manchesterben és Liverpoolban dől csak el, hogy latolgatásaink mennyiben állják meg helyüket.

A lehetőség megvan ahhoz, hogy továbbjusson a magyar válogatott, hiszen Magyarország legjobb tizenegye is ott lesz az angliai pályákon. Amennyiben jól sikerül a felkészülés, megfelelő erőnléttel, gondosan kidolgozott és beartott taktikával, friss, eleven „magyaros” játékkal kivívhatja a magyar csapat a továbbjutást. És a legjobb nyolc közé kerülés már nagy sikert jelent.

A labdarúgást kedvelő szurkolótábor figyelemmel kíséri a válogatott előkészületeit, az ellenfelekről érkező híradásokat, s szeretné, ha a labdarúgó világbajnokságok hagyományai szerint legalább „chilei” eredményt érne el legjobb tizenegyük.

KLUBEST

Balmazújvároson

FILMSZEREPLŐ SPORTOLÓK

Kevés vidéki kézilabda-szakosztály dicsekedhet olyan szép eredményekkel, mint a balmazújvárosi. A Balmazújvárosi Termelőszövetkezeti Sportegyesület női kézilabdázói 1965-ben kitűnően szerepeltek. Az úttörő-csapat megnyerte a járási és a megyei bajnokságot, az ifjúsági csapat a megyei bajnokságban az első helyre került, a felnőttek együttese csoportelső volt a teremkézilabda Napló-kupában, a megyei bajnokságban a hatodik helyen végzett, a nyáron megnyerte a spartakiád járási és megyei döntőjét.

A napokban évadzáró klubestet rendeztek a balmazújvárosi kézilabdázók. Ujj Imre edző értékelte a lányok szereplését. A jó kollektív szellem, a tervszerű felkészülés, a játékosok lelkesedése és tudása meghozta a várt eredményeket.

Szellemi vetélkedő következett ezután. A kézilabdázás történetéből, szabályaiból ösz-

szeállított kérdésekre csapatoként válaszoltak a versenyzők. A vetélkedőből a férfi-csapat került ki győztesként, a második helyre az úttörők, a harmadikra az ifjúsági, a negyedik helyre pedig a felnőtt női csapat került. Sporttárgyú könyvet kaptak jutalmul a résztvevők.

A „Tíz aranyérem” c. film vetítése követte a vetélkedőt. A tokiói olimpiai játékokról készült film nagy tetszést aratott, de ennél is jobban szórakoztak a vámospécsi járási spartakiád döntőjéről készült tv-film vetítésekor, ugyanis ebben a filmben a balmazújvárosi fiatalok „főszerepeket” játszottak, magukat láthatták a vetítővászonon, verseny, játék közben.

A balmazújvárosi fiatal sportolók hasznosan, kellemesen töltik a téli estéket, s az elkövetkező hetekben is rendeznek hasonló klubesteket — készülnek a tavaszra.

RÖVID SPORTHÍREK

DVSC NB I. B-s labdarúgó-csapat február elején a DVSC II-vel játssza idei első kétkapus mérkőzését Debrecenben. Ezután a Szolnoki MTE látogat a DVSC-hez. A szolnoki együtteshez a DVSC-ből átigazolták Gazsót.

A Vámospécsi MEDOSZ a mai napon tartja beszámoló és vezetőségválasztó közgyűlését.

A debreceni járás asztalitenisz egyéni és párosbajnokságának döntőjét ma délelőtt rendezik Hajdúdorogon. A versenyen Hajdúdorog, Téglás, Balmazújváros, Hortobágy, Józsa, Mikepércs és Hajdúszámon legjobbjaik vesznek részt.

Kézilabda és labdarúgó játékvetítő tanfolyamot rendeznek a debreceni járásban. Labdarúgásban 28. kézilabdában 10 óra lesz a tanfolyam. A tanfolyamot csoportonként rendezik, ha egy-egy csoportba legalább 10 jelentkező akad. Jelentkezni január 25-ig lehet a járási ts. címén Debrecen, Trohány I. e. 143.).

A püspökladányi járásban a mai napon bonyolították le a járás felnőtt férfi és női asztalitenisz-bajnokságát, január 23-án a férfi és női egyéni sakkbajnokságra került sor, míg a püspökladányi közéleti teremröplabda-bajnokság rajtjára január 20-án került sor.

A megyei tekezőszövetség ma délelőtt 9 órakor beszámolóértekezletet tart a Simonffy utcai helyiségében.

A spanyol labdarúgó szövetség a világbajnokságra három Olaszországban szereplő játékost kér kölcsön. Suarez és Peiró az Internacionaletól és Del Solt a Juventustól.

A beverwijki nemzetközi sakkverseny harmadik fordulójában a két magyar versenyző döntetlenül végzett. Bilek előzőleg megnyerte a második fordulóban függetlenül maradt játszmáját. Az élcsoporthoz állása: Ivkov, Polugajevszki 2,5 pont, Bilek, Donner, Filip 2 pont.

Felemelik a létszámot a megyei bajnokságban ?

A Hajdú-Bihar megyei labdarúgó-szövetség elnökségi ülést tartott, melyen a megyei bajnokság felemelésének kérdésével foglalkoztak.

A megyei szövetség olyan javaslatot terjeszt a megyei testnevelési és sportszövetség elnöksége elé, melyben a megyei labdarúgó-bajnokság létszámának emelését kéri. A javaslat szerint 18-as létszámmal bonyolítanák le a megyei bajnokságot. Amennyiben a javaslatot elfogadják, az egyébként is jogosult D. Dózsa, Hajdúszámon, Püspökladány, Kaba, D. Előre, D. Postás, D. Építők, DASE, Hajdúsági Iparművek Vasas, Hajdúnánás, Derecske, Nádudvar, Hajdúszoboszló, Polgár, DVSC II. mellett a Hortobágy és az MGM Vasas II. kapna helyet a mezőnyben.

A javaslat mellett szó lehet arról is, hogy az alaposan meggyengült Hortobágy helyett a Berettyóújfalui kerülne vissza a megyei bajnokságba. Az sem lenne helytelen, ha úgy sikerülne megszervezni a bajnokságot, hogy mind a hortobágyi,

mind a berettyóújfalui együttes megyei csapat maradjon.

A megyei labdarúgó-csapatok is készülődnek a tavaszi időnyre. Több együttesnél edzőváltás történt. Az eddigiek szerint 1966-ban az egyes csapatoknál a következők látják majd el az edzői teendőket. Hajdúszámon: Bocskai: Kántor Dezső, Balmazújvárosi TSE: Beck Ferenc, Hajdúszoboszló: Bocskai: Egri Sámuel (?), Nádudvari TSE: Szalóki Lajos, Derecskei MEDOSZ: Pocsai István (?), Hajdúnánási Spartacus: Morvai Gusztáv (?), Püspökladányi VSK: Kövér László, Kaba: MEDOSZ: Szűcs Lajos (?), D. Előre: Ötvös Tibor, D. Postás: Elek Gyula, D. Dózsa: Gilányi Sándor, D. Építők: Szulics József, DASE: Szilágyi Sándor, Hajdúsági Iparművek Vasas: Fohn László, DVSC II.: Szilárd

Elek, MGM Vasas II.: Mikecz Béla, Polgár és Hortobágy edzőkérdésében még nem folytak érdemleges megbeszélések, az edzőbizottság tájékoztatása szerint ezekről a helyekről szerződés még nem érkezett be.

4 napos autóbussz különjárat indul

Ungvárra

március 20-án. Részvételi díj: 750 forint plusz költőpénz.

Vasipari forgácsoló munkát rövid határidőre,

faiipari esztergályos munkát

a II. negyedévre

vállal

a Debreceni Mezőgazdasági Fel-szereléseket Gyártó Ktsz. Hat-van utca 58.

KM Vas megyei Állami Építőipari Vállalat azonnali belépére

építésmérnököket keres

Nőven számára korszerű garzon, családi számára megfelelő összkomfortos lakás bízott. Jelentkezés irásban a vállalat személynél ostályán, Szombathely, Rózsa Ferenc körút 2.

1966. évi termésű

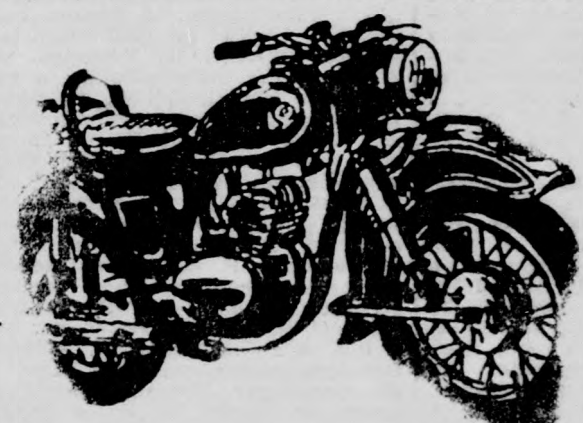
napraforgóra már most köthető értékesítési szerződés

az alábbi árakon: Krasznodári szovjet fajták Ft 545/q Iregi és lovászpontonai fajták Ft 440/q Kisvárdai, szabolcsi és egyéb hazai fajták Ft 410/q Részletes felvilágosítást nyújtanak a Gabonafelvásárló és -feldolgozó Vállalat kirendeltsége és raktárosai.

Kukoricamorzsolásból származó

CSUTKA VÁSÁROLHATÓ

körülán mennyiségben a Hajdú-Bihar megyei Gabonafelvásárló és -feldolgozó Vállalat alábbi raktáraiban: Debrecen, Hámán Kató u., Debrecen, Hid u., Hajdú-böszörmény, Hajdúszoboszló, Nagy-é, Biharkeresztes, Kaba, Berettyóújfalui, Püspökladány, Téglás, Hajdúnánás, Balmazújváros, Nagyléta.

Motor-kerék-párok

és nagyjavítás rövid határidőre vállaljuk. Finommechanikai Vállalat, Szabadbag utca

HAJDÚ MEGYEI KISKERESKEDELMI VÁLLALAT

Hangszer

és hanglemezboltja

DEBRECEN, VOROS HADSEREG UTJA 5. SZ. ALATT MEGNYILT

A legmodernebb hangszerek, hangszeralkatrészek, hanglemezüjdonságok

NYITVATARTÁSI IDŐ: 10 ÓRÁTÓL 18 ÓRAIG

A klinikai hótakarítás ügye

A Napló január 15-i számában tudósítottunk a hótakarítás ügyéről. A nagy hőmérséklet, kedvezőtlen időjárásal kapcsolatos tapasztalatokról. Többek között megírtuk, hogy a Debreceni Orvostudományi Egyetem Klinikai Telepének hátsó — a tbc-klinika és a hátsó kapu közötti — vég hosszú — járdaszakaszánál senki sem takarította le a havat. A beteglátogatók, járóbetegnek alig tudtak járni ezen az úton.

A cikk megjelenésének napján beküldte választát az illetékes, Haar Ferenc gazdasági főigazgató:

"A Napló mai számában 'Küzdelem a hóakadályokkal' című cikkben a Debreceni Orvostudományi Egyetemre vonatkozó megállapításokra hivatkozva a hótakarítás ügyét tárgyalja. A cikk megírásánál az alábbiakat adom.

A nagy mennyiségű hó komoly nehézségeket jelentett egyetemünkön a telep belső forgalmában, különösen a betegnek egyik pavilonból a másikba való átközlekedése, valamint az érkező mentőautók nehézkes közlekedésének megszüntetése miatt. Az egyetem igen nagy területének takarításához csak kis számú munkaeő áll rendelkezésünkre, és ezért elsősorban a fentiekben jelölt akadályokat igyekeztünk elhárítani. A munkaközvetítő irodáink kérésére hótakarító munkásokat kiküldtünk, azonban csak délután tudtak összesen 1 főt hozzánk irányítani, munkaeő hiányában.

A cikkben tett megállapítás elfogadom, egyben tájékoztatásul közlöm, hogy intézked-

tem a hó eltakarításáról, illetve a jövőbeni teendőkről. A jövőben a hóesés esetén elsősorban az egyetem kerítésmentén levő külső járdákat fogjuk eltakarítani, és csak ezután fogjuk a telepen belül az utakat takarítani. Kétségtelen, hogy ez a telepen belüli beteg- és mentőközlekedést nehezíti, azonban más megoldást biztosítani — munkaeő hiánya és a nagy takarítandó terület miatt — nem tudok. Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását."

Sajnos a tájékoztatást nem lehet fenntartás nélkül elfogadni, mert úgy tűnik, hogy a válasz gyors, egyébként dicséretes adminisztrációja nem értette meg teljesen a rövid bíráló megjegyzés mondanivalóját. A cikk ugyanis nem azt kifogásolta, hogy miért nincs elsősorban takarítva az egyetem kerítése körüli külső járda, hanem miért maradt ki a betegforgalmi utak takarítása közben a tbc-klinika betegforgalmi útja. Ezt csak így lehet értelmezni, ha a Debreceni Orvostudományi Egyetem klinikáit egységes egészennek forrunk fel, mely egységben a betegforgalmi út is illeszkedik. Mondjuk hótakarítási ügyben. Vagyis arról van szó, hogy éppen a beteg- és mentőforgalmi utak teljes egészében kell tartani minden körülmények között biztosítani rajtuk a zavartalan forgalmat. Remélhetőleg szíves megértésre talál a tájékoztatás eme szükségesnek látszó kiegészítése is.

Lottónyeremények

Öt találatos szelvény nincs. 79 négy találatos nyerményösszege egyenként 56 726 forint, háromtalálatos 6144 nyerményösszege egyenként 365

forint. A kéttalálatos szelvények száma 146 802 a nyerményösszege egyenként 15 forint 30 fillér. (MTI)

Repülőszerecsétlenség Kolumbiában

Cartagena (MTI). Egy kolumbiai utasszállító repülőgép a cartagenai repülőtérrel történt felszállása után néhány perccel — eddig ismeretlen okokból — a Karib-tengerbe zuhant.

Kolumbiai parti őrszázadok azonnal a parttól mintegy két kilométerre a víz színén lebegő géphez siettek, de még mielőtt elértek volna, a repülőgép törzse kettévált, és elmerült a hullámokban.

A repülőgépen 59 személy tartózkodott. Tíz utas túlélt a szerencsétlenséget, ötven rövivel a tengerből történt kimentésük után belehaltak a zuhanás során elszenvedett sérüléseikbe. Félő, hogy a gép többi utasa, 44 személy, a hullámsírban lelta halálát.

Megnyílt a Süketek Általános Iskolájának és Nevelőotthonának új óvodája Debrecenben

(Tudósítónktól) Január 15-én, szombaton délelőtt rövid ünnepség keretében nyílt meg a Süketek Általános Iskolájának és Nevelőotthonának óvodája az intézet Széchenyi utca 68. szám alatti épületében.

Az ünnepségen megjelent Jánoszy Mihályné, a Hazafias Népfront debreceni városi bizottságának titkára, Bazsa Ernő, a Pedagógus Szakszervezet debreceni városi bizottságának titkára, Hűse Péter, az I. kerületi Tanács Végrehajtó Bizottságának elnöke, Pányóki Lajos, a Süketek és Nagyothallók Szövetsége helyi csoportjának titkára is.

Az óvoda átadása alkalmából Gacsó László, a Debrecen Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága művelődésügyi osztályának helyettes vezetője mondott beszédet. Többek között hangsúlyozta, hogy az 1903-ban alapított intézet ennek az új létesítménynek az átadásával életének új szakaszába lépett. Most az eddig is példamutatóan végzett munka elmélyítésére és

Színházi műsor

Ma fél 3-kor Sárga Illiom, Rát-kay tsz-bérelt. 7-kor Csárdáskirálynő, bérletszűnet. Kedden 7-kor Sárga Illiom, Kántorné bérlet. Szerdán 7-kor Csárdáskirálynő, bérletszűnet.

Előadások a Hungária Kamaraszínházban: Ma fél 3-kor Leszállás Párizsban, Hevesi tsz-bérelt. 7-kor Leszállás Párizsban. Szelvénybérletek beválthatók!

— **Eltűnt repülőgép.** Egy C-47 típusú kétmotoros amerikai szállítórepülőgép, fedélzetén 9 amerikai és egy olasz katonatiszttel, csütörtökön eltűnt, amikor a törökországi Cigliből Nápoly felé repült. Hosszú kutatás után a görögországi Helmosz-hegy lejtőjén felfedezték az eltűnt gép roncsait. (AFP)

— **A TITÁSZ közli,** hogy Hortobágy-Köcsújfalu között újonnan épített 20 kv-os szobavezetékét 1966. január 18-án feszültség alá helyezi. A fenti időponttól kezdve a vezeték érintése életveszélyes.

— **James Lovell,** a Gemini-7 amerikai űrhajó pilótájának felesége pénteken egészséges fiúgyermeknek adott életet. (AP)

— **Lecsillapodott az Etna.** Negyvennyolc óras erős vulkán tevékenység után újabb lecsillapodott az Etna tűzhányó.

— **Már negyedik napja** minusz 10 fok körül a hőmérséklet egész Jugoszláviában, és az ország számos részén hóviharak tombolnak. A közúti forgalom és a légközlekedés nagy nehézségekkel küzd. Fiumében óránként 100 kilométeres sebességű hórádiónak nem messze, halálra fagyva találtak lakása előtt. Az Adriai-tengerparti autót a fagy és a hó miatt csaknem teljes egészében járhatatlan. (MTI)

— **Farkasok Kelet-Szlovákiában.** A csehszlovák-lengyel határ közelében a nagy hideg miatt a farkasok egész a falvakig merészkedtek. Eddig öt ragadozót ejtettek el. (MTI)

— **Várható időjárás vasárnap estig:** Időnként megnövekvő felhőzet, helyenként, elsősorban délnyugaton havazással. Mersékelt, időnként megélnkülő szél. Párás, a reggeli órákban néhány helyen ködös idő. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 3—mínusz 13 fok között, néhány helyen mínusz 15 fok közelében, a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap mínusz 2—mínusz 7 fok között. (MTI)

— **A debreceni I. kerületi Tanács Végrehajtó Bizottsága** szombaton ülést tartott, és elnökhelyettesé választotta dr. Nagy István kerületi tanácsost, a Medkor Művek debreceni gyáregységének volt munkatügyi osztályvezetőjét.

— **Áramszűnet lesz** január 17-én 8-tól 14 óráig Debrecenben az Arany J. utcán 2. számtól végig, a Mácsai Sándor és a Nemzetőr utcán.

Dolgozókat alkalmaznak

Részes dohány, zeller és zöld-ség kertészeket felvettünk. Jelenkezés Debrecen, Bánk Egyetemért Msz. Telefon: Bánk: 4.

A Gabonafelvásárló és -feldolgozó Vállalat járási kirendeltsége Debrecen, Hámán Kató utca 9. szám alatt rakodó munkásokat felvesz.

Lakatos, vasvezeték- és nagy gépkorlátal rendelkező gépésztechnikus felvessz Vasipari Vállalat Debrecen, Tüzér utca 4.

A Hajdúsági Iparművek (Téglás) OPTIMATIC könyvelőautomatához műszerészt keres, cím: Debrecen 1. pf. 126.

A Berettyó Vizgazdálkodási Társulat békéscsabai vízműépítési technikumot végzett 4-5 éves gyakorlati rendelkező technikus keres műszaki vezetői beosztásba. Jelenkezés a társulat elnökénél, Berettyóújfalun, Széchenyi u. 8. szám alatt.

Elektrotechnikusokat felvettünk. Élelmiszeripari ÜBF Lorántffy út 27.

A Debreceni Ruhagyár felvételre keres motortekercseléshez értő villanyszerelőt. Jelenkezés a karbantartási osztályon.

Kályhafűtőket keresünk azonnali felvételre Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum Pállag.

Gyakorlott horgoló-nőket export munkára betanítani és munkával ellátni. Helybeliek csak horgolási minitával jelentkezhetnek. Háziipari Szövetkezet Debrecen, Kálvin tér 2. sz.

Azonnali belépéssel felvesz lakost, mezőgazdasági gép-szerelőt, csapágyöntőt, (gyakorlattal rendelkező előnyben) az OTTV debreceni gépezete Szoboszlói út 50.

Apróhirdetések

Trabant gépkocsit venni. Ajánlatokat Soós József, Csokonai Színházba kérek.

Értelemiségi házaspárnak külön bejárattal gázfűtésű üres szoba fűdőszoba-haszalattal. Új élet parkban albeletbe kiadó. Érdeklődni hétfőn 7 óráig. Fehérméző Kisz, Vörös Hadsereg útja 61. Telefon: 32-75.

Köznevelési szobába kettő diákot albeletbe felvevők. Érdeklődni: Vörös Hadsereg útja 28. B. házfelügyelőnél.

Részeszárszágát rendelje már most meg száz-husz fajta nemzetközi bokor-, futórúza üdonszárszágáimból. Kérje díjtalan árjegyzékem. Szalkai Rozsokertészet, Pusztaszabolcs.

Rekamikákat, garnitúrákat, fotóágyakat kisipari kivitelben készítek. Rézleltetés. Kérjen képes árjegyzéket, díjtalanul küldöm. Vasúti szállítási díjtalan. Román kárpitos Budapest, Nagy-mező utca 66.

Műbőrököt, orkánkabin plasztikbőr, szaténruhákat javítok. Jutányon. Hatvan u. 2.

Kétszer egy szoba, konyhából álló házrész egy szoba, konyha beköltéssel eladó. Érdeklődni: Pászirta utca 27. Zvolenszky.

Két szoba komfortos családi ház 320 négyzetméter területtel azonnal beköltöztethető eladó. Galamb utca 8.

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztő bizottság
Főszerkesztő: Pallás Imre
Szerkesztőség: Debrecen Tóthfalusi tér 10.
Telefon: 21-40
Kiadja a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat
Debrecen, Tóthfalusi tér 10.
Felelős kiadó: Balogh Endréné
Telefon: 30-01
Terjesztés: Magyar Posta
Előfizetés: évi 100 forint
Előfizethető helyi postahivataloknál a kézbesítőknél
Index 25027

Abadság Lapnyomda Debrecen
Felelős vezető: Reményi Sándor

Eladó 3 szoba összkomfortos, szabad rendelkezésű családi ház, két szoba összkomfortos, lakószobával, beköltöztethető. Percecs utca 7.

Igenyem eladó szép zöldhuzatú szobabútor. Új élet park, Nyár utca 6. sz. 2.

2 db 130 kilós fehér zsírszertes eladó. Mester u. 19.

Női bunda 48-as nagyság, új állapotban eladó. Csapó u. 83.

Különböző méretű használt, jó állapotban levő kartonbútorok nagyobb mennyiségben eladók. Délimport Vállalat Budapest V. Nádor u. 26. Telefon: 117-209.

Olajfűtőberendezések, bútorok, pálmák, csillárok, tűzhely, sítálpak eladók. Honvéd u. 21.

Házasság céljából megismerkednék egy komoly, rendszeres férfit, vasutasok előnyben, 50-től 56 évig. Éveleket „Kalandorok kíméljenek” jellegére a kiadóra kérem.

Menyasszonyi ruha új, nyitonszínpokból, bunda kölcsonzés igényemnek is. Kétfalusi u. 5.

Üres szoba albeletbe kiadó. Érdeklődni Vigkésztő Mihály utca 64.

2-3 szoba összkomfortos szövetkezet vagy társasházban vagy új villát beköltöztetéssel lehetőséggel vennék. Dr. Mészáros főorvos Kunhegyes, Béke útja 12.

Tenyésztőjást kelletesi szezonra megvétel bérlettel keresek. Debrecen, postafiók 63.

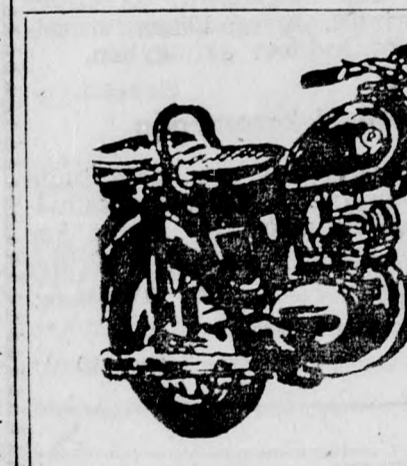
Menyasszonyi ruha új, nyitonszínpokból, rövid, hosszú, koszorúszalonnaruha, bunda kölcsonzés. Balvány u. 20.

Két kövér sertés eladó. Csalogány u. 10. Czetzinger telep.

3 plusz 1-es rádió eladó, 550 Ft. Kuruc utca 126. 1. ajtó.

Négy db zsírszertes eladó, 120-140 kg-ig. Bartók Béla út 30.

motoros és segédmotoros vizsgaelőkészítő tanfolyamokat szervez
Debrecen, Széchenyiúti, Hajdú, Szoboszló, Hajdúnánás, Hajdúhídszék, Derecske, Komádi, Biharkeresztes, Polgár helységeiben. Jelenkezni lehet: Debrecenben, a Széchenyi u. 47. sz. alatti irodánkban. Videken a szervezőknél.

KOMPLETT FELÚJÍTÁST ZOMANCOZÁSSAL RÖVID HATÁRIDŐRE VÉGEZ Motorszerelő Ktsz DEBRECEN, SZÉCHENYI U. 57. SZÁM

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szerető jó férjem, édesapám, nagyapám, testvérem és jó rokonunk,

KOVÁCS JÁNOS MAV-nyugdíjas
72 éves korában, hosszú, súlyos szenvedés után, f. hó 14-én elhunyt. Felejtethetlen halottunkat f. hó 19-én, szerdán du. 3 órakor fogjuk a Köztemető díszravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: K. Tóth utca 23/B.

Allami vállalatok, szövetkezetek figyelem! Vállalatunk

felkínál átvételre
Hajdúnánáson tárolt készletből 200 tonna 500-as

cementet.
Debreceni Központi Üzem Vállalat. Ügyszintéz: Farkas László. Telefon: 28-63. Debrecen, Barna u. 3-5.

MINŐSÉGI PONTOS

KÁRPITOSMUNKÁT, ÁTHÚZÁSOKAT, FÜGGÖNYÖK KÉSZÍTÉSÉT

rövid határidőre vállaljuk. Biharkeresztesi Fa-, Fém- és Építőipari Ktsz

Reggel 8 órától este 20 óráig

a lakosság szolgálatában. Menyasszonyi, vőlegényi ruhák kölcsönzése, ruha gyorsjavítás, gyorsvasalás (megvárható) Műanyag (nylon, orkán) ruházati cikkek javítása.

Házi varrószoigálat

(Telefonmegrendelésre is.) Keresse fel különleges ruhajavító üzletünket, Csapó utca 30. Telefon: 45-52

Debreceni Minőségi Szabó Szövetkezet

AZ IDEGENFORGALMI HIVATAL

(Vörös Hadsereg útja 20. Telefon: 35-65) vállalja Budapestre, Békéscsabára, Balatonfűredre, Miskolcra, Sopronba, Tatára, Pécsre, Salgótarjánba, Szombathelyre, Zalaegerszegrre kiküldetésbe, üdülésre, tanulmányi kirándulásra, tapasztalatcsere stb. utazók

SZALLASBIZTOSÍTÁS
fizetővendégszolgálatban, turistaszállóban vagy kempingben.

Felépült a hajdúdorogi vízmű

(Tudósítónktól)

A hajdúdorogiak az utóbbi években nagy fejlődésnek lehettek tanúi. Két éve, 1964 májusában kezdték meg a vízmű építést, és a múlt év utolsó napjaiban fejezték be. Ez év márciusáig tart a próbaüzemeltetés. A lakosság 800 ezer forint értékű társadalmi munkával járult hozzá a vízmű felépítéséhez, vagyis a földmunka 70 százalékát végezte el. A most felépült vízmű a tervek szerint 30 évre biztosítja a község jó ivóvízellátását, amellyel, hogy a közületek vizigényét is ki tudja elégíteni.

Az utóbbi két évben lefektettek 15 kilométer vízvezeték is, amelyet 1966-ban

5 kilométerrel bővítettek. Az év végére az eddigi 28 helyett 80 darab közkút lesz a községben.

A község fejlesztését nemcsak az ötmillió forintos költséggel épült vízmű szolgálja. A múlt évben két és fél kilométerrel bővítették a villanyhálózatot, ez évben pedig 48 darab higanyózlámpát helyeznek el a község központjában.

A helyi vegyes ktsz részint saját erőből, részint a KISZÖV által biztosított hiteltől új, korszerű fodrászüzletet hozott létre, a Lenin utcán asztalos- és lakatosműhelyt valamint bérfürdőtelepet. Ezenkívül kárpitos, képerreztető és építőipari

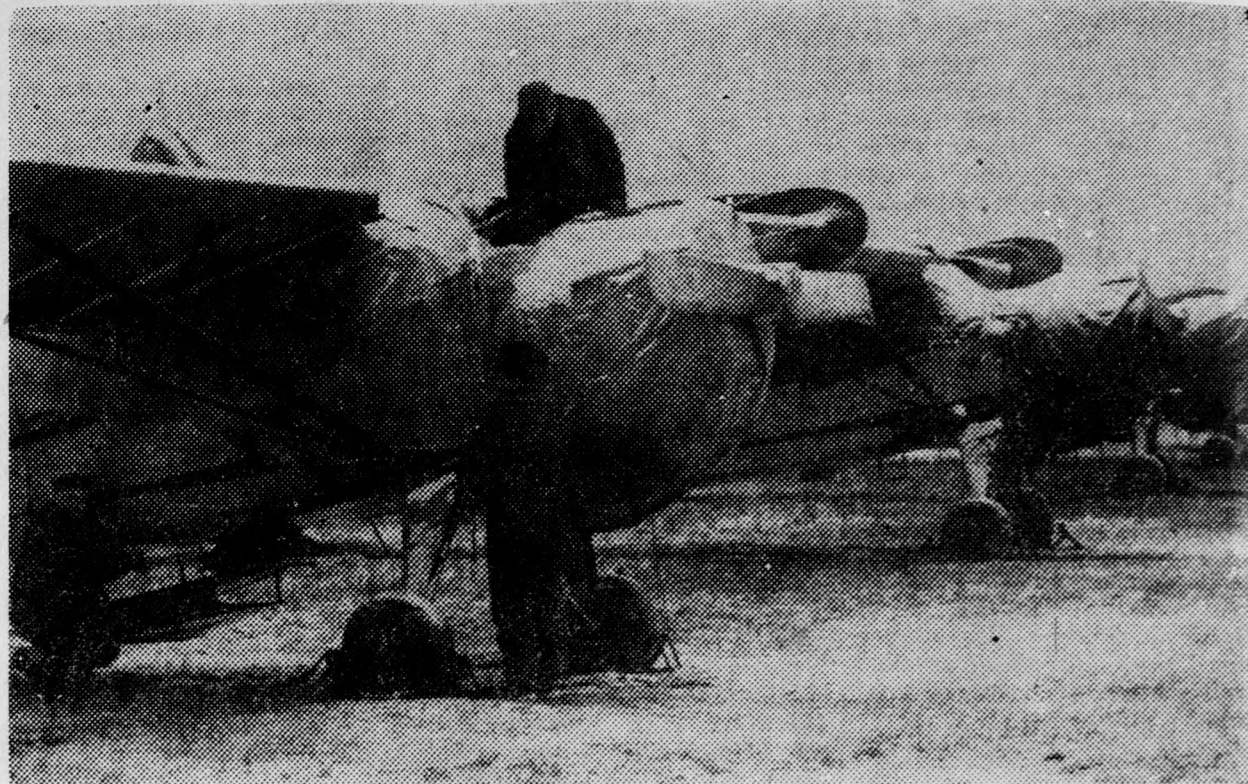
részleg jött létre.

Az elmúlt évben körülbelül 40 családi ház épült a községben. Most folynak a tárgyalások a főtérren felépítendő húszlakásos üzletházról, amelynek földszintjét az fmsz foglalná el.

A régi művelődési házat a moziüzemi vállalat szélesvásznú filmszínházzá és egyben színházteremmé alakítja át, amely így körülbelül 250 fő befogadására lesz alkalmas. Az egész termet műanyaggyal burkolják be, hogy akusztikáját megjavítsák, büfét, ruhatárt alakítsanak ki. Az átalakításhoz körülbelül másfél millió forintot használnak fel.

Paládi József

Munkához lát a repülőgépes növényvédő állomás

Az állomás budaörsi mőhelyeiben, hangáiraiban már munkára készítik a gépeket. Többségük a hangarak előtt letakarva várja az indulást. Indulásra készítik a PLZ 101-est (MTI Foto — Pálfi Gábor felvétele)

Ülést tartott a népfront debreceni járási elnöksége

(Tudósítónktól)

A Hazafias Népfront Debreceni Járási Elnöksége pénteken ülést tartott, amelyen megvitatta az elmúlt év munkáját, és megszabta az 1966-os tennivalókat. A népfront munkájában különösen kiemelkedő volt az a segítség, amellyel a községi bizottságok a mezőgazdasági termelőszövetkezeti mozgalmat segítették. A járásban számos szakelődést szerveztek, tapasztalatcserék és ankétok voltak a legjobb módszerek elterjesztése érdekében. Jól dolgoztak a népfront patronálta mezőgazdasági szakkörök is.

Ebben az esztendőben a legfontosabb feladatnak tűzte ki az elnökség a járás népfrontmozgalmá számára, hogy segítse politikai munkával a mezőgazdasági termelés fellendítését. A járási elnökség több akciót szervez ennek ér-

dekében. Megszervezi a kertek és szórványgyümölcsösök problémáival foglalkozó tanácskozást Hajdúsámszonban, amelyen aktivisták vesznek részt. Összehívja a fiatal mezőgazdasági szakemberek találkozóit.

A termelési tennivalók mellett számos rendezvényvel és akcióval segítik a népek közötti barátság erősödését az 1966-os munkaterv szerint a debreceni járás népfrontbizottságai.

Az elnökségi ülés határozata kiemeli, hogy a hatékonyabb munka érdekében szoros együttműködést kell kialakítani más tömegszervezetekkel és mozgalmakkal, valamennyi népfront-rendezvényt közösen kell megrendezni.

A járási elnökség ülésén megjelent és felszólalt Ónoszi László, a népfront megyei bizottságának titkára is. Gargya Imre

ELUTAZOTT ÉSZAK-AMERIKÁBA A MAGYAR ALLAMI NÉPI EGYÜTTES

Szombaton reggel a Ferihegyi repülőtér különlegesen elutazott 19. külföldi túrnéjára a Magyar Állami Népi Együttes. Az eddig 23 országban nagy sikert aratott művészcsoport az utazással Amerikába közzönőségének mutatkozik be. Vendégszereplésüket New Yorkban kezdik, s a hat-nyolc hétre tervezett túrné során fellépnek több város közönsége előtt, majd rövid időre Kanadába látogatnak. (MTI)

Lékelik

a halastavakat

Mintegy 10 000 hold halastó rendszeres vizellátását biztosítják a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság szivattyúi, s ennek a területnek háromnegyede a Hortobágyon található. Az őszi halászás után a tavak egy részét már be is telepítették. A téli hónapokban, amikor befagy a halastavak vizükre, az oxigénpótlás jelenti a halászok legnagyobb munkáját. Lékelik a tavak jégpáncélját, hogy friss levegőt kapjanak a halak, oxigént biztosítanak friss vizet is.

Baleseti jegyzőkönyv

A havas, jeges utakon fokozott elővigyázatosságot követel a gépjárművek vezetése

Az elmúlt héten Hajdú-Bihar megyében történt közúti közlekedési balesetek során egyetlen személyi sérülés sem történt. Viszont jelentős anyagi károk keletkeztek.

A legfontosabb tanulság — amivel az elmúlt heti balesetek ismét szolgáltak — az, hogy a havas, jeges utakon fokozott elővigyázatossággal,

nagy körültekintéssel kell vezetni a járműveket. Inkább öt-tíz perccel később érkezzenek meg a gépjárművel utazók, érkezzen meg a gépjárművön szállított áru rendeltetési helyére, mintsem kórházban végződjen az utasok útja, s autójavító üzemből, esetleg a roncsotélepen a gépjárművek.

Árokba csúszott a személygépköcsi

Almosdról igyekezett Debrecenbe személygépkocsival Kovács Gyula Debrecen, Teleki utca 74. szám alatti lakos. Amikor a vámospécsi úton a debreceni helyi autóbúsjárat végállomásának közelébe ért, észrevette, hogy az úttesten mintegy 30—35 centiméter

magasságú hóakadály van. Nekihajtott a személygépkocsival, a Skoda át is jutott a hóakadályon, de azután a havas, jeges úton megcsúszott és az árokba szaladt. Személyi sérülés nem történt. Az anyagi kár mintegy 2500 forint. A rendőrségi vizsgálat tart.

Egy út széli fának rohant a tehergépköcsi

Szerencsére személyi sérülés nélkül végződött Bathori Gyula Békéscsaba, Vereckei utca 3. szám alatti lakos közlekedési balesete. Bathori Gyula tehergépkocsival akart Békéscsabáról Diósgyőrbe menni. Debrecen és Józsa között azonban a tehergépköcsi jobb első kereke lecsúszott az

út kőpályájáról a síkos útpadkára, s amikor a gépköcsivel vissza akarta kormányozni a tehergépköcsit az úttestre, a gépjármű átrohant az úttest túlsó oldalára, s ott egy fának ütközött. Az anyagi kár megközelíti az ötezer forintot. A rendőrségi vizsgálatot indított az ügyben.

Személygépköcsi és mentőautó karambolja

Debrecenben, a Bem tér 19. számú ház előtt a havas, síkos kiskocskák útburkolaton megcsúszott a Nagy Józsefné Debrecen, Szív utca 10. szám alatti lakos által vezetett személygépköcsi. A szembe jövő mentőautó vezetője az

összeütközést már nem tudta elkerülni. A baleset alkalmával mintegy 1500 forint kár keletkezett. Személyi sérülés nem történt. A rendőrségi vizsgálat tart.

(ny. t.)

Öntözőmű Újszentmargita és Bődönhát térségében

Csatornák, töltések felújítása a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság 66-os termelési tervében

A komolyabb tél beálltával a Vízügyi Igazgatóságon úgynevezett fagyszünet kezdődik. Ez természetesen csak a szabadban dolgozó fizikai munkásokra vonatkozik. A vállalat szakemberei az 1966-os termelési terv készítésével és a megvalósításhoz szükséges előkészítő munkával foglalkoznak. Megkértük Molnár Lászlót, a vállalat főmérnökét, röviden ismertesse az igazgatóság 1966. évi munkáját.

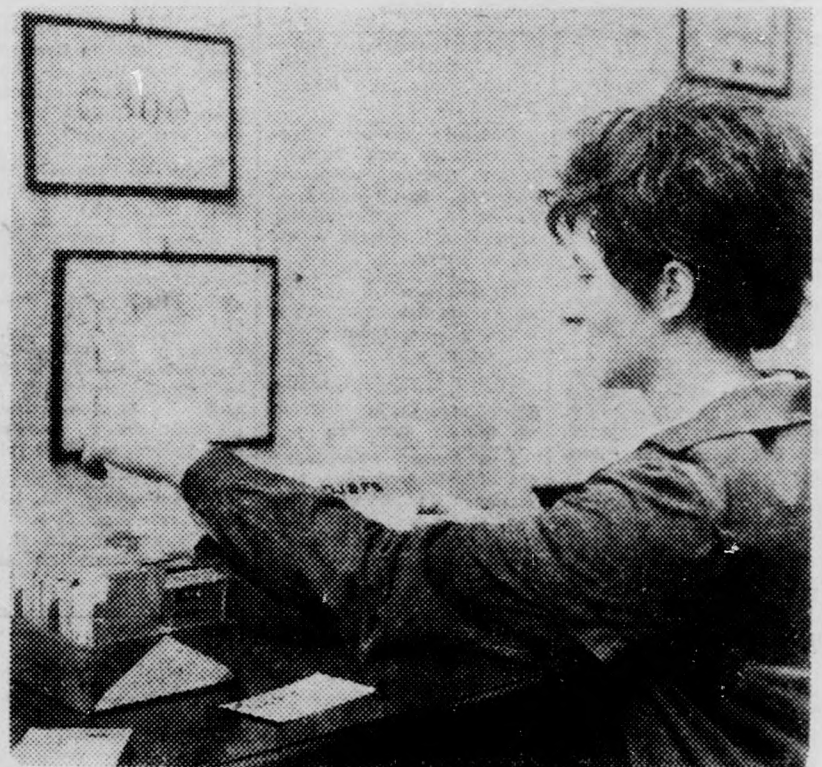
A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság 1966. évi termelési terve 117 millió forint. Ebből öntözőmű épít Újszentmargitán és Bődönhát térségében, amely tulajdonképpen a Nyugati-főcsatornának egyik mellékága lesz. A kezelésükben levő töltések, csatornák felújítására, fenntartására 14 millió forintot fordítunk. Továbbá 60 millió forint munkát végzünk megrendelőinknek, melyből 12 milliót a tsz-ek és állami gazdaságok öntözőtelepei tesznek ki. Bata környékén tovább erősítjük az árvízvédelmi töltést. Hajdú-Bihar megye te-

rületén törpe vízművet építünk Józsan, Berettyóújfaluiban, Tetétlenen. Az 1966-os évben az igazgatóság több millió forint értékű tervezési munkát végez. Többek között a Király-éri rendszer bővítését tervezi, amely a megépítés után sok tízezer hold művelés alatt álló területet mentesít majd a gyakori belvízkártól. Víztorlót tervezünk Bakonszegen és Balmazújvárosra. Esztergő öntözőrendszert terveznek szakembereink a Brassó-ér és Rázom térségében. Tervezési feladataink közül meg kell még említenünk a hortobágyi halastavak felújítását.

Az igazgatóság működési területén nagymértékű fásítási tevékenységet is folytat. Elsősorban a csatornák melletti területek fásítására és a Tisza hullámtérében levő erdők felújítására gondolok itt. Ezenkívül a mi szakembereink és munkásaink gaztalanítják az öntöző- és belvízcsatornákat. A hozzáuk tartozó területen 1966-ban mintegy 93 ezer katasztrális hold földet fogunk öntözni.

Tóth Pál

Hogyan lehet indián törzsfőnöki címet szerezni?

A budapesti rádióamatőrök rangos helyet vettek ki maguknak a világ amatőrjei között. A klub négy adóval rendelkezik. A klub legbecsebb trófeája egy amerikai amatőr által kibocsátott diploma, amely „A Diplomavadászok Klubja” címet viseli és a világ több százezer amatőrje „vadászik” rá. A budapestieknek sikerült megszerezni a 287-es sorszámú diplomát.

Az Egyesült Államokban működik egy klub, amely az indiánok leszármazottai közül áll, akik megfelelő számú összeköttetés esetén tiszteltbecsebb trófeája egy amerikai amatőr által kibocsátott diploma, amely „A Diplomavadászok Klubja” címet viseli és a világ több százezer amatőrje „vadászik” rá. A budapestieknek sikerült megszerezni a 287-es sorszámú diplomát.

Buday Edit a rövidhullámú adó lapjait rendezte. (MTI Foto — Pálfi Gábor felvétele)

TÉL A GEMENCI ERDŐBEN

Egy csorda a gemenci erdő híres szarvasállományából